qniis divinis, memoriæ ſingulari felicitate, Adamum voces ſive nomina rerum potuiſſe retinere. Pag.165 tandem contendit linguam inde ortam in ſtatu innocentiæ manſiſſe adhuc rudem admodum atque imperfectam. P. 167 eam ſequentibus temporibus & perfectiorem redditam & varie immutatam fuiſſe, donec ingrueret divino judicio linguarum confuſio, in qua voces retentæ rebus diverſis, antiquis nempe ſignificationibus oblivione quadam ſublatis, tribuebantur, ut inſervire prioribus finibus, absque plurium peculiari conſenſu, haud poſſent. VI p. 187 ſqq. legitur de *Finibus mundi Dialogus*, cui p. 225 adduntur VII *de figura mundi Theſes*. In Dialogo ſub Philalethæ perſona confutat infinitatem mundi Carteſianam ex eo, quod extenſus ſit, quod partes habeat, quæ infinitæ eſſe nequeant, quodque ſpatium menti, terminos mundi cogitanti, occurrens revera imaginarium & ens rationis exiſtat. Figuram vero ſphæricam conjicit, quæ omnium maxime æquabilis ordinataque videtur. VIII de *Atomis* quædam meditata p. 239 refert: nimirum extenſi diviſibilitatem in indefinitum admittit, inde vero inferri poſſe, quod non dentur atomi, negat, potius cenſet, ex eo ſequi atomos dari innumerabiles & numero indefinitas, ut tot concipere non poſſimus, quin plures revera inſint corpori. IX ſequuntur *Aſſertiones & Quæſtiones de tempore* p. 285 ſq. In iis, quod tempus quantitas durationis aptiſſime nominari queat, poſt alios, aſſerit. Ariſtotelis vero definitionem non quid tempus ſit, ſed quomodo innoteſcat, oſtendere, & ad determinandum tempus commodiorem menſuram motu, tanquam duratione notiſſima, haud dari, docet. Pergimus ad X, Dialogum ſcilicet *de Animæ immortalitate*, p. 307. Animæ naturam ſitam in cogitatione putat; cogitans vero, quia non extenſum eſt, partes non habet, diſſolvi ergo in tales nequit, cum igitur deſtrui poſt corporis deſtructionem nequeat, multo minus intereat ſecundum ſubſtantiam, quod ne quidem de corpore dici poteſt, & tamen ſine cogitatione eſſe non poſſit, concludit, animam poſt mortem non perire, ſed vivere, ita quidem, ut cogitet. XI ſequitur *Philoſophiæ moralis ſpecimen* p. 315 ſqq. Diviſit idem in partes quatuor. In primo monſtrat, quid ſit ſecundum rationem vivere, in

ſecun-

ſecunda incitamenta; in tertia impedimenta virtutum; in quarta exercitationes, quibus ad habitum acquirendum uti queamus, commendat: ſed omnia paucis lineis abſolvit. In *Theſibus ex variis Philoſ. partibus* XII, p. 327 relatis, improbat ſententiam alicujus Philoſophi ſtatuentis, judicium eſſe compoſitionem vel diviſionem nominum per verbum *eſt*, & *non eſt*. Num. XXIII aſſerit, plurima illum ſcire, qui nullum unquam ſyllogiſmum fecit, quæ ſententia de propoſitionibus intellecta defendi vix poteſt. Conſtitit enim dudum omnem veritatem per ſyllogiſmum, naturale illud ſubſidium ideas connectendi & ſeparandi, cognoſci. Annectuntur ultimo loco Oratio de Comœdiis, quam adoleſcens adhuc compoſuit, quaque earum uſus defendit, tum exarata ſermone Gallico Philoſophi deſcriptio, & Epigrammata Latina varia.

LES ELOGES DES HOMMES SAVANS TIREZ DE L' Hiſtoire de Mr. de Thou.

i. e.

VIRORUM DOCTORUM ELOGIA EXCERpta ex Thuani Hiſtoria, cum additamentis, compendium vitæ ipſorum, de iisdem judicia & catalogum operum continentibus, Autore ANT. TEISSERIO, Conſil. & Hiſtoriogr. Regis Boruſſiæ. Quarta editio, correcta, & per innumeras novas obſervationes quarto tomo nunc aucta.

Tom. IV.

Lugd. Bat. apud Theod. Haak, 1715, 8.

Alph. 5 pl. 7.

TAnta literatorum æmulatione excepta eſt opera, quam doctiſſimus Teiſſerius communi omnium applauſu probatis Thuani virorum doctorum elogiis præſtitit, ut jam quartum illa in publicum prodeuntia decora gratitudine excipiant. Id vero egerat Thuanus, inter recentioris ævi hiſtoricos facile princeps, ut integri ſeculi enarrationi, eruditorum ſingulis annis mortuorum, plus quadringentorum, ſubjiceret elogia, breviter equidem abſoluta, ſed quæ illa potiſſimum comprehenderent, quibus egregie de publica re eſſent meriti. Verum diſperſa le-

gebantur in vaſto & magni pretii opere, ut non niſi impedito ſtudio conquiri poſſent; & propriorum nominum ex vernacula quarumque gentium in Latinam linguam converſio obſcura reddebat illa; hinc interpretationem, quam in ſermonem Gallicum jam ante Rierus, Academiæ Gallicæ Socius ſuſceperat, adoptavit & ſupplevit Teiſſerius. Cumque propter brevitatis neceſſarium ſtudium, nec vitæ cujusquam ordine contextam ſeriem, nec operum editorum perfectum indicem pertexere Thuano licuiſſet, hoc ipſum præſtare, conquiſitis aliorum etiam de iisdem teſtimoniis, Clariſſ. Teiſſerius contendit. Et primum quidem, cum jam perſecutionis illius Gallicæ gravis tempeſtas propius immineret (quare & maturandum opus putavit) anno 1683 Genevæ in lucem edidit, quam editionem mox altera, Lugduni expreſſa, ſecuta eſt. Sed feſtinatio errores genuit, quos Cl. Bælius in Dictionario hiſt. crit. paſſim indicavit, quare multos in ſecunda editione anno 1696 Ultrajecti excuſa ſuſtulit, eandemq; plurimis novis obſervationibus additis locupletiorem reddidit, cui deinde novum additionum volumen ſeparatim Berolini 1704 ſucceſſit, quod ut in Actis A. 1704 p. 441 indicavimus, pro complemento operis haberi poterat. Verum, neque ſic defecit diligentiſſimi Autoris ſtudium, ſed novam nuper editionem molienti bibliopolæ non exiguam ſupplementorum farraginem liberaliter ſuggeſſit, & errores diligentiſſime correxit, in quibus quidem induſtriam ejus effugit, quod in novo tomo Berolinenſi in vita Andreæ Alciati p. 17 allegentur *Gaſpard Gudii* epiſtolæ, pro *Marquardi Gudii*, quod ſphalma in nova hac editione tom. I p. 74 repetitum eſt. In vita Jo. Rivii merito ridet doctiſſimus Teiſſerius Ryeri, Thuani interpretis, lapſum in verbis: *annos cum ſeculo numerabat*, quæ Gallica fecit *agé de cent ans*, cum Thuani mens eſſet, cum ſeculo vivere incepiſſe Rivium atque 53 ætatis & ſeculi anno deſiiſſe: verum neſcimus an ſatis ad mentem ipſius Thuani verba, quibus Rivium dicit, *pueritiæ & juventuti inſtituendæ operam Zwickaviæ impendiſſe*, ipſe Teiſſerius verterit: *Il fut etabli Profeſſeur a Zvickaw*, & poſt: *Georgio Fabricio in munere ſcholæ regendæ ſucceſſore relicto*, quæ Ryerus interpretatur: *lui ſucceda dans la conduite des etudes*,

quæ

qua a Teiſſerio minus animadverſa ſunt, quamvis plane alienum ſenſum inferant. Interim huic editioni minime denegandum, quod jure ſuo omnibus prioribus longe præferri poſtulet. Quod ad Indicem elogiorum univerſalem, quarto Tomo ſubnexum, multo quidem plura eruditorum nomina nunc illic comparent, quam in indice Ultrajectinæ editionis, quod tamen ita ſaltim capiendum eſt, quod eorum qui illic nominantur, præcipue homonymorum, levis tantum in opere mentio injecta ſit; ut cum vitæ Henr. Stephani ſubjungitur, quod alius Henr. Stephanus, Uratislavienſis Jureconſultus, claruerit, cujus quidem aliunde notitiam non habemus. Ceterum Cl. Autor haud diu ſuperſtes fuit editioni huic, quippe A. 1715 d. 7 Sept. anno æt. 83 Berolini exſtinctus.

DISSERTATION CRITIQUÊ SUR L'ILIADE.

h. e.

DISSERTATIO CRITICA, IN ILIADEM Homeri, ubi occaſione illius poematis, diſquiritur, quæ ſanæ rationi & antiquorum, æque ac recentiorum ſcriptorum autoritati conveniant; Autore Abbate TERRASONIO, Academiæ Regiæ ſcientiarum Socio.

Tomi II.

Pariſiis, apud Franc. Fournier, 1715, 8.

Alph. 2 pl. 6.

PHiloſophiæ ſtudia cum elegantioribus literis conjunxit ingenioſiſſimus Autor, & ſic artis poeticæ regulas ad illorum principia revocare inſtituit, ac Veterum judicia ad eandem trutinam expendere. Tribuit Philoſopho vim aliquam & imperium, unde illis in artibus, quæ a recta ratione dependent, aliorum autoritati non nimis inhærendum eſſe ſequitur. Quod ad Poetica attinet, Ariſtotelem, libello de arte poetica, & P. Le Boſſu, libro de poemate epico, utilia multa tradidiſſe agnoſcit. Sed illum tamen obſcuritate laborare, hunc amori, quo Homerum, Virgilium, Ariſtotelem & Horatium complectitur, nimium indulgere, ac manifeſte in eo errare, quod artes ingenii apud antiquiſſimos Græcos in ſummo perfectionis apice fuiſſe contendat,

dat, cum Homeri tempore veluti in infantia fuerint, adoleverint Athenis florentibus, & maturuerint demum ſub Cæſare & Auguſto. Deinde cum per Septentrionales populos cultioris mundi ſeries diu interrupta fuiſſet, Cl. Daceria putat, renatis ſub Franciſco I in Gallia literis Oratores ſubito, & Poetas eximios prodiiſſe, qui ex Veterum Græcorum & Latinorum lectione vim ſuam atque ornatum hauſerunt. Sed contra contendit Terraſſonius, non comparandos illos eſſe cum poſterioris ſeculi ingeniis, ac eloquentiam æque ac poeſin Gallicam tum demum effloruiſſe, cum proprium judicium ſuosque mores ſequi homines incepiſſent, cumque ſpiritus ille philoſophicus Carteſio inprimis autore latius ſe diffundere incepiſſet. Hinc erudite digreditur Athenas, oſtenditque multa illis ad perfectam ingenii gloriam defuiſſe. Tum contra Cl. Daceriam diſputat, quæ Latina Græcis ingenia poſtponit. Præfert illis Ciceronis judicium, ex cujus ſententia, Romani aut invenerunt per ſe ſapientius, quam Græci, aut accepta ab illis fecerunt meliora, quæ quidem digna ſtatuiſſent, in quibus elaborarent. Ad felicem Græciæ orientaliumque populorum ſitum, Solisque quo fruerentur, favorem reſpondet, Regnorum potius, aut Rerumpublicarum tranquillitati, & magnatum in literas favori, aliisque circumſtantiis, quam ingenio aeris, literarum incrementum eſſe tribuendum. Tandem Autor Philoſophiæ, & inprimis Geometriæ, maximam in elegantioribus literis utilitatem probat, utpote quæ libertati ſuæ mentem aſſerat. Iliadis materiam in generalem & ſpecialem dividit Autor, quo de propoſito ejusdem poematis accuratius judicare poſſit. Illam Trojanum bellum, hanc Achillis iram fuiſſe dicit. Laudat generalem materiam, quum Trojanum bellum ad Græciæ laudem non parum contulerit, cui propterea Ilias non potuit non placuiſſe. Aſſentitur etiam Ariſtoteli, quod ad ſpecialem Iliadis materiam attinet, cui Homerus præ ceteris divinus apparuit, quia non totum bellum, ſed partem ejus cantare aggreſſus eſt. Interim negat, hanc partem, quæ de ira Achillis agit, dignam eſſe Epico carmine, imo & anguſtam putat nimis, & ſic fore, ut imputari illi poſſit, quod aliena immiſcuerit, quæ ad Achillis iram, Trojanumque bellum nihil faciant. Id

adhuc

adhuc deſiderari poteſt, quod dum terribilem repræſentare Achillem vult, otioſum facit. Ipſum etiam Iliadis initium triplici laborat vitio. Crederes enim prima fronte, Achillem in Græcos impetum facturum, & ira ejus in Agamemnonem tantum innuitur, cum glorioſior ejus in Hectorem ardor fuerit. Imo mors Hectoris, pulcherrimum illud Achillis facinus, plane ibi non prædicitur, cum regula Epici carminis ſit, ut ab initio ſtatim conſilium herois indicetur, quod poſt graviſſima obſtacula feliciter tandem exſequatur. In ipſa Iliade duo contraria proponi putat, dum Græcos adeo effert, qui tamen mox cum ingenti (100000) exercitu exiguam Trajanorum manum ſuſtinere nequeunt, tandemque ad naves repelluntur, neque aliud præſidium, niſi in conciliatione Achillis habent. Longinus περὶ ὕψους extollit Ajacis preces ad Jovem, ut diſſipet obortas tenebras orantis, utpote non vitam ſibi petentis, ſed diem repoſcentis, ut fortitudinem, cujus exſerendæ facultatem ignavæ tenebræ eripuerant, oſtentet. Sed Cl. Terraſſonius lucem illum optare obſervat, non, quod Longino viſum, ut cum Trojanis pugnet, ſed ut inveniat, quem ad Achillem mittere poſſit, quo is, de Patrocli morte certior factus, ad defendendos Græcos adveniat. Quam humiliter porro Græci, & ipſe tandem Agamemnon, inſanienti Achilli morem gerant, quam extra ſcopum ludi in honorem occiſi Patrocli, & ſupplices Priami preces Hectoris corpus ſibi petentis. Tum docet uſum doctrinæ moralis in poemate, eaque occaſione dramata muſica defendit, & quantum Homerus in Epicum characterem peccaverit in repræſentando heroe ſuo. Regulam ponit, quod heros, quem Poema Epicum proponit, virtutibus ſummis inſtructus eſſe debeat, & in exemplum producit Telemachum; Ilias autem nec in Agamemnone, nec in Achille, nec in Hectore ſibi conſtat. Tum inter heroes, quos Homerus finxit, & illos, quos *Hieroſolymæ liberatæ* Autor Taſſus produxit, comparationem inſtituit, quæ omnino, ſimul cum iis, quæ in fine de arte characterum Autor diſſerit, legi merentur. Deos alios depingere non potuit, quam craſſa illius temporis ignorantia & paganiſmi tenebræ permiſere. Sed aliter ſe res habet cum illis, qui hodie in id laborant, ut Deos injuſtos,

Digitized by Google

ridiculos, rixoſos defendant, ipſis gentilibus pejores, quorum multi Homeri doctrinam damnarunt; Jupiter adeo impotens animi deſcribitur, ut Dii inferiores in illum conjuraverint, regnoque fere expulerint. Sequitur nubes exemplorum, quæ injuſtitiam & malitiam Deorum probent, ut nec ipſæ, quæ in Iliade adducuntur perſonæ, ſive ex Deorum numero, ſive homines ſint, Jovis juſtitiam agnoverint. Aggreditur poſtea rationes, quibus Homeri autoritatem hodie defendunt. In eo inprimis prolixus eſt, ut falſas eſſe oſtendat, quas ſibi fingunt in Diis Iliados allegorias, quaſi Jupiter Deum, Minerva ejus ſapientiam, Mars fortitudinem ſignificet, quæ tamen divinæ eſſentiæ attributa cum ipſo ſæpe Deo pugnant, ſibique contradicunt, quæ latius Autor deducit. Sequuntur moralia & phyſica ſimilia, quibus uſus Homerus; ubi Autor multa cum eruditione contra illos pugnat, qui ad Homeri excuſationem S. Scripturæ locis abutuntur, imo ex hac illum multa ſumſiſſe credunt, vel Homeri ſcribendi rationem cum Autoribus a Deo inſpiratis comparant. Ultimo loco miracula ficta, prœlia, ſermones, præcepta & ſententiæ morales, & ipſe ſtylus, examinantur.

Des Deutſchen Reichs-Archivs Spicilegium Eccleſiaſticum.

h. e.

ARCHIVI IMPERII GERMANICI SPICILEgium Eccleſiaſticum ſive Germania Sacra Diplomatica, collecta a JO. CHRISTIANO LUNIGIO.

Tomi IV.

Lipſiæ apud Heredes Frid. Lanckiſii, 1716, fol.
Alph. 52.

ABſoluto XIII Tomis *Archivo*, quod Cl. Editor vocat, *Imperii Germanici*, cujus mentionem Anno ſuperiori Menſe Decembri fecimus, in eo erat ut Indicem operis integri ederet locupletiſſimum. At cum inter hæc multi deſiderarent, paulo plura, quod ad ſtatum Eccleſiaſticum, monumenta exhiberi, atque in

in his aliqui liberalius ſymbolas ſuas conferrent, non abs re duxit Cl. Editor, novum quoddam Spicilegium Eccleſiaſticum concinnare, quod IV Tomis prodiit, Tomos Archivi XIV, XV, XVI & XVII conſtituentibus. In Præfatione Archi-Epiſcoporum, Epiſcoporum, Abbatum & Abbatiſſarum pronam in communicandis ſchedis voluntatem debitis laudibus extollit. Luget tamen nonnullarum Eccleſiarum fata, quæ ſuas fundationes bello, incendio aut aliis adverſis caſibus amiſerunt. Monet etiam, ſe litibus de quorundam diplomatum fide nolle immiſceri, officio ſuo ſatisfactum ratus, ſi, ut oblata ſint diplomata ſedulo atque fideliter ederet, de quorum fide atque antiquitate alii diſpexerint. Alphabetico in collocandis Epiſcopatibus &c. ordine uſus eſt, ne juribus illorum præjudicare velle videretur, quanquam & in quibusdam ſerius transmiſſis ordo mutatus fuerit. Ceterum Viros doctiſſimos, quorum opera in colligendis hiſce voluminibus uſus fuit, quo nomine inprimis Cl. Uffenbachium Francofurtenſem celebrat, ut eadem benignitate ſibi in colligendo *Spicilegio Seculari* auxilio eſſe velint, decenter rogat. Hujus editionem ſe, ſimul ac occaſio id feret, moliri dicit, quo inprimis Comitum atque Baronum Imperii jura illuſtrabuntur. Idem demum Index generalis excipiet.

Nunc de ordine tantum, quem in hoc *Spicilegio Eccleſiaſtico* ſervavit, aliquid dicamus. Tomo I Generalia tam antiquiſſima quam nova, Chriſtianam in Germania fidem reſpicientia, diplomata, concilia, literæ, Comitiorum Receſſus continentur. Tomus II Moguntinum, Trevirenſem, Colonienſem, Salisburgenſem, Veſontinum, Magdeburgenſem & Bremenſem Archi-Epiſcopatum & ordinem Teutonicum Johanniticumque complectitur. Tomus III de Epiſcopatibus; IV de monaſteriis, Abbatibus & Abbatiſſis immediate imperio ſubjectis agit. Vetat rerum notatu dignarum moles, quo minus ſpeciminis loco quædam excerpi poſſint. Ceterum, quibus Cl. Lunigii ſumma integritas, diligentia & ampliſſimum commercium literarum cognita ſunt, de operis præſtantia ſatis, ut credimus, perſuaſi ſunt.

Des Heil. Röm. Reichs Staats Acta von jetzigen XVIII Seculo.

i. e.   SACRI

SACRI ROMANI IMPERII ACTA PUBLICA Seculi decimi octavi opera CASSANDRI THUCELII. Tomus II.

Francof. & Lipſiæ, apud Joh. Felicem Bielcke, 1716, fol. Alph. 10.

PRodit jam Tomus Actorum Thucelii Secundus, cujus (prioris enim M. Sept. anni ſuperioris mentionem fecimus) nunc quoque brevibus ratio reddenda eſt. Inſeruit Autor Cel. huic Volumini ſcripta anno 1702 inprimis variis linguis conſignata, nonnulla etiam partim in priore omiſſa, partim ob cohærentiam rerum ex annis 1701 & 1703 huc referenda; inpoſterum vero Acta cujusvis anni ob rerum copiam ſe duobus Tomis editurum, & quinis Voluminibus Indicem copioſiſſimum additurum pollicetur. Præterea ut rigidæ quorundam cenſuræ reſpondeat, Acta iſta ex Electis Juris Publici, Lunigii Operibus vaſtiſſimis, & aliis laude quidem ſua haud defraudandis petita pernegat, quippe quæ jam ante horum editionem collecta, XVIII Volumina jam compleant. Caput I hujus Tomi Acta circa Articulum IV pacis Ryſvicenſis, & Proteſtantium Gravamina Religionis; Cap. II nonnulla de civibus Evangelicis in terris Cæſareis; Cap. III continuationem litis, quæ Epiſcopum inter Civitatemque Wormatienſem interceſſit; Cap. IV plura ad ſucceſſionem Hiſpanicam & titulos Regis Hiſpaniæ in Auguſtisſimum Carolum III publice collatos pertinentia continet. Ex his notandæ *Excerptorum hiſtoricorum & Juridicorum de natura ſucceſſionis in Monarchiam Hiſpaniæ Continuationes tres*, ab *Ulrico*
p. 81. *Obrechto*, uti ajunt, conſcriptæ, in quibus ex Molina, Grotio, aliisque, & hiſtoriarum fide probare Autor conatur, ſucceſſionem cognaticam ſub ipſo adeo Pelagio in Hiſpania fuiſſe introductam; Regnum Hiſpanicum eſſe majoratum, qui nec renunciatione nec teſtamento mutari poſſit; denique Principem aut Populum in ordine ſucceſſionis recepto nihil jure poſſe immutare, licet vel violentia quorundam, vel Regia ſtirpe extincta, electioni re ipſa locus ſubinde relinquatur. Sequuntur Auſtriacis addictiores, *Meditationes ad ſcripta quædam de ſucceſſione in Monarchiam Hiſpaniæ*, Gallica lingua exaratæ; & *Juſti-*

Digitized by Google

Juſtitia Auguſta Domus Auſtriacæ in Regna & Provincias Hiſpanicas, cujus Autor ob proximitatem gradus, & jus Repræſentationis, & maſculorum prærogativam Regna hæc Leopoldo invictiſſimo vindicat. Cap. V de fœdere cum Helvetis ob Ducatum Mediolanenſem renovando, & licentia copias apud eosdem conſcribendi; Cap. VI de Transactione-Megalopolitana circa hæreditatem Guſtrovienſem; Cap. VII de pactis dotalibus inter Adolphum Fridericum, Ducem Megalopolitano Strelizenſem, & Johannem, Ducem Saxo-Gothanum; Cap. VIII de litibus inter Fridericum Wilhelmum Ducem Megalopolitano-Suerinenſem & Status Provinciales obortis, & Cap. IX de illius Transactione cum Roſtochienſibus agit. Cap. X lites de ſuperioritate territoriali inter Brandenburgicos ratione Ducatus Magdeburgici, & Mansfeldicos agitatas exhibet, hiſce petentibus, ut ſequeſtratio abrogetur; Brandenburgicis contra urgentibus, ſuperioritatem ipſismet quidem, minime vero bonis a Magdeburgicis occupatis competere; nec ſequeſtrationem tolli poſſe, cum creditoribus illud detrimento ſit futurum; imo a Brandenburgicis ſolum iſtam haud poſſe extorqueri, cum ſimul a Saxonibus conſtituta ſit ſequeſtratio. Cap. XI Legatorum Burgundici & Gallici emigrationem e civitate Ratisbonenſi; & Cap. XII quæ ob crimen feloniæ a Mantuano & Sabaudo patratum evenere, ſiſtunt. Cap. XIII controverſias Colonienſis cum Capitulo ob tributa absq; Statuum Provincialium conſenſu exacta, captumque a Gallis Decanum Capituli Leodienſis, & Statibus Circuli ob milites coactos, fœdus cum Gallis, & copias ipſorum ſub nomine militum Circuli Burgundici in arces ſuas receptas, ac litem de Succeſſione Hildeſienſi tradit; ubi animadvertimus, Colonienſem a Gallis pellectum ſpe, terras ſuas ſeculari conditione induendi, & uxorem ducendi, eademque conſilia anteceſſorem ipſius mente agitaſſe; Capitulum Colonienſe repetiiſſe Cæſarisverdam, a Ruperto Palatino quondam An. 1368 occupatam, & An. 1702 propterea ab Electore Palatino ſibi vindicatam; præterea Colonienſem a ſuis ſibi impoſitum ſero agnoviſſe. Cap. XIV turbas Bavaricas & motus inde in Circulo Suevico excitatos; Cap. XV fœdera exteros inter & quosdam Imperii Circulos;

p. 134. 542. 600.

Digitized by Google

Cap. XVI Circuli Franconici apparatus bellicos; Cap. XVII Acta
Conventuum Circuli Suevici; Cap. XVIII Concluſa Imperii con-
tra Regem Galliæ, Ducem Andegavenſem, eorumque ſocios;
& Cap. XIX Brunſuico-Luneburgenſium Jura ſuccedendi in
p. 764. Regna Magnæ Britanniæ commemorant. His junguntur Cau-
ſæ, cur Seren. Mater Electoris Hanoverani, & Princeps Electo-
ralis in Angliam accerſendi, alii vero, qui jus ad hoc Regnum ſibi
tribuunt, rei læſæ Majeſtatis declarandi & omnes Angliæ cives
idem juramento firmare teneantur; qua occaſione Rigidiores
794. clandeſtini favoris in Pontificem & uſurpatorem Regii nominis
incuſantur. Cap. XX Anglorum conſilia adverſus occultas Gal-
lorum fraudes, quas fruſtra illi excuſare conati, & Declaratio
belli contra Gallos; Cap. XXI Clarigatio Belgarum, una cum
814. 816. literis Ducum Guelferbytanorum & Suecorum, quibus rumores
contra ſe ſparſos amoliuntur, & querelis Ducis Montisbelicar-
di contra Gallorum injurias, atque Cap. XXII Literæ ad Regem
Boruſſiæ de ſuſcepta nuper Regia dignitate exaratæ, & Rever-
ſales, quas vocant, Polonis eandem ob cauſam exhibitæ, depre-
henduntur. Cap. XXIII exhibet pacem Danos inter & Holſato-
Gottorpienſes Travendalii initam, & Controverſias inde ena-
tas. Denique Cap. XXIV Miſcellanea, ex quibus haud ſilentio
854. prætereundum Concluſum Collegii Electoralis, vi cujus Ele-
ctorum Legati Exteris in loco tertio cedere, aut ipſos *Excellen-*
tiæ titulo compellare detrectant, niſi eodem charactere repræ-
865. ſentativo gaudeant; tum Edictum Regis Galliæ, quo Nobilibus
ſuis permittit, ut abſque metu Nobilitatis amittendæ mercatu-
869. ram exerceant; Edicta magni Ruſſorum Czarii de libertate Reli-
gionis cunctis in ipſius provinciis degentibus conceſſa, emenda-
tione rei militaris & civilis, atque præcepta, quæ Moderator ſtu-
875. diorum Principis Ruſſorum hæreditarii ſequi teneatur; tum & li-
teræ Jeſuitarum ad Pontificem de cultu Sinenſium.

JO. GEORGII GRÆVII COHORS MUSARUM, ſive hiſtoria rei litterariæ, nec non hiſtoria bibliothecalis cum ſynopſi rei numariæ & ratione temporum, accurante WOLPHERDO van BUEREN.

Trajecti ad Rhen. apud Jacob. van, Poolſum 1715, 8.

1 Alph. 2 plag.

Hæc

HÆc cohors Muſarum, quæ celeberrimi Jo. Georgii Grævii nomen præ ſe habet, partim hiſtoriam rei literariæ, partim hiſtoriam bibliothecalem complecti traditur. Hiſtoria rei literariæ ad epocharum ordinem accommodata eſt, ita, ut diſputentur quædam de rei literariæ fatis primum ante diluvium, de aſtrologia atque aſtronomia: deinde ex tempore diluvii ad exitum Iſraelitarum ex Ægypto, de artibus quippe magicis apud Ægyptios, de Atlante & Prometheo, omnium rerum inventoribus, de ſcriptis Noachi, Chami, Sambethæ Sibyllæ, de oraculis Sibyllarum, de ſcriptis Jacobi, Zoroaſtris, Perromedis, Hermetis Triſmegiſti, Sanchoniathonis; tertium ab exitu Iſraelitarum ex Ægypto ad templum Salomonis, de ſtatu populi Iſraelitici, de imperio Ægyptio, de regno Sicyoniorum apud Græcos, de regno Argivorum; de regno Thebano; Cretenſium a Minoe Jovis alumno legibus inſtituto; de Thebano bello & Argonautarum in Colchidem expeditione; de ſcriptis Moſis, Joſuæ & Judicum; de tragœdiis in regno Mycenarum & Argivorum; de inventione literarum in re publica Judaica, de arte poetica apud Græcos; de Orpheo, Muſæo Athenienſi, Amphione Dircæo, Eumolpo Athenienſi, & de Chirone Theſſalo: quartum a templo Salomonis ad captivitatem Babylonicam, de regnis Aſſyriorum & Ægyptiorum, de initio Olympiadum, de Herodoto Halicarnaſſenſi, ſeptem Sapientibus, Homero, Heſiodo, Piſiſtrato, Herophilo medico; quintum a captivitate Babylonica ad Chriſtum, de variis hiſtoriarum, juris & philoſophiæ Autoribus: quibus breviter abſolutis, neſcio quo ordine Autor iterum ſeſe convertit ad ſecula quintum, quartum, tertium, ſecundum, primum, & turbatim variarum ſcriptores ſcientiarum commemorat, ita ut nulla temporis ratio ſit habita. Hiſtoria bibliothecalis inſervire debet notitiæ Autorum & librorum, inprimis philologiæ, quippe quæ XII ſectionibus abſolvitur: prima earum diſſeritur de bibliothecarum catalogis, qui vel libros manu exaratos, vel impreſſos tantum complectuntur: ſecunda de ſcriptoribus, qui vel maxime ſpecialem Autorum & virorum clarorum literatorum notitiam nobis ſuppeditant, tertia de catalogorum & bibliothecarum ſcriptoribus, qui vel ſcripta tantum & opera, vel etiam elogia & vitas omnis generis Autorum & de iisdem judicia college-

legerunt, item, qui quorundam tantum virorum doctorum vitas, plerumque etiam ſcripta ſpeciatim exhibent: quæ particularis notitia reſpicit Autores vel certi temporis, vel unius nationis, vel loci, vel diſciplinæ, vel ordinis, vel ſexus; quarta de ephemeridibus, collectaneis libris, anonymis, pſeudonymis, & plagiariis; de ſcriptoribus, qui de homonymis egerunt; quinta de literarum uſu & origine & artis typographicæ inventione; ſexta de linguis; ſeptima de bibliothecis; octava de ſcientiis philologicis, & ſpeciatim de grammatica; nona de lexicis etymologicis & gloſſariis; decima de ſcriptoribus proverbiorum; undecima de criticis & arte critica; ultima de arte rhetorica & claris rhetoribus. Hisce addita eſt breviſſima ſynopſis rei numariæ & ratio temporum, quæ haud brevior potuiſſet proponi. Omnia hæc momenta ita ſeſe exhibent, ut nemo, qui harum literarum tenet cognitionem, & ingenii Græviani excellentiam habet perſpectam, ſibi ſit perſuaſurus, fœtum hunc ab ingenio clariſſimi Grævii eſſe excluſum. Quævis propoſita ſunt turbatim, ut nullius temporis, nec ullius rerum connexionis ratio ſit habita, ſive Autorum ſive librorum & aliorum argumentorum notitiam reſpiciamus. Ad hæc maxime neceſſaria prætermiſſa ſunt ſilentio, quod facile patet, ſi exempli cauſa ea perlegantur, quæ opus noſtrum de ſcriptoribus vitarum Germanorum, Medicorum, de ephemeridibus, de libris in ANA, de bibliothecis tradidit. Tertium liber hic non plenus eſt, ſed pleniſſimus errorum, non mediocrium, ſed ſummorum, ita ut omnibus aliis libris palmam gloriæ hujus queat præripere. Non ab re erit, ſi exempla quædam ſubjiciamus. P. 20 dicuntur oracula Zoroaſtrea prodiiſſe cum ſcholiis *Methonis* & *Crellii* pro *Plethonis* & *Pſelli*. P. 175 accipit *Joachimus Fellerus* prænomen *Ludovici*, quum littera præmiſſa L. ſignificat Licentiatum Theologiæ, nec Fellerus hic eclogam Oxonio-Cantabrig. ſcripſit. P. 190 extat *Antonius Teiſterius* pro *Teiſſier*. p. 204 *Faucherus* pro *Fauchetus*, p. 208 *Gomaſtinus* pro *Tomaſſinus*, p. 214 *Johannes Stouus* pro *Jo. Schopſius*, qui dicitur abbas *Witt-bergius* pro *Wurtenbergenſis*, p. 216 *Ziſettus* pro *Zilettus*, p. 218 *Leichenus* pro *Leickerus*, p. 219 *Iſrael Spachinus* pro *Spachius*, p. 222 *Albiambe* pro *Alegambe*, qui Au-

tor

tor eſt Bibliothecæ Jeſuiticæ, quam non *Nathanael Goruellus*, uti dicto loco affirmatur, ſed *Sotbvellus* continuavit. P. 229 dicitur, quod Gaudentius Robertus & Benedictus Bacchinus Parmæ 1668 ephemerides ſuas literarias condere aggreſſi fuerint, quæ exitu anni 1698 finem nactæ ſint. Verum conſtat, cœpiſſe diarium hoc prodire 1686, & continuatum ad annum usque 1690. P. 232 multa erronea traduntur de hiſtoria Scaligeranorum, quorum alia prima, alia ſecunda dicuntur, quum Autor ait: *prima ex bibliotheca & cum præfatione Tanaquilli Fabri edita Groninga 1669, 8, ſecunda in lucem prodierunt Haga Comitis 1668, 8. alii ea collecta eſſe affirmant a Johanne Vaſſario, ut Guido Patinus in ſuo Antibaillet Tom. I p 325 edit. Hag.* quæ pauca verba plena ſane ſunt errorum: primum Scaligerana prima debentur Sigonii JCti induſtriæ; deinde Groningæ prodierunt 1669 forma haud octava, ſed duodecima, uti ajunt. Scaligerana ſecunda autem edita ſunt Hagæ Comitum non 1668, ſed 1666, anno vero 1668 recuſa Lugd. Batavor. Porro nemo affirmat, collecta iſta eſſe a *Joanne Vaſſario*, ſed *Jo. Vaſſano:* nec Guido Patinus ſcripſit Antibailletum, ſed Menagius, quamvis Patinus in epiſtolis ſuis de Scaligeranis teſtetur. Ecquis non videt, hæc verba libri noſtri: *ut Guido Patinus in ſuo Antibaillet Tom. I p. 325* ita debere ſuppleri: ut Guido Patinus epiſtolis ſuis ep. 429, 430 & aliis, ac Menagius in Antibailleto tom I p. 352. P. 233 dicitur, Sorberianis præfixam eſſe vitam *Sorberii & Joannis Baptiſtæ Colomeſii;* ſed quis eſt ille Joannes Bapiſta Colomeſius, quum prænomen Colomeſii ſemper fuerit *Pauli?* legas his de cauſis pro *Colomeſii*, *Cotelerii*, cujus vita acceſſit cura Graveroli; ibidem non accuratius ſimpliciter traditur, Perroniana & Thuaniana, rectius Thuana, ſive Thuanea, typis vulgata eſſe 1694, quoniam Thuanea prodierunt Gallice paucis pagellis, induſtria fratrum Puteanorum, 1669, 8; nec Valeſiana 1698 ſed 1694 lucem adſpexerunt. P. 235 prodit ſe *Vicentius Dlacius quidam*, quamquam procul dubio notiſſimus *Placcius* erit, cui Theatrum anonymorum & pſeudonymorum debemus. Pag. eadem *Jo Decherus* pro *Jo. Deckherus*, *Petrus Delius* pro *Petr. Balius* legitur; p. 236 *Leucopetra & Witteberga* ſunt unum idemque. P. 237 allegatur *Leonis Allatii* diatribe de vitis eorumq; ſcri-

 ptis

ptis, ſed qui intelliguntur voce *eorum*, quum Allatius variorum vitas compoſuerit? P. 249 extat quidam *Dalgatne* pro *Dalgarnus*, qui ſcripſit de arte ſignorum: p. 254 affirmatur, *Mallincrotii* librum de ortu & progreſſu artis typographicæ 1693 exiiſſe in lucem, quod 1639 factum eſſe, inter omnes conſtat. Multo minus *Mentelius* ſcripſit *Hiſtoire de l'imprimerie & de la librarie*, ut p. 255 traditur, cujus Autor eſt *Joannes de la Caille*; Mentelius autem compoſuit parænesin de vera typographiæ origine: nec *Chevalier* ſed *Chevillier* de origine artis typographicæ commentatus eſt. P. 274 dicitur *Lambertus* pro *Lambecius*; p. 283 *Magliabechius* mutatus fuit in *Magiabefrium*; p. 322 apparet *Boethius* de origine fabularum Romanenſium, pro *Huetius*. Hæc ſpeciminis loco ſufficiant, quæ facili negotio augere poſſemus, ſi obſervatione digna eſſent: cuivis, qui mediocri ſtudio in his hiſtoriarum literis verſatus eſt, hujusmodi errata ſingulis paginis occurrunt, ut eo magis mirum videatur, præfixum eſſe operi huic celeberrimum ampliſſimi Grævii nomen. Ita fata interdum ferunt, labem celebritati & famæ alicujus nominis facile adſpergi, præcipue quum editores ex aliorum operibus gloriam affectant nominis. Quod ſi quis Cl. Grævio, veluti Autori monimentum hoc vellet adſcribere, maxime injurioſus eſſet in illius fulgentia erga literarum muſas merita. Nulla veſtigia ingenii Græviani apparent, quamvis Kuſteri, ad cujus Bibliothecam novorum librorum quam plurimis locis provocatur, quod qua ratione ſit factum, definire, muneris noſtri haud erit.

LAURENTII HEISTERI, MED. DOCT. ANATOM. ac Chirurg. Prof. Publ. Altorfini, de Cataracta, Glaucomate & Amavroſi Tractatio, in qua multæ novæ opiniones & inventa contra vulgatas Medicorum, Chirurgorum, Philoſophorum, nec non Mathematicorum ſententias continentur.

Altorfi, literis Jod. Guil. Kohleſii, 1713, 8.
Alph. 1 & fig. æn. Tab. II.

AUtoris in hoc libro ſcopus fuit, novam ſententiam de Cataracta, quam duo Galli, Briſſeau ſcilicet & Antonius Maitre-

tre-Jan, Gallico ſermone publicaverunt, iis quoque notam facere, qui vel Gallicam linguam non intelligunt, vel libros eorum extra Galliam rariſſimos obtinere non potuerunt. Hanc ſententiam cum Autor noſter veram eſſe ſua quoque aliorumque præſtantiſſimorum virorum experientia obſervaverit, rei Medicæ intereſſe credidit, ut etiam extra Galliam magis innoteſceret. Quod autem, ut eo majori utilitate fieret, noluit tantum eorum ſcripta Latine reddere, aut ſolum interpretem agere, ſed potius ſibi propoſuit ſecundum novum hoc ſyſtema integram Cataractæ hiſtoriam conſcribere, & quæ adhuc apud Autores iſtos deficere ipſi viſa ſunt, addere; diſperſa & inordinata in concinnum ordinem redigere; ſua aliorumq; experimenta ac ratiocinia adjungere;& propterea etiam Briſſæum & Antonium non in omnibus ſecutus eſt, ſed ubi eos erraſſe putavit, a ſententia eorum receſſit, & ſuam protulit: ſic ut has ob cauſas haud immerito pro libro peculiari, ab illorum ſcriptis multum diverſo, ab æquis lectoribus haberi queat: præſertim etiam cum non tam abſolute & ſemper cauſam cataractæ in opacitate cryſtallini ponat, ſicut Briſſæus & Antonius, ſed interdum etiam membranulam p.n. aut aliquid huic analogum in oculo generari poſſe variis in locis concedit. *Glaucoma* vero, (quod Veteres quidem lentis cryſtallinæ vitium eſſe putabant) cum Briſſæo potius *humoris vitrei opacitatem ſtatuit*; quia 1 multo rarius occurrit, quam cataracta, 2 opacitas profundius ſe oſtendit, quam in cataracta, & 3 nulla operatione curari poteſt, ſicuti veteres hæc attributa glaucomati ſemper adſcripſerunt, id quod §. II, XXVI, LX, LXI, LXII, LXXXVI, & LXXXIX, prolixius evincit. Sed hæc in genere; percurramus breviter totum libellum. In §. I de cataractæ ſive ſuffuſionis onomatologia, in §. II de definitione & differentiis a morbis affinibus ſecundum hypotheſin ſuam accurate agit. Poſtea p. 9 *ſententiam vulgarem de cataracta proponit*, de qua vulgo putarunt, eam ſedem ſuam in humore aqueo habere, cauſamque ejus proximam conſtituere pelliculam quandam p. n. in dicto humore genitam, quæ foramen pupillæ occludat, & cœcitatem producat. Adjungit quoque mox, quod veteres circa cauſas & generationem hujus pelliculæ tam ludicra & abſona figmenta

p. 2.
4.
9.

exco-

Digitized by Google

excogitaverint, ut vix ſine riſu legi queant: Lectoresque, qui talia figmenta legere deſiderant, brevitatis cauſa ad Sennertum & Riverium ablegat, apud quos, ut & alios, revera ridicula aſſerta reperiuntur. Deinde *novam ſententiam Antonii & Briſſæi recenſet*, quod ſcilicet ſecundum hos *ſedes illius morbi, quem Medici & Chirurgi præſtantiſſimi hactenus pro cataracta habuerunt,* (ubi nimirum in oculo mox poſt pupillam opacitas ſive color a nigro diverſus apparet) *ſit in lente cryſtallina, & quod cauſa proxima hujus mali non ſit pellicula ſed opacitas lentis cryſtallinæ.* Hoc ut probet Autor, primo duo experimenta recenſet a
p. 16. ſe ipſo peracta, ubi in diſſectione duorum oculorum cataracta laborantium nullam pelliculam in humore aqueo, ſed lentem cryſtallinam opacam invenit. (*His jam addi poteſt ejusdem Autoris curioſa obſervatio de cataracta quadam lactea rara in diſ-*
18 & ſeq. *ſecto oculo obſervata Ephem. Nat. Curioſ. Centur. IV pag. 469.*) Ab his pergit ad *experimenta a Briſſæo deſcripta* Latine recenſenda, quorum circiter viginti quinque ſunt, in quibus ſemper lens cryſtallina cataractæ cauſa & nulla pellicula reperta eſt; ubi ſimul multæ curioſæ, lectu ſcituque dignæ, circumſtantiæ deſcribuntur. Et ne de veritate horum experimentorum dubitari queat, multos teſtes oculatos fide digniſſimos citat, Medicos & Chirurgos Regios, qui experimentis interfuerunt, & illos oculos veris cataractis, non glaucomatibus laborare obſervarunt: quia cataractæ vera ſigna pathognomonica habebant, quos viros jure nemo arguere poterit, quod diagnoſeos cataractæ, morbi adeo frequentis, fuerint ignari, ſicuti adverſarii calumniantur, & quod glaucomata pro cataractis habuerint, quæ tamen omni tempore pro morbis rariſſimis habita fuerunt, ſuis ſignis a cata-
66. racta facile diſtinguenda. Tertio quoque *tres Antonii obſervationes* refert, & denique quinque ex Hiſtoria Acad. Reg. ſcientiarum idem teſtantes. Fatetur tamen Autor, *inventum hoc non*
77. *eſſe prorſus novum*, quoniam jam multis olim fuit cognitum; ut Quareo, Rolfincio, Gaſſendo, Laſniero, Borello &c. attamen quia oblivioni rurſus erat traditum, & tunc temporis fere omnibus Medicis & Chirurgis incognitum, imo quod Regia ſcientiarum Societas pro re nova & incognita habuit, æque pro novo

rurſus

rurſus invento haberi poſſe Autor putat, ac ſi quis aliam artem vel ſcientiam olim cognitam & oblivioni rurſus traditam, denuo inſtauraret. Experimentis quadraginta circiter præmiſſis p.84 & ſeq. oſtendit Autor, juxta Briſſæum & Antonium *theori-* p. 84.
am cataractæ & omnia ejus phænomena melius ex nova quam ex vulgari hypotheſi explicari poſſe: ubi vero varia addit ratiocinia, experimenta & Autorum loca, novam ſententiam confirmantia, quæ apud Antonium & Briſſæum non inveniuntur. Poſt hæc 111.
omnibus adverſariis reſpondet, & inprimis etiam illam objectionem, *quod lens cryſtallina ad viſum abſolute ſit neceſſaria, & cum viſus reſtitutione ſupprimi non poſſit,* fortioribus argumentis refutat, quam antea ab Antonio & Briſſæo factum erat; dum non ſolum per manifeſtas Mathematicas demonſtrationes Tab. I fig. 3, ſed etiam per curioſam machinam, oculum ſcilicet Hugenianum & Mullerianum, Tab. II Fig. 2 & 3 delineatum, ſolide huic dubio ſatisfacit. Deinde Autor adhuc multas alias ob- 182.
jectiones profert & refellit, quæ in illis Autoribus non exſtant. Prolixus vero non eſt in iis adverſariis refutandis, qui autoritati- 215.
bus pugnare geſtiunt; nam quoniam hæc res ab experimentis dependet, ſine quibus autoritates nihil valent, duobus fere tantum verbis reſpondet, eas *non ſufficere* ad ſyſtema, tot experimentis comprobatum, deſtruendum. Inſimul iis, qui hanc ſententiam rejicere, & ſolum pelliculam cataractæ cauſam ſtatuere conantur, perſpicue oſtendit, quid probare debeant, ſi argumenta alicujus valoris proferre velint: nam non ſufficere membranam p. n. in oculo oſtendere, ſed neceſſum eſſe, ut experimenta producant, in quibus vivis 1 cataracta fuerit depoſita, 2 æger poſtea viderit, 3 poſt mortem inventa ſit membrana ſuppreſſa, 4 lens vero cryſtallina illæſa & in loco naturali, ſicuti defenſores hujus hypotheſis fieri perhibent: talibus requiſitis ſi certa exempla producent, lubens Autor concedet, dari quoque cataractas membranoſas ſanabiles, attamen reliquis longe rariores, & ſimul ſuſtinet, quod hanc ob cauſam ſua non deſtruatur ſententia, quia unius morbi plures poſſint eſſe cauſæ. Quamdiu vero illud non præſtant, ſicut hactenus nondum præſtitum eſt, dubitat Autor, an per acum ca-

taracta membranacea ſine cryſtallini aut uveæ læſione ſit ſana-
p. 217. bilis. Progreditur hinc ad differentias, quas accurate deſcribit, &
228. in cauſis remotis tradendis multas opiniones Autorum falſas eſ-
242. ſe ſolidis argumentis demonſtrat. In diagnoſi primo tradit *ſi-*
gna, quibus cataracta a glaucomate diſtingui poteſt: nimirum in
cataracta opacitatem mox poſt pupillam obſervari; in glauco-
mate vero profundius retro pupillam, in loco ſcilicet humoris
vitrei. Poſtea docet, quomodo cataracta matura ab immatura
ſit dignoſcenda, ſimplex a complicata, vera a ſpuria &c, & tan-
249. dem de appendiculis Antonii, quas hic in Cataractis adeſſe aſſe-
rit, ſuam ſententiam declarat Autor, eaſque non tam frequenter
250. obſervari exiſtimat, ut ille perhibet. *Prognoſin cataractæ*, quoad
viſus recuperationem, valde dubiam eſſe ait, attamen eam nul-
lum mortis periculum inferre: ſimplices & perfecte maturas
reliquis certius curari, & de omnibus aliis ſpeciebus judicium
ſuum aperit. In caſibus tamen dubiis præſtare operationem per-
ficere, quam intermittere; quia nec periculoſa, nec valde dolo-
rifica eſſet, atque bonus Chirurgus ſæpe adhuc prodeſſe, raro
autem vel nunquam nocere poſſet.

260. Adjungit *prognoſin glaucomatis*, quod partim ratione, par-
tim experientia immedicabile pronunciat, idque adhuc, præter
conſtantem Autorum obſervationem, duobus exemplis a ſe ob-
261. ſervatis comprobat. Denique *curationem* deſcribit: ubi vero
non in eorum eſt opinione, qui putant nullam cataractam me-
dicamentis eſſe ſanabilem, & ſic deinde quando & quomodo
curatio per medicamenta optime inſtituatur, enarrat; ubi ſele-
ctiſſima Autorum medicamenta tam interna quam externa re-
cenſet. Quibus vero nihil proficientibus, ſi ulla adhuc curatio-
284. nis ſpes ſupereſt, *ad operationem pergendum eſſe docet*: ubi pri-
mo in genere, & deinde etiam in ſpecie Chirurgis multa ſaluta-
ria præcepta tradit, 1 ratione operatoris, 2 Cataractæ, 3 tem-
poris & loci, 4 ægri ejusque præparationis, 5 miniſtrorum,
acus & apparatus neceſſarii, 6 ratione ſitus ægri, chirurgi &
miniſtrorum (quod per figuram illuſtrat) & tandem ipſam ope-
297. rationem deſcribit, nec non quid poſt operationem agendum,
diætam ægri, & quomodo ſymptomatibus in vel poſt operatio-
nem

Digitized by Google

nem occurrendum. Denique *utilitates novæ doctrinæ* perſcrutatur, & inprimis etiam acus novæ Briſſæi accuratam delineationem exhibet, (quæ apud Briſſæum minor, quam par eſt, repræſentatur) ejusque præ reliquis præſtantiam oſtendit. p. 302. 309. 313.

Poſtquam cataractæ & glaucomatis pertractationem abſolvit, *amavroſis ſive guttæ ſerenæ* deſcriptionem annectit; id quod facit partim ob affinitatem cum præcedentibus, partim vero & præcipue ob fauſtam pertinaciſſimi alias hujus morbi curationem, quam Autor in fœmina quadam utroque oculo amavroſi laborante præſtitit, & quidem beneficio ſalivationis mercurialis. Quæ methodus cum & aliis prodeſſe queat, eam in ſolatium talium ægrorum cum publico communicare voluit: præſertim cum multi ſint Medici, qui miſeros hos ægros relinquunt, eosque inſanabiles pronunciant. Atque hac occaſione ſimul affectus hujus theoriam accurate evolvit. Brevis quidem eſt tota tractatio, ſed concinna ac perſpicua. Initium facit a recenſione morbi: poſtea ad onomatologiam & definitionem progreditur, eamque ita definit. *Amavroſis eſt abolita actio viſus, ubi nullum vitium in oculo eſt conſpicuum, quam ſolum pupilla ſolito major & fere immobilis.* Oſtendit poſtea partem affectam in hoc morbo (quam Autores vulgo ſolum nervum opticum eſſe ſtatuerunt) quatuor in locis exiſtere poſſe: nimirum 1 in cerebri ſubſtantia corticali, 2 in medullari, 3 in nervo optico, 4 in retina: quia ad viſus ſenſum perficiendum liber motus ſpirituum a ſubſtantia corticali uſque in retinam requiratur. Quinto etiam inquirit, an & quomodo reſolutio humoris vitrei & cryſtallini amavroſin producere posſit? Pergit deinde ad cauſas recenſendas, & phænomena hujus morbi explicat. Poſtea diagnoſin cauſarum & prognoſin tradit; ac tandem quomodo ſalivationem inſtituerit, totamque curationem abſolverit, omnibus circumſtantiis revelat. 331. 333. 340. 344.

JACOBI CAROLI SPENERI HISTORIA GERmaniæ Univerſalis & pragmatica, cum perpetuis notis.

Lipſiæ & Halæ, apud Felicem du Serre, 1716, 8.

Alph. 2 pl. 1.

BEne auguramur hiſtoriæ Germanicæ ex hoc compendio: cujus quidem prior pars, quam nunc recenſemus, ad interregni tantum tempora excurrit. Præterquam enim quod eleganter & prorſus Latine conſcriptum eſt, viciſſitudines Rerum Germanicarum circa fines ſtatumq; civilem & eccleſiaſticum accurate per omnes periodos declarat. Liber I ſiſtit nobis res geſtas Germanorum a prima origine usque ad conditum Francorum regnum. C. I Veteris Germaniæ fines explicantur, quæ Rheno, Danubio, Viſtula ac Oceano terminabatur, donec ferocia incolarum Germanum nomen latius diffunderet. Ex quibus migrationibus variæ illæ nominum ſediumque viciſſitudines oriuntur. Unde & qua via in has oras primum venerint mortales (Cap. 2) non definit Cl. Autor; magis tamen illorum conjecturæ, qui per Pannoniam & Sarmatiam profectos putant, quam hyperboreis per Scandinaviam erroribus favet. C. 3 recenſentur bella, quæ populi ſinguli, nec dum perpetuis conjuncti fœderibus, geſſerunt. Occurrunt hic inter alia expeditiones illorum in Aſiam, Cimbrorum invaſiones, bellaque cum Cæſare, & adverſus Auguſti duces, Druſum primum, deinde & Tiberium, mutuis cladibus geſtæ, & inteſtinæ diſcordiæ. Fœdera autem Germanorum Antonini Philoſophi ætate cœpiſſe, & tum ſenſim fatalis Francorum, Saxonumq; & Alemannorum, potentiæ fundamenta poſita fuiſſe, Autor exiſtimat. Horum itaque populorum, ut & Gothorum, Longobardorum, Vandalorumque bella, quibus deſtructum tandem Romanorum in occidente imperium fuit, C. IV perſequitur. C. V delineat ſtatum civilem Germanorum, qualis antiquiſſimo tempore fuit. Scilicet ubique libertas obtinebat, etiam ubi regium nomen receptum eſſet. Habitabant per pagos, ſæpe & ubi ſylva, aut fons, aut planities invitaret, conſidebant. Rudes cæteroquin & inculti inter venationes ad bellum a pueritia durabantur. Fortitudinis enim præcipua gloria, & paſſim latrocinio etiam quæſita. Alias in ſimplici vita plus boni mores poterant, quam alibi bonæ leges. Mittimus arma, victum, cultumque. Adeo enim conciſa eſt tractatio, ut omnia forent exſcribenda. C. VI ſiſtit ſtatum rerum ad religionem ſpectantium. Ubi quidem crederes Germanos ſenſui tantum communi obtemperaſſe, cum Deos tantum illos crederent, quos cernerent,

nerent, quorumque ope manifeſte adjuvarentur. Sed qui ad auguria illorum, & magicas ſuperſtitiones attenderit, mirabitur, peſtem illam frigidioribus æque ingeniis, ac Aſiaticorum & Græcorum animis inſinuare ſe potuiſſe. Alia jam Germaniæ facies L.II apparet, qui a condito Francorum regno usque ad Caroli M. imperium extenditur. Jam enim (C. 1) ultra Rhenum & Danubium unius populi regnum protenditur, dum interim in vacuas Vandalorum cognatorumque populorum ſedes nova ab ortu Slavorum gens ſucceſſit. Priſtina nomina (C. 2) Francorum, Saxonum, & Alemannorum celebritate ſublata ſunt, aut ſub iis continebantur. Sic in Bojoaris Marcomannos, Nariſcos, & forte Quados etiam, in Thuringis Gothorum reliquias, ſive ſeptem fœderatarum ad Suevicum Mare civitatum partes latere exiſtimat. Tum C. 3, 4, 5 hiſtoriam continuat. Dum autem ſtatum civilem C. 6 ſubjicit, Friſios ſub Regibus, Saxoniam liberam, Bojoariam, Alemanniam, Thuringiam, novam Franciam, quam Franconiam vulgo appellant, ſub Ducibus Francicis nobis repræſentat. Privata gentium inſtituta e legibus illarum quæ ſuperſunt colligere licet. Quantum autem ad publicum jus Regni Francici attinet, Regum vim procerum populique autoritas temperabat. Negotia publica in comitiis tractabantur, quibus Epiſcopi, Abbates, Duces, Comites, & minores etiam magiſtratus intererant. Provinciis Duces, & ſub iis Comites, paucis exceptis, judiciis præerant, atque his centenarii, & alii inferiores judices ſubordinati erant, iisque omnibus æque ac aulæ miniſtris, pro ſalario prædia clientelari lege conceſſa. Quæ deinde temporum viciſſitudo in feuda hæreditaria commutavit. C. 7 ſtatus ſacer deſcribitur. Idem L. III & ſequentium ordo. Ubi itaq; C. 1 fines Germaniæ, qualis ſub Carolingis fuit, deſcripſit, C. 2 Caroli M. res explicat. Fuit is Princeps auguſta forma, decora & gravi facie, animo gloriæ & dominationis cupidiſſimo, nec ab amoribus alieno, ſed juſti, & æqui, & antiqui retinente. Primus omnem Germaniam imperio complexus, partem quoque Hiſpaniæ, & Longobardicum regnum, una cum Urbe Roma tenuit, renovatumque Auguſti in occidente titulum, ſed nihil tum præter ſummum in urbem agrumque Romanum imperium deno-

tantem, familiæ intulit. Triſtis (C. 3) ſub Ludovico rerum con-verſio. Ex cujus filiis Ludovicus tantum huc pertinet, (C.4) primus Germaniæ Rex, quæ tum Rheno finiebatur, niſi quod Moguntia, Vormatia, Spira, ulteriores urbes adjectæ fuerint. Illos poſtea fines, mortuo Lothario juniore, latiſſime protulit Ludovicus, cæterum filiorum rebellione, perfidia fratris, & Slavorum motibus perpetuo agitatus. Carolus Craſſus (C. 5) vaſtiſſima regna iterum conjuncta tenuit, ſed triſte præbuit viciſſitudinis humanæ & libertatis Germanicæ documentum. Germani enim, qui nunquam ab eligendi more penitus receſſerunt, deſtituto illi Arnolphum ſurrogarunt, nihil morati natalium dedecus. Et ſub illo etiam, quamvis potentiſſimo Principe, magna libertatis in comitiis documenta exſtant. C. 6 breve & infelix Ludovici regnum enarrat. Civilem ſtatum (C. 7) ſapienter ordinaverat Carolus, inter alia quod Duces ſuſtulerit. Sed ſucceſſorum imbecillitate, & turbulentis temporibus, & poteſtas illa iterum invaluit. Præterea Comitum palatii & Marchionum dignitas inclaruit. Præcipua fuere miniſteria camerarii, regiæ menſæ pincernarum præpoſitorum, & ſtabuli comitum. Provinciæ Alemannia, Francia, Lotharingia, Friſia, Saxonia, Thuringia, Bojoaria, & Slavorum terra erant, quæ paſſim legibus, commerciis, urbibus, indies efflorescebant. Senſim etiam illuſtres familiæ caput extulerunt, penes quas maximum ſequentibus temporibus rerum momentum ſtetit. Eccleſiaſticus ordo (C. 8) ab illo jam tempore opes nomenque & in conſiliis vim habuit. Tota etiam Saxonia Chriſtianis ſacris illuſtrata. Sed omnis tamen cleri poteſtas a Rege fuit. Succedit Liber IV, qui Conrado & Saxonicis Imperatoribus deſtinatus eſt; adeoque inſignem hiſtoriæ Germanicæ partem complectitur. (C. 1) Manſerunt eædem provinciæ, manſerunt adverſus occaſum veteres ad Moſam & Scaldim limites. Sed domitis Slavicis gentibus Saxoniæ fines ultra Albim protenſi. Bojoariam auxere, quæ Hunnis erepta. Marchionatus conditi, Ducibusque ſubordinati. Neque alia Brandenburgici quam Miſnenſis formula videtur fuiſſe. Palatinatus Rhenani initia §. V tentantur. Inprimis in hoc libro expendi meretur C. 8, quo jura publica

ex-

explicantur, & cujus tota tractatio eo comparata eſt, ut appareat, falli illos qui regnatricis domus interitum, liberos Duces, oblata feuda & precarium imperium nobis narrant. Sed hæc præſtabit apud Autorem legere. Eandemque ob cauſam nihil ex libro V & VI quicquam decerpimus. Nec quisquam perleget illos, cui non æque ac nobis votum majoris operis, quod Cl. Autor molitur, mox edendi in animum veniat.

Joh. Georg Leuckfelds, Paſt. Prim. in Grðningen ꝛc

h. e.

JOHANNIS GEORGII LEUCKFELDII, Paſtoris primarii Gruningenſis, Regiæ Pruſſicæ Societatis ſcientiarum membri, Hiſtoria Heshuſiana, ſive Narratio hiſtorica de vita, muneribus, & ſcriptis Tilemanni Heshuſii, S.S. Theol. D. & Prof. cum genealogia Oleariorum.

Quedlinburgi & Aſcaniæ, ſumtib. Gotl. Erneſti Strunzii, 1716, 4. Alph. 1 pl. 11.

NOvum ſpecimen induſtriæ ſuæ nunquam defeſſæ promit Max. rev. Autor hujus hiſtoriæ. Qui cum in Hiſtoria Spangenbergenſi promiſiſſet plurium ſeculi XIV Theologorum deſcriptiones vitarum, ab Heshuſii vita potiſſimum auſpicandum duxit: quod iſta ætate neminem facile reperiſſet, quem huic Theologo anteponeret, ſive doctrinæ atque animi magnitudinem, ſive fatorum varietatem ac celebritatem ſpectaret. Fuit enim hic Heshuſius Veſalia-Clivienſis, e diſcipulis & comitibus Melanchthonis, & ab itinere Gallicano, Anglicano, Danico, Auſtriaco, Germanico, redux factus, primum magiſter privatus Vitebergæ, ex eo Superintendens Goslarienſis & Theologiæ Doctor, dein Paſtor & Profeſſor Theologiæ Roſtochienſis, tum Heidelbergenſis, poſtea Superintendens Magdeburgenſis, hinc Concionator aulicus Palatino-Neoburgicus, præterea Profeſſor Theologiæ Jenenſis, porro Epiſcopus Sambienſis in Pruſſia, denique Profeſſor Theologiæ Helmſtadienſis. In qua ſtatione obiit anno 1588 æt. 61, non 72, ut M. Adami ſcripſit.

Hi

His omnibus, ſatis copioſe & ad monumentorum fidem enarratis, ſubjunxit Autor tum teſtamentum & monumentum Heshuſii, quod in templo D. Stephani Helmſtadienſi, & in inſcriptionibus ſepulchralibus D. Bœhmeri legitur, tum genealogiam Oleariorum; quod Joh. Olearius Veſalienſis, Helmſtadienſis primum Theologus, deinde Superintendens Halenſis, & hujus familiæ quaſi primus autor, Heshuſii filiam duxiſſet. Addidit præterea notitiam ſcriptorum Heshuſii, & indicem rerum ſatis copioſum. Multa continentur in hac hiſtoria, quæ ad res eccleſiæ ſeculi XVI adq; Formulam Concordiæ attinent, de qua illud memorabile, p. 213, quod Electori Saxoniæ amplius 80000, Duci Brunſuicenſium Julio 40000 imperialibus numis & pluribus conſtiterit. Operæ pretium utique fecerit Max. rev. Autor, ſi plurium Theologorum vitas eodem modo illuſtratas publice propoſuerit: nec non Itinerarium Buntingii ſacrum, quod emendatum, auctum, & illuſtratum promittit in adjecta hiſtoricorum ſuorum ſcriptorum deſignatione.

MICHAELIS HENRICI GRIBNERI, JUR. Prof. Publ. Principiorum Jurisprudentiæ Naturalis Libri IV, quibus Juris Naturæ & Gentium, publici & privati univerſalis, ſumma capita exhibentur.

Vitembergæ Saxonum, 1715, 8.

Alph. 1.

Conſultiſſimus Autor, qui variis hactenus Diſſertationibus, imprimis Juris Publici, ſingulari ſtudio elucubratis, inclaruit, Compendium Juris Naturæ traditurus Auditoribus ſuis, libellum hunc, paucis quidem exemplis impreſſum, luci publicæ expoſuit. In hoc præmiſſis Prolegomenis, de jure in genere, de principio Juris Naturalis, quod nullum agnoſcit, primum quidem & adæquatum, aliisque, L. I de Jure Naturæ in ſpecie, L. II de Jure publico univerſali, L. III de jure Gentium, & L. IV de Jure privato univerſali, apte admodum & prudenter diſſerit, autores quoque paſſim optimos ac probatiſſimos commendans. Nos eo accuratius recenſendo nunc ſuperſedemus, quod Autor doctiſſimus operis paulo majoris & ad publicum uſum magis accommodati proxime edendi ſpem nobis fecit.

** ** **

Digitized by Google

ACTA
ERUDITORUM,
publicata Lipſiæ
Calendis Decembris, Anno MDCCXVI.

Grundfeſte Europäiſcher Potenzen Gerechtſame.

h. e.

FIRMISSIMA PRINCIPUM EUROPÆ JURA demonſtrata, hoc eſt, Selectæ Deductiones, Informationes, Repræſentationes & Demonſtrationes, quibus prolixius docetur, quibus juribus Cæſaris, Electorum Statuumque Imperii, item exterorum Regum, Rerumpublicarum & Principatuum lites innitantur; Editore JO. CHRISTIANO LUNIGIO.

Tomi II.

Lipſiæ, apud Joh. Frid. Gleditſch & Fil. 1716, fol. Alph. 19.

QUemadmodum Cl. Editor in Archivo Imperii leges atque conventiones aliaque diplomata magna cura ad uſum Juris Publici collegit, ita nunc ſcripta controverſa, in quibus Principum lites paullo latius deducuntur, quæque publica plerumque autoritate conſcripta ad privatorum manus rarius pervenere, in unum corpus colligere ac publicæ luci exponere operæ pretium putavit. Itaque duos nunc Tomos edidit, e quibus vel aliquas ſaltem controverſias illuſtriores nominare non gravabimur.

Tomo I N. III poteſtas Præſidem Cameræ Imperialis a ſolo Cæſare conſtitutum ſuſpendendi iterum, aut removendi, ipſi privative vindicatur. N. IV Regni Hungarici Status, religioni Catholicæ addicti, 1646 probare voluerunt, Evange-

Digitized by Google

licos illius regni Status de negato ſuæ fidei exercitio conqueri non poſſe. N. V & VI de Regno Bohemiæ diſputatur, num illud electitiis an hæreditariis regnis ſit accenſendum? N. IX & X quæſtio ventilatur, num Status provinciales Auſtriaci jus adminiſtrandi poteſtatem Ducalem, donec novo Principi clientelare juramentum ſolutum ſit, ſibi vindicare poſſint? N. XI, XII quæſtio: num ditiones, quas in territorio Auſtriaco Bambergenſis Præſul poſſidet, Auſtriacorum Superioritati territoriali ſubjectæ ſint? occurrit. N. XIII Jus Auſtriacum in Monarchiam Hiſpanicam aſſeritur. N. XIV & XV de Reſervato, quod vocant, Eccleſiaſtico; N. XVI, XVII de Reſtitutione bonorum Eccleſiaſticorum ſæculariſatorum, quam Romano-Catholici quærebant, noſtri negabant, agitur. N. XVIII Synopſin fundamentorum, quibus jus reformandi dominis territorii adſcribitur, continet. N. XXII nævi rei monetariæ monſtrantur. N. XXIII exſtant Corporis Evangelici literæ, quibus paritatis religionis obſervationem in Conſilio Cæſareo Aulico a Divo Leopoldo petierunt & Jus Auſtregarum ſibi ſalvum eſſe voluerunt. N. XXIV Circulus Burgundicus terris Imperii adſcribitur, ejusdemque defenſio petitur. N. XXV Jura imperii in Alſatiam vindicantur. N. XXVI, XXVII de Jure poſtarum multa notatu digna exhibentur. N. XXXI, XXXII Controverſia de directorio in eccleſiaſticis inter Evangelicos in comitiis explicatur. N. XXXIII lites de præcedentia inter Status Imperii ortæ recenſentur. N. XXXIV Prærogativæ Electorum exponuntur. N. XXXV, XXXVI de libertate civitatis Erfurtenſis agitur. N. XXXVIII, XXXIX Jus coronandi Imperatorem num Moguntino, an Colonienſi competat? diſquiritur. N. XL Ducum Saxoniæ poteſtas territorialis in Epiſcopatum Miſenenſem & Martisburgenſem, & N. XLI eorundem jus in ſucceſſionem Juliacenſem probatur. N. XLII readmiſſio quatuor votorum in Comitiis Imp. a Regia Polon. Majeſtate tanquam Electore Saxoniæ quæritur. N. XLIX Electoris Brandenburgici querelæ contra Abbatiſſam Quedlinburgenſem exponuntur. N. LI de dignitate Regia Boruſſica Domui Brandenburgicæ non deneganda agitur. N. LII Prætenſiones

nes

Digitized by Google

nes Regis Boruſſiæ in ſucceſſionem Naſſavico-Arauſionenſem continentur. N. LIII-LVIII de Juribus ejusdem in Comitatum Mœrſenſem & Lingenſem, in civitatem Tremoniam, in Principatum Neocomenſem, in ſucceſſionem Megalopolitanam, Comitatum Tecklenburgicum & Limburgenſem disquiritur. N. LIX-LXIII de Vicariatu Terræ Rhenenſis inter Palatinum atque Bavarum controverſo; N. LXIV, LXV de Jure Wildfangiatus; ac N. LXIX, LXX de Officio Vexilliferi Imperii duplici agitur. N. LXXII-LXXIV Controverſiæ Hisdesheimenſes de Jure reformandi explicantur. N. LXXIX Archi-Epiſcoporum Magdeburgenſium jus territoriale in Civitatem probatur. N. LXXXII Hildeſienſem magiſtratum Jurium Epiſcopalium incapacem eſſe, aſſeritur. N. XC, XCI de litibus Quedlinburgenſium & Herfordienſium Abbatiſſarum disquiritur.

Tomo II N. I, II, III quæſtio: num Judicium Provinciale Suevicum abrogari poſſit? ventilatur. N. IV de Directorio Circuli Rhenani Superioris; N. V-VII de Succeſſione Palatina disputatur. N. VIII Jus Regis Sueciæ in Bremenſem civitatem exponitur. N. IX ſequ. de Præcedentia inter Principes Saxonicos lineæ Erneſtinæ disquiritur. N. XVI Brandeburgenſibus Marchionibus Jus vectigalium contra Noribergenſium objectiones vindicatur. N. XVII, XVIII de Jure Optionis, quo Georgius Wilhelmus Dux Brunſuigo-Luneburgenſis defuncto Chriſtiano Ludovico Duce uti voluit, diſceptatur. N. XXV Jus Poſtarum Duci Wirtenbergico adſcribitur. N. XXXI ſeq. Controverſiæ inter Regem Daniæ & Ducem Holſatiæ ortæ illuſtrantur. N. XXXVIII lites de Succeſſione Naſſavico-Sigenſi recenſentur. N. XLV LIX. Prælatorum, Comitum & Baronum; N. LX-LXXI Liberarum Imperii Civitatum; N. LXXII Nobilitatis immediatæ diverſa jura explicantur. Tandem quædam de exteris Regibus, Rebuspublicis & Principibus eorumque Juribus adduntur.

Noſtra non indiget commendatione opus, cujus utilitatem in Jure Publico hiſtoriaque omnes perſpicient, illud tantum optandum, ut continuatio illius, quam Autor Clariſſimus meditatur,

Digitized by Google

ditatur, & in quem finem egregia multa collegit, brevi tempore edi poſſit.

CATALOGUS LIBRORUM TAM IMPRESſorum, quam manuſcriptorum Bibliothecæ publicæ Univerſitatis Lugduno-Batavæ.

Lugd. Bat. ſumptibus Petri Van der Aa, 1716, fol. Alph. 8.

PErmagni publicæ rei intereſt, extare earum bibliothecarum catalogos, quæ ante alias ſive manuſcriptorum, ſive, quæ hodie proxime ab iis æſtimantur, veterum editionum, ſive denique aliorum etiam librorum copia celebrantur: ut iis nihilo magis debeamus, qui uno aliquo loco congeſtum ejusmodi theſaurum collocarunt, quam qui curam egerunt, ut idem publicis commodis inquirentiumque utilitati inſerviret. Laudanda ea in re eſt hujus ſæculi eruditorum induſtria, ut Celeb. J. Fontanini, qui Bibliothecam Emin. Card. Imperialis, & S. R. Cypriani, qui Bibliothecam MSptorum Gothanam edidit, de quibus diximus ſuo loco. Accedit his Catalogus, quem exhibemus, Bibliothecæ Lugduno-Batavæ: nam cum ejus bibliothecæ, cujus jam Catalogus publice extabat, Lugduni Batavorum A. 1640 in 4 editus, magna eſſet acceſſio facta, ex decreto Curatorum, tres clari in illa Academia Profeſſores, in quibus doctiſſimum Gronovium, nuper eheu! rebus mortalibus ereptum, celebrari accepimus, & qui partem aliquam curarum in ſe ſuſcepit, Petrus Van der Aa, Bibliopola & Typographus Lugdunenſis, eum hoc anno denuo decima fere parte ampliorem evulgarunt. De ordine catalogi nihil noſtra refert judicium ferre, quod jamdiu aliis alia ratio in collocandis libris placet: qui ſit, breviter indicabimus. Ab editionibus & verſionibus S. Scripturæ earumque lexicis & interpretibus proxime collocatur univerſæ Eccleſiaſticæ Hiſtoriæ apparatus; tum Theologi, quorum opera conjuncte edita exſtant, eccleſiæ Patres & ejusmodi librorum quod reliquum eſt. Juriſconſultos Medicosque, tam veteres quam proximorum temporum, Philoſophi excipiunt, Philoſophos Mathematici,

tici, hos Hiſtorici, in quorum cenſum referuntur, tam qui regiones terrarum, quam qui ipſas gentes, præcipue Græcos Latinosque, ſcriptis illuſtrarunt. Literatorum omne genus, univerſa elegantiorum literarum ſupellex ac quicquid ex editis Orientalibus Judaicisque libris ſive impenſis ipſius bibliothecæ comparatum eſt, ſive ex J. J. Scaligeri & Levini Warneri legatis acceptum, ultimo loco collocantur. Hæc veluti prior iſtius bibliothecæ pars eſt, major ad ſpeciem collatis in eam ex majoribus operibus Conciliorum, Bibliothecarum Patrum, Criticorum ſacrorum, Byzantinæ hiſtoriæ, Grævii, Gronovii & undique alias titulis. Inter Hiſpanicos libros, qui miſti ceteris ſunt, plurimi & hiſtoriæ barbarorum & univerſæ Geographiæ inſignem lucem afferunt. Magni, ne ceteros memoremus, facimus Yncam Garcillaſſo de la Veja, Regio Peruanorum genere prognatum, & Bartholomæum de las Caſas, Epiſcopum quondam Indorum, Hiſpanicæ impotentiæ & Indicarum rerum graviſſimos Autores. Menaſſæ ben Iſrael Conciliator Hiſpanice ſcriptus, qui longe copioſior Latina Dionyſii Voſſii verſione eſt, & propemodum alius, in hoc catalogo f. 90 & 307 disjectis male duabus unius libri partibus conſpicitur. Quod ad elegantiorum literarum ſupellectilem, facile ſuſpicari poſſis, quantæ opes in hanc bibliothecam congeſtæ ſint, cum inde fere a renatis literis earum laude Lugdunum maxime floruerit. Parum eſt, veterum Autorum complures editiones videre, quas indipiſci vili adeo pretio poſſis, ſed easdem doctiſſimorum virorum manibus notatas magno eſt iſti bibliothecæ ornamento. Videas autem a J. J. Scaligero, Joanne Gerhardo & Iſaaco Voſſiis, Cl. Salmaſio, Iſaaco & Merico Caſaubonis, Franciſco & Hadriano Juniis, Gerardo Falckoburgio, Grotio, Scriverio. Meurſio, Grutero, Colomeſio, Gatakero, J. F. Gronovio, aliis, plurimos veterum Autorum notatos. Rarior manus M. A. Mureti, A. Schotti, Hadr. Turnebi, Henr. Stephani, Frid. Sylburgii & Angeli Bergitii. Meruiſſet eorum librorum ſingularis index exſtare. Atque, ut exiſtimamus, dignum foret alicujus induſtria opus, ſi, quæ paſſim in bibliothecis a viris doctis ad libros notata exſtant, ſaltem per indicium in uno aliquo libro conſignarentur.

Digitized by Google

Altera bibliothecæ pars, libri omnis generis manuſcripti: primum publicis impenſis comparati, Latini Græcique, omnium ætatum a viris doctis plerique jam uſurpati, veteres etiam quorundam Autorum editiones, doctorum virorum, præſertim J. J. Scaligeri & Fr. Nanſii, manibus notatæ, & denique clariſſimorum virorum epiſtolæ. Inter MStos, qui ſequuntur, a Scaligero legatos multi ſunt profecti a manu illuſtris viri, Mathematici plerique, quanquam & alii, in quibus eſt Bartholomæus Edeſſenus a Stephano le Moyne editus, quod Editores f. 340 non videntur fuiſſe recordati. Majoris tamen fieri debent MSti Bonaventuræ Vulcanii teſtamento relicti & elaborati jam plerique a V. Cl. & Græcas res præſertim Eccleſiaſticas maxime illuſtrantes. Mathematica ſunt, quæ Chriſtianus Hugenius Bibliothecæ intulit. Maximum Bibliothecæ ornamentum proxime ab iſtis in catalogo collocantur Iſaaci Voſſii MSta primum varii argumenti, inter quæ facile eminent Leonardi Rauvvolfii herbarii libri collectis per Europam Aſiamque herbis compoſiti. Hæc Chimica excipiunt ingenti numero, ut mirari ſubeat, unde in ejus ſcrinia omnia pervenerint. Superantur tamen etiam numero a Græcis Latinisque MSS. ex quibus, quantum fructum res literaria capere queat, ampliſſime prædicare poſſemus. Eccleſiaſtica Hiſtoria, præſertim Græca, dein Geographia ex iis illuſtrari poſſunt maxime. In ceteris multa ſunt nunquam edita, plura, ex quibus edita emendari poſſent. Ne quid de gloſſis veteribus & Scholiis, præſertim Græcis, dicamus, de quibus mirum eſt, neminem adhuc enucleate ſatis & ſollicite ſcripſiſſe. Adverſaria denique V. C. quæ peregrinanti præcipue ad manus fuerunt, plena ſunt omnis eruditionis ſupellectili.

Poſt Hebraica MSS. Scaligeri & Warneri. Orientalia cetera, ob quæ hæc bibliotheca multum ſemper celebrata fuit, diligentiſſime & quam fieri potuit, accuratiſſime conſignata ſunt. Merebantur enim talem induſtriam, quod partim a Jacobo Golio ex Oriente allata, partim a Scaligero & Warnero teſtamento relicta, inſignem bibliothecam conficiunt. Chriſtianorum quidem hiſtoriam aut theologiam illuſtrantia, ſi ſcripturarum divinarum verſiones excipias, pauca deprehendes, eamque par-

tem

tem etiam in Regiæ Pariſiorum bibliothecæ catalogo apud Salomonem Negri, Romæ quondam Arabicæ & Syriacæ linguæ Profeſſorem, dein per Galliam, Belgium, Angliam & poſtremo Germaniam peregrinatum, ex qua nuper in Angliam diſceſſit, veluti deſertam conſpeximus. Sed Mahumetanæ ſuperſtitionis librorum admiranda, eodem judice, in Regia bibliotheca copia eſt, nec tamen, ut ſentimus, in Lugdunenſi multo minor. Corani plurima exempla commentarii, interpretum excipiunt. Nam non minus iſtos homines Corani ſui ſuperſtitio faſcinavit, quam nos ſancta religione Scripturarum divinarum tenemur. Sunt vero iſta profecto, atque ſic judicant, qui eum librum penitius inſpexerunt; elegantia ſermonis & dicendi arte nihil iſti ſimile effingi ab Arabe poſſe. Et hanc jactationem, quacunque arte poſſunt, ſuffulciunt & adjuvant Mahumetani. Nihil iſthic diſſimile noſtris curis. Impenſis enim maximis deſcribere, vexatis locis medelam & integris fiduciam adferre, commentando illuſtrare, denique plusquam Judaica patientia verſus, voces literasque annumerare, myſteria a literis etiam & usquequaque ſuſpendere, de litera aliqua temere redundante, aut voce obſcuriore ſolicite diſquirere ſolent. Magis propemodum animos audientium canendo Coranum occupant, in quo eos miros eſſe artifices Salomon Negri adfirmabat, ut credi fortaſſis poſſit Abul Abbaſo & Abu Iſaaco Achmed ben Mahomet Talebenſi, qui aliquos ad auditum Corani mortuos eſſe memoriæ prodiderunt. Nec traditionum apud eos eſſe minorem reverentiam, neque eorum ſcholaſtica Theologia ullam ſpinoſiorem, nec denique rituum obſervandorum ullum modum ex iis libris facile conſequaris, qui magno numero de his rebus in catalogo memorantur. In aliquibus etiam congrua noſtrorum theologiæ myſticæ præcipiuntur. Quod reliquum eſt, Medicorum, Philoſophorum, Mathematicorum, Literatorum, Poetarum, Hiſtoricorum, Geographorum & denique omnis generis libris refertum videmus. Inter Philoſophos aliqui ratiocinandi artem, alii ſublimiorem divinarum rerum diſciplinam, ceteri naturæ myſteria & doctrinam de moribus prudentiaque tractant. Ad Mathematicos referuntur Magici libri, quorum

vero

Digitized by Google

vero tanta copia ibi non eſt, quantam Pariſienſi bibliothecæ Wanslebium intuliſſe a Negri accepimus & ex ipſo Catalogo Arabicorum librorum, qui apud eum exſtabat, perſpeximus. In Mathematicis, Apollonii Pergæi Conicarum ſectionum quintus, ſextus & ſeptimus libri extant, de quibus T. Smith in vita R. Huntingtoni & E. Bernhardi legi meretur, deinde Naſſireddini Thuſii Tabulæ Ilchanicæ aliaque, etiam ex Græcis converſa plurima. Grammaticorum multa nomina, quibus æquo animo caremus, cum nobis Erpenii labor ſufficere poſſit. Sed lexica eximia ſunt, ſi usquam alibi, Turcica, Tartarica, Mongalica, Arabica plurima, Syro-Arabicum Iſae ben Ali, Perſicum Logat Nimetillah nominatum & alia quædam, quanquam minima pars eorum Perſicorum lexicorum, quæ T. Hyde in Hiſtoria religionis veterum Perſarum deſignavit. Mirum eſt, quam Arabes, Perſæ, Turcæ proverbiis utantur, quorum etiam inſignis collectio in hac bibliotheca eſt, & aliorum opera illuſtrata & Zamchaſcheri celebris Grammatici. Poſtea epiſtolæ Poetarumque carmina ſequuntur, utriusque enim colligendi æque, ac apud nos, inter eas gentes cura eſt, & negari non debet eorum Poetas pie frequentius quam impure canere. De ſingulis multa eſſent dicenda, niſi exiguis limitibus contineri recenſentes deceret. Addo ex Geographis præcipuos pæne omnes adeſſe, illum præter ceteros pæne convitiis expetitum Abulfedam, Jacuthum etiam Hamathenſem, Ibn Haucal, Caſvinum, Sipahizadum, Macriſium, Zamchaſerium, & Maruſi ſpecimina Geographiæ cum tabulis ipſis, quod rarum eſt. Chronologi inter eos atque Hiſtoricos intercedunt. In Hiſtoricis liber Joſuæ Samaritanus eſt, deinde Abulfeda, Macrizius, Arabſiadis hiſtoriæ orientis deſiderandæ hoc magis, quod de facundia & diligentia Auctoris ex hiſtoria Tamerlanis conſtat. Recentiſſima bibliothecæ acceſſio eſt Jacobi Perizonii legatum, librorum editiones veteres, & MSta aliqua, ex quibus præcipue Valerius Maximus illuſtrari poteſt. In appendice tum libri omiſſi, tum Joannis Marckii univerſi, quos ſcripſit & bibliothecæ dono dedit, adduntur. Sphæra Armillaris Copernicana auſpiciis Adriani Vroeſii calculis Nicolai Stampioen per Thraſium adornata & ab Bernardo Cloeſio reſtituta,

cum

cum collapſa eſſet, bibliothecæ præcipuum & catalogi hujus ultimum ornamentum eſt. Poſtremo Index exſtat a Sigeberto Haucampio V. D. M. in catalogum adornatus, in quo facile quis intelligit totius propemodum catalogi utilitatem reſidere, ut dolendum ſit non eum omnibus numeris abſolutum eſſe. Nam & ſolis paginis indicatis tædioſus labor eſt tales perquirere, & nonnullorum librorum auctorumque adverſio omiſſa eſt. Nihil flagrantius optare debemus, quam ut etiam ceterarum bibliothecarum publicarum catalogos quam primum publicis commodis datos conſpiciamus.

NICOLAI PETRI SIBBERN, REGII AD arcem Glückſtadienſem Concionatoris Aulici, Bibliotheca Hiſtorica Dano-Norvegica ſive de Scriptoribus Rerum Dano-Norvegicarum Commentarius Hiſtorico-Literarius.

Hamburgi, & Lipſiæ, impenſis Chriſtiani Liebezeit, 1716, 8.
Alphab. 1 plag. 7.

QUo rariora ſunt, quæ a Septentrione ad nos perveniunt, hiſtoriarum monumenta, eo majorem gratiam Cl. Autor ab eruditis iniit, quod res gentium a nobis diſſitarum diligenter eruere, ac hoc ipſo libro in apricam lucem producere voluerit. Omnis autem totius operis compages ex XIII potiſſimum Capitibus contexta eſt, quorum pleraque pro materiarum, quas tractat, diverſitate in certas iterum ſectiones diſpeſcuntur. Primi Capitis Sect. 1 varios modos, quibus vetuſtiſſimi Dani Norvegique nominis ſui memoriam ad poſteros propagare ſtuduerunt, deſcribit: more videlicet aliarum gentium, priusquam literarum uſus ſcribendique cognitio apud eos invaluit, ſaxis lapidibusque grandioribus erectis famam ſibi ſuisque conciliare voluerunt, & propterea combuſtionis tempore cineribus congeſtos tumulos, deinde vero ingentes colles corporibus ſepultis impoſuerunt. Poſtea illuſtrium Heroum geſta clypeis, ſcutis, parietibus domus, ligno, aulæis, aliisque rebus inſculpſerunt, donec ſcribendi uſus paulatim ingruere cœpiſſet, & funerum monumenta encomiis titulisque exornarentur. Inprimis vero

haud parum lucis rebus Septentrionalibus veterum Poetarum, quos Scaldos vocant, carmina præbuiſſe arbitratur, quandoquidem Scaldi ingenio, fide, & facundia præſtiterunt, ac rerum togæ pariter & ſagi peritiſſimi fuerunt, ad hæc arcanorum Regis plerumque arbitri, negotia illius, jura, fœdera belli pacisque moderati ſunt, contra hoſtes ipſi pugnarunt, milites carminibus ſuis ad pugnam incitarunt, tum & Regum vitas & res fortiter geſtas celebrarunt, in poeſi vero ita paſſim excelluerunt, ut ſcitos lepidosque verſus ex tempore nonnunquam funderent. Præcipuorum ejusmodi Scaldorum ſeu vatum Scaldatal h.e. Catalogum Autor ex Snorronis Sturlæi Chronico Norvegico, &
p. 4. Olai Wormii, de priſca Danorum Poeſi, diſſertatione deſumtum exhibet, in quo & Hiarno Rex comparet, qui ob epitaphium Frothoni poſitum diademate regio dicitur ornatus. Jamque Autor eas hypotheſes, quibus Scriptores in enarrandis Danorum, & Norvegorum rebus utuntur, exponit, & Sect. II illos adducit, qui hypotheſin, ut vocat, vulgarem amplectuntur, & Da-
18. num I Gentis & Regni Danici conditorem appellant. In horum cenſum inter alios Sueno Aggonis & Saxo Grammaticus referuntur, quorum ſcripta uti ex MStis Regiæ bibliothecæ Hafnienſis a Steph. Joh. Stephanio edita ſunt, accurate excutiuntur, & quæ fundamenta uterque eorum ſecutus ſit, ſimul exponitur. Sect. III Scriptores hypotheſeos ſic dictæ Gothlandicæ affert, qui quidem in Regum ſerie poſt Danum I Saxoni Grammatico adſtipulantur, longe tamen altius originem repetunt, & a temporibus fere Noachi, a Gomere videlicet II Cimbros per varias Orbis partes in Septentrionem paulo poſt Nimrodum
44. profectos tradunt. Primus omnium ſententiam hanc ſecutus eſt M. Nicol. Petrejus, quem deinde Lyſchander, Strelovius aliique plures exceperunt, de quibus, & eorum ſcriptis Autor
61. copioſe diſſerit, & monumentum Gothlandicum, quo tanquam fundamento hæc hypotheſis innititur, adducit. Sect. IV Scriptores Hiſtoriæ Danicæ univerſales ſecundum hypotheſin Iſlandorum continet, quæ utramque priorem ſententiam rejicit, & ab Odini ex Aſia per Scythicas terras in Saxoniam ſive Holſatiam, Daniam & Sueciam migratione poſt Cimbricam adver-

ſus

Digitized by Google

ſus Romanos expeditionem, quæ paulo ante C. N. contigit, & ſic a Scioldo I. Daniæ Rege orditur. Laudantur hic Islandi, quod, etiamſi a ceteris terrarum incolis remotiſſimi fuerint, non tamen ſuas tantummodo, ſed & aliorum populorum res mirifice conſervarint carminibus, quemadmodum &, quod mireris, Ericus Brockenhuſius, nobilis Norvegus, qui circa A. C. 1567 p. 67.
vixit, ſacrum codicem Islandorum vernacula ante CCC annos exaratum vidiſſe commemoratur. Cap. II de Scriptoribus Daniæ Chronologicis agit, ubi Autor de magna eorum, qui tempora adnotarunt, penuria multum conqueritur. Saxo enim Grammaticus, & qui eandem hypotheſin tuetur, Adamus Bremenſis præter Epocham Chriſti, vix quidquam ad temporum rationes retulerunt. Qui Gothlandicæ hypotheſi addicti ſunt, ab eluvionis Noachicæ temporibus res quidem ordinant, ideo tamen fides eorum merito ſuſpecta habetur. Islandici Scriptores ab A. C. 70, quo Othinus ex Aſia in Daniam commigraſſe perhibetur, numerant. Cap. III Scriptores Daniæ Genealogici ſecundum tres peculiares, quas fovent, hypotheſes iterum in tres claſſes diſtinguuntur, ſimulque illi recenſentur, qui Danorum Regum 101.
ex ſtirpe Oldenburgica oriundorum ſtemmata contexuerunt, quibus denique ii adjiciuntur, qui tabulas familiarum Nobilium & Equeſtrium Genealogicas concinnarunt. Cap. IV varii 104.
Regni Daniæ Scriptores Chorotopographici exhibentur, inter quos Nicolaus ſive Claudius Niger Mathematicus præcipue laudatur. Cap. V Scriptores Rerum Norvegiæ, Inſularumque adjacentium prodit, cujus Sect. I Hiſtoricas Norvegorum Scriptores, Sect. 2 Scriptores Regni Norvegiæ Chorotopographicos enarrat. Sect. 3 de Islandicarum rerum Scriptoribus agit, inter quos Arngrimus Jonas variis ſcriptis inclytus eminet, cujus etiam ſcripta longa ſerie juſtoque ordine recenſentur. De Dithmaro Bleſkenio, qui ab aliis perperam Bleskenius appellatur, hoc notatu dignum refertur, quod propter editionem Islandiæ ſuæ Coloniam abiturus in latrones inciderit, & omnibus bonis, imo etiam MSto libro ſpoliatus fuerit, quem tamen poſt 145.
aliquot demum annos Bonnæ forte invenerit, poſteaque in lucem emiſerit, uti ipſe in præfatione hujus libri pluribus exponit.

Sect. 4 Scriptores Rerum Grönlandicarum complures tradit. Cap. VI de Scriptoribus Hiſtoriæ Regum Daniæ, Norvegiæque particularibus agit, & Sect. 1 eos, qui Regum vitas ante familiam Oldenburgicam deſcripſerunt, excutit; Sectio vero 2 Scriptores Hiſtoricos Regum ſtemmatis Oldenburgici affert, ubi & data occaſione, quæ ad Hiſtoriam ſupremi aulæ in Regno Daniæ Magiſtri Cornificii Uhlefeldii ſpectant, adducit. His
p. 204. annectit quæ pacem inter Danos & Suecos Rothſchildii factam concernunt. Prolixa vero hic inſtituitur de Friderico III rebusque illius geſtis diſputatio, & plurimi Autores, qui ad ſcribendam rerum illarum hiſtoriam operam contulerunt, recenſen-
227. tur. Finem huic capiti imponit controverſia inter Baronem Roſencranzium, & Joh. Brunonem olim agitata: num Regnum Daniæ antiquitus & ante tempora Regis Friderici III electivum, an hereditarium fuerit? Utriusque ſcripta, quoniam rariora ſunt, accurate ab Autore indicantur, & potiora inſuper argumenta, quibus partes inter ſe diſceptantes cauſam ſtabilire & adſtruere conati ſunt, carptim delibantur. Cap. VIII ad Jura & Leges Dano-Norvegorum præcipue ſpectat. Nam Sect. 1 Autores, qui Hiſtoriam Juris Danici & Norvegici meditati ſunt,
259. recenſet, & de Jure Bircæ, quod Ericus Glipping omnium primus An. 1269 dedit, quædam inſpergit. Sect. 2 de Jure Norvegico, illiusque primo autore Olao Sancto agit. Sect. 3 de Jure Islandico, Sect. 4 de Jure Slesvicenſi, & Holſatico, Sect. 5 de Jure Oldenburgico & Delmenhorſtano Autores, ſuppeditat, & Sect. 6 de Juris Dano-Norvegici Commentatoribus, quamvis ob legum vernacula conſcriptarum perſpicuitatem pauci eorum reperiantur, diſſerit. Cap. IX Scriptores, qui res Eccleſiaſticas Dano-Norvegicas expoſuerunt, enumerat, cum qui paganæ religionis, cui decantatiſſima Islandorum monumenta duæ Eddæ inſerviunt, hiſtoriam tradiderunt, tum qui Danorum Chriſtianorum conſuetudines, & ritus illuſtrarunt. Hincque Ottonis Sperlingii diſſertatio de feſto Juel tam antiquorum, quam hodiernorum Septentrionalium, Abſolonis Huidii Daniæ
304. Epiſcopi celebrioris teſtamentum curioſius excutitur, & de Con-
306. ſiſtorii Regii Munſterdorpienſis in Holſatia origine, antiquita-

te &

Digitized by Google

te & ordine quædam annotantur. Cap. X Scriptores rem Danorum Literariam illuſtrantes complectitur. Hic Academias, interque eas primo Hafnienſem, tum Soranam in Sælandia, & deinde equeſtrem a Chriſtiano V inſtitutam conſiderat, Bibliothecas, Hafnienſem Regiam, Academicam, ejusque præfectos, Academicam minorem, quæ alias Hœpfneriana dici ſolet, & privatas Benzonianam, quæ, mirabile dictu! 1244 Poetas in qualibet lingua continuiſſe dicitur, Sperlingianam, Reizerianam, & Roſtgaardianam memorat, Scriptores qui de eruditis Danis ſcripſerunt, exponit, & in Norvegia literata tandem deſinit. C. XI de Numiſmatibus, Oratoribus & Poetis ad Hiſtoriam Dano-Norvegicam facientibus, agit. Primus autem Jo. Mulenius, Cameræ Regiæ Adſeſſor, numos collegit, quos deinde Thomas Bartholinus in ordinem redegit, Hafniæque An. 1670 edidit. Cap. XII. Antiquitum Dano-Norvegicarum Scriptores, & Criticos oſtendit, quorum duplex claſſis conſtituitur, illi enim qui antiquitates Dano-Norvegicas generatim expoſuerunt, ab iis ſeparantur, qui inſcriptiones collegerunt, ordines Danorum equeſtres, cornu illud aureum, a virgine ruſtica Catharina Suenia prope Tunderam repertum, & Chriſtiano V oblatum, tum & cornu Oldenburgicum, & forte alia deſcripſerunt. C. XIII pauca de Scriptoribus curioſis, quorſum Plantarum Danicarum Hiſtoria, Medicina Danorum, Muſeum regium, Muſeum Wormianum, elementa artis navigandi referuntur, annectit. Deſinit tandem hæc Bibliotheca Dano Norvegica in Lege Regia, quam Fridericus III cum ſtatus Regni Daniæ pariter & Norvegiæ plenum jus hereditarium in Regem Regiamque familiam transferrent, edi curavit. Ceterum, ut Scriptores rerum Danicarum inediti, quos Cl. Autor in præfatione pollicitus eſt, propediem in lucem exeant, remque literariam egregie adjuvent, optamus.

JOAN. FRANCISCI BUDDEI, THEOL. D. ET PP. O. Theſes Theologicæ de Atheiſmo & Superſtitione variis obſervationibus illuſtratæ.

Jenæ, ap. Jo. Felic. Bielckium, 1717, 8.
Alph. 2 pl. 12.

Digitized by Google

Utiliſſimam ſane operam Summe Rev. Dn. Autor ſuſcepit, dum hiſce temporibus, quibus multi veram religionem non tantum improba vita, verum etiam impiis dogmatibus penitus evertere conantur, de Atheiſmo atque Superſtitione commentari in animum induxit. Cum vero ipſe celeberrimus Autor in præfatione huic operi præmiſſa inſtituti ſui rationem luculenter admodum exponat, ipſius veſtigiis inſiſtentes eandem una cum nonnullis, quæ inter legendum inprimis notatu digniora viſa ſunt, recenſebimus. Dum igitur celebrem quæſtionem, an dentur Athei? primo ſtatim loco attigit, hiſtoriam Atheiſmi paulo plenius pertexere, deque iis, qui aut vero, aut falſo Atheiſmi accuſati ſunt, verba facere operæ duxit pretium, qua occaſione ſimul eorum, qui jure Atheiſmi accuſantur, integrum ſyſtema paucis & in compendio exhibuit. Cum vero non olim tantum, verum etiam noſtris adhuc temporibus multum diſputatum fuerit, an gentilium Philoſophorum ulli & quinam Athei fuerint? hanc equidem controverſiam quam optime expediri poſſe Cl. Autor exiſtimat, ſi modo diverſi Atheiſmi gradus rite obſerventur & a ſe invicem diſcernantur: nam hac ratione poſſe duas Atheorum claſſes conſtitui, ad quarum unam qui referuntur, *Athei primi ordinis* dicuntur, qui ad alteram, *ſecundi ordinis;* prioris generis illos eſſe, qui aut diſerte & citra ambages, ſe nullum Deum credere profitentur, aut ſyſtematis ſui, ex quo hoc directe fluit, conſequentias rite perſpectas cognitasque habent. Poſterioris generis exiſtere illos, qui ejusmodi Philoſophiæ ſyſtema conſtituunt, quod ſi non directe, ſaltem per conſequentiam quandam, aut a creatione ac gubernatione mundi Deum removet, aut eum omni libertate privat, vel omnino cum natura ipſa confundit, adeoque revera Deum prorſus tollit, etſi ipſi ſyſtematis iſtius Autores conſequentias illas forte non videant, aut etiam non admittant. Quam ob cauſam Epicuræos ceterosque, qui diſerte providentiam Dei impugnabant, vel etiam palam Deum eſſe negabant, quorum nonnulli in ipſa tractatione commemorantur, inter primi ordinis atheos referendos eſſe nemo negaverit. Ariſtotelem, Stoicos, aliosque, qui Deum cum materia arctiſſimo vinculo colligantes, omni libertate

tate privabant, vel omnino cum materia confundebant, cum ea, quæ ex hac ſententia fluebant, non ſatis perſpexiſſe videantur, ad ſecundi ordinis Atheos Rev. Autor referre non dubitat. Huc tamen neutiquam pertinere Benedictum de Spinoza, qui quidem omnia, quæ ex ſyſtemate ejus ſequi poterant, accuratiſſime perſpecta & explorata habuerit, & data opera, ſummaque & calliditate & malitia, cuncta ita inſtruxerit, ut non alius, quam natura ipſa, Deus admitteretur, primum ideo præcipuumque locum inter atheorum peſſimos merito ſibi vindicans, cujus proinde & aliorum atheorum cum in aprico poſita ſint exempla, ut exceptionem non admittant, judicio Autoris noſtri ſe ipſum traducet turpiter, qui nullos dari Atheos aſſeruerit. Interea cum illud quoque extra controverſiæ aleam poſitum ſit, multos innocentes Viros Atheiſmi temere accuſatos fuiſſe, numerum eorum, qui in huncce cenſum referuntur, inſigniter imminui, & pleroſque gentilium Philoſophorum, quibus Atheiſmus imputatus fuit, non primi ſed ſecundi tantum ordinis Atheos eſſe lubens fatetur. Execrabilem igitur eſſe calumniam, quæ ſummam ſtultitiam cum maxima improbitate conjunctam prodat, Joan. Tolandi, Atheorum, quos noſtra ætas tulit, facile impudentiſſimi, qui in originibus Judaicis Adeiſidæmoni ſuo additis Moſen, Salomonem & Prophetas in Pantheiſtarum referre numerum non erubeſcat, cui ſententiæ item adſtipuletur Antonius Collinus, Joannis Tolandi ſi non diſcipulus, certe amicus, in libro notiſſimo de *libertate cogitandi*, ubi nomine *libere cogitantium*, ſi citra ambages dicere velis, quod res eſt, aut Atheos aut eorum patronos, vel tales, qui, quæ proxime ad atheiſmum accedunt, docent, intellexerit. De cetero prolixe diſputat Autor hoc primo capite de veteribus atque recentioribus Philoſophis, quinam Athei fuerint, qui non? & quod inprimis ad recentiores attinet, præter Spinozam & Tolandum ab Atheiſmi crimine liberari non poſſe, quicquid eorum fautores moliuntur, Julium Cæſarem Vaninum, Thomam Hobbeſium, Petrum Bælium, alioſque hujus furfuris, invictis argumentis demonſtrat. c. I. §. III. ibid. §. V.

Expedita hunc in modum quæſtione, an dentur Athei? quid & quotuplex Atheiſmus ſit, Cl. Autor ediſſerit, ubi circa diſtin- c. II. §. VI.

ſtinctionem uſu tritam Atheiſmi Theoretici & Practici obſervat, non omnes, qui cupiditatibus ſuis indulgentes vitiis immerguntur aut flagitia quævis perpetrant, ſtatim pro Atheis practicis habendos eſſe, ſed illum tantummodó hoc nomine jure inſigniri poſſe, de quo ex certis ſignis nobis conſtet, flagitia ejus ſceleraque non ex alio dimanare fonte, quam quod nullum eſſe credat Deum. Hinc & re ipſa Atheiſmum practicum a Theoretico non differre; ſed unum eundemque atheiſmum, prout aut ex vita aut ex dictis ſcriptisve cognoſcatur, mox *practicum*,
c.II. §.VIII. mox *theoreticum* dici. Theoreticum autem Atheiſmum vel Dogmaticum, de quo hic agendum, prout a Sceptico diſtinguitur, illorum eſſe, qui cum Deum exiſtere negent, ejusmodi Philoſophiæ ſyſtema aſſumunt, per quod effectuum naturalium ſe reddere rationem poſſe, putant, ut nullum tamen creatorem ſeu Deum admittere cogantur. Hujus quatuor conſtituit Claſſes Rev. Dn. Autor, ut alius ſit Epicuræus, Stoicus alius, alius Ariſto-
§. IX. telicus, & Eleaticus denique alius, quem recentiori ætate Benedictus de Spinoza inſtauravit. Ad quatuor enim hæcce genera cuncta Atheorum ſyſtemata referri poſſe; quæ autem non poſ-
§. X. ſunt, non eſſe digna, ut eorum habeatur ratio: quibus conſtitutis oſtendit fundamenta tum generalia tum ſpecialia, quibus hæc Atheiſmi ſyſtemata innitantur, eademque C. VI funditus evertit, ita ut luculenter oſtendat, quodcunque ex hiſce ſyſtematibus ab Atheis aſſumatur, id aut collabaſcere ſua ſponte, aut ad evertendam potius quam ſtabiliendam illorum impietatem aptius eſſe. Prius tamen quam ipſa Atheorum ſyſtemata & primarias objectiones convellere aggrediatur, c. III agit de dogmatibus, quæ cum Atheiſmo conjuncta ſunt, aut ad eum ducunt, oſtendens, quamvis ab Atheiſmo in ſe ſpectato ita diſcerni queant, arctiſſimo tamen cum eodem vinculo connexa eſſe, & huc refert primo negationem providentiæ divinæ, nec dubitat eum
c. III. §. I. pro Atheo habere, qui providentiam divinam negat; cum hæc ex ipſa Dei idea ſequatur, quam non poſſit non evertere, qui divinam providentiam negat. Alterum inter hæcce dogmata cum
§. II. Atheiſmo conjuncta ſibi vindicat error eorum, qui animas hominum mortales eſſe & una cum corpore interire ſibi perſuadent,

Digitized by Google

dent, quæ eſt veterum & recentiorum Epicuræorum ſententia, exinde potiſſimum originem trahens, quod animam extenſam p. 258. & corpoream eſſe ſomnient. Tertium dogma huc pertinens eſt ſpirituum ſive angelorum bonorum malorumque negata exi- §. III. ſtentia, ſiquidem ii, qui Atheiſmi ſui in eo collocant fundamentum, non alias præter corpora dari ſubſtantias, angelos ſeu ſpiritus admittere negant. Hinc eos, qui ſpirituum ejusmodi exiſtentiam negant, tale quid docere, quod ad Atheiſmum ducat. Et quamvis nonnulli Athei hodie certo quodam ſenſu ſpiritus ab anima hominis diſtinctos admittere videri velint, eos tamen, ſi rem omnem paulo accuratius conſideremus, a receptis & genuinis notionibus recedendo, fucum ſaltem facere imperitioribus. Unde quoque facile dijudicari queat, quid de immortalitate animæ, ſpiritibus ſeu dæmonibus, quin etiam inferno cenſendum ſit, quæ omnia Petrus Bælius ex ſyſtemate Spinoziano ne- p. 275. ceſſario ſequi ridicule contendit, cum ſatis pateat, cuncta hæc tandem in meram illuſionem abire, ut homines ſibi perſuadeant, Spinoziſtas poſſe admittere animæ humanæ immortalitatem, angelos, pœnas infernales, cum tamen revera nihil horum admittant, quemadmodum nec ipſe Spinoza dux & autor eorum admiſit, ut ipſemet Bælius diſſiteri non poteſt, qui potius ex ſua quam Spinozæ ſententia de hiſce philoſophatur. Ad dogmata denique cum Atheiſmo conjuncta aut ad eum ducentia refert Autor vaticinia rejecta, miracula proſcripta, Chriſtianæ religionis veritatem labefactatam & Scripturæ ſacræ divinam autoritatem ludibrio habitam, quæ ſingula Autor c. VII ex inſtituto confutavit. Ex qua ſolida refutatione atque everſione fundamentorum Atheiſmi cap. VII & antecedente VI inſtituta hoc obſervare licet: inter argumenta, quibus Athei Numinis exi- p. 511. ſtentiam impugnant, primum merito locum tenere, quæ ab ipſo Dei conceptu deſumunt. Multum namque nos Dei conceptum, nullam ideam habere, clamitant; indeque porro inferunt, eam eſſe non-ens, cum pro non ente habendum ſit, cujus nullam ideam habemus, nullumve conceptum. Aſt vero Rev. Autor noſter oſtendit, axioma illud, *cujuscunque nullam habemus* p. 512. *ideam, nullumve conceptum, id eſt non Ens*, tum demum locum

Digitized by Google

invenire, ſi nullum plane rei cujusdam habeamus, aut habere queamus conceptum, aut is talis ſit, qui aperte contradictionem involvat. At nullum plane nos de Deo habere conceptum, nullamve ideam, adeo falſum eſſe, ut ipſa experientia iſtos homines refellat. Quandoquidem non tantum Chriſtiani, & Judæi, & Muhammedani, ſed Ethnici omnes, veteres pariter ac recentiores, hoc ipſo, dum omnes de Deo loquuntur, fatentur, ſe quandam de eo habere ideam. Et cur non haberent, cum nemo tam ſtupidus, tamque expers omnis mentis ſit, ut non ſubſtantiam materiæ expertem, neceſſario exiſtentem, ſumma ſapientia, ſumma potentia, ſumma libertate præditam, mente concipere queat. Nullam hic contradictionem, nullam pugnam, nec aliud quid adeſſe, quod prohibeat, quo minus ejusmodi Entis ſumme perfecti ideam animo ſiſtamus, neqne, quod Deus incomprehenſibilis ſit, propterea ſequi, nos nullam ejus habere
p. 513. ideam, ſiquidem ignorantiam ſuam iſti homines prodant hoc objicientes, dum neſciunt, quo ſenſu Deus incomprehenſibilis dicatur; qui enim eum comprehendi poſſe negant, non hoc ſibi volunt ac ſi nulla plane ratione agnoſci queat, ſed quod humanæ mentis nimis anguſti limites ſint, quam ut Deum cum omnibus ſuis perfectionibus plene & accurate comprehendere poſſit. Quis vero hanc ratiocinationem ferret: cujuscunque rei non datur plenus, perfectus & adæquatus conceptus, illius nullus datur conceptus, illa eſt non Ens? Certe nihil aliud agunt Athei, dum ita rationes ſubducunt, quam ut ſe ipſos traducant turpiter. Hanc autem ſententiam, nos ſcilicet nullam habere Dei ideam, quemadmodum multa alia ad Atheiſmum ducentia dogmata, modernos Atheos ex ſcriptis Thomæ Hobbeſii haurire Autor oſtendit & abſurda ejusdem philoſophemata ſuper hac re ſolide
514. confutat. Contra eundem §. ſq. demonſtrat, dari omnino ſubſtan-
519. tias incorporeas, uti & jam antecedente capite §. VII prolixe evi-
421. cerat, operationes animæ immaterialitatem ejus ſatis comproba-
re, & turpiter hic ſe dare Atheos, dum explicare volunt, quo pacto ſubſtantia materialis percipere & intelligere queat, id quod vel Titus Lucretius Carus omnes ſuo condocere exemplo poſſit. In reſponſionibus ad objectiones Atheorum contra provi-

Digitized by Google

providentiam divinam Cl. Autor inprimis quoque oſtendit, Petrum Bælium ſalſo ſibi perſuaſiſſe, quod argumenta ab origi- p. 552.
ne mali deſumta ſint inſolubilia, quod cum & ab aliis Viris piis atque doctis contra hunc Atheiſmi patronum ſatis demonſtratum fuerit, iis recenſendis immorari nolumus. Quin potius illud adhuc commemorare haud abs re fuerit, Rev. Autorem c. IV de cauſis,proprietatibus & effectibus Atheiſmi ſermonem inſtituere, ubi obſervat, præter connatam ad prava quævis inclinationem & a Deo, ceu judice ſupremo, averſionem, præcipuam Atheiſmi cauſam eſſe ambitionem: nimirum homines ambitioni deditos admodum ſibi placere, ſi ſententias ſingulares, qui-
bus a vulgo eruditorum diſtinguantur, foveant, aut ſi ſoli ſibi ſa- 309.
pere videantur, reliquosque homines pro ſtupidis, ſimplicibus, vera ſapientia & eruditione deſtitutis habeant. Hunc Atheorum characterem eſſe, Benedicti de Spinoza aliorumque exem-
pla teſtari. Quamvis vero Athei alios pro ſtultis habeant, ipſos 332.
tamen eſſe omnium ſtultorum ſtultiſſimos,non ſolum Spiritum ſanctum aſſerere, verum etiam ipſam rationem dictitare: cum enim alios pro ſimplicibus & credulis habeant, ipſi plane incredibilia & impoſſibilia pro certis veritatibus amplectuntur,v. gr. nihil eſſe hoc univerſum, niſi materiam ſenſu carentem & fato fortunaque impulſam; primos homines fungorum inſtar e terra natos &c. quæ & id genus plura alia irrationalitatem & ſtultitiam Atheorum ſatis arguunt, dum ad difficultates quasdam, quas facile, ſi vellent,evitare poſſent, ſyſtema aliquod admittunt, quod non tantum difficultatibus pluribus & longe majoribus premitur, ſed plane abſurdiſſimum eſt. Poſt ſtultitiam & irrationalitatem inter reliquas Atheiſmi proprietates Autor re-
fert externam virtutis ſpeciem, qua Athei vitia animi turpiſſima 332.
utcunque tegere, ut eo facilius incautos decipiant, annituntur. Nam veram virtutem Atheis eum ſaltem tribuere, qui prorſus,
quid virtus ſit, ignoret. Etenim cum vera virtus conſiſtat in 336.
ſtudio ſincero ſe & omnes actiones ſuas ad voluntatem atque legem Numinis confirmandi, qui fieri poſſet, ut homo, qui Deum non credit, adeoque legem divinam non admittit,ad eam tamen actiones ſuas componere anniteretur? nullam itaque cum admit-
 tant

Digitized by Google

tant legem divinam, mirum non eſſe, quod & nullum admit-
p.338. tant peccatum. Peccatum enim eſt *ἀνομία*, ubi ergo nulla lex,
ibi & nullum peccatum. Quid quod ſublatis legibus divinis,
ipſum etiam imperii civilis fundamentum evertunt, ſimulque
339. juſtitiam & quaſcunque ei ſuperſtruunt virtutes. Fatentur
enim, vel ſaltem fateri neceſſe habent, imperium civile pactis ni-
ti & conventionibus, ſed ſi leges divinas, quæ pacta ſervare ju-
bent, tollas, quid quæſo eſt, quod ad pacta ſervanda homines
inducere queat? nihil certe aliud, quam utilitas. Ergo & ſub-
diti tam diu imperantibus parebunt, quam diu hoc e re ſua eſſe
exiſtimaverint. Hinc Petrum Bælium Autor confutat, qui πὺξ
καὶ λάξ defendere voluit, Atheiſmum neceſſario non ducere ad
339. morum corruptionem, quin ſuperſtitionem longe deteriorem
eſſe Atheiſmo, quod falſiſſimum eſſe Autor oſtendit, ſiquidem
ſuperſtitioſorum, qui Dei quodam timore tangantur, in exter-
340 ſq. næ virtutis ſtudio præ Atheis, qui omnem Dei timorem prorſus
abjecerunt, quædam ſit prærogativa, & quantumvis fœda ſit
ſuperſtitionis facies, quantumvis etiam magna ex ea in Eccleſi-
am pariter ac Remp. redundent incommoda, ut ſummo ſtudio
fugienda ſit & evitanda, quia tamen humanæ ſocietatis vincula
346 ſqq. non convellit penitus ac labefactat, Atheiſmum fœdiorem ad-
huc magisque noxium eſſe negari non poſſe. Quod autem per
351. Atheiſmum rerum publicarum fundamenta, quibus civium ſa-
lus omnisque vitæ tranquillitas innititur, concutiantur & labe-
factentur, vel exinde patere, quod fundamentum aliud reip. ſeu
ſocietatis civilis concipi nequeat, quam pactum inter imperan-
tes & cives initum, quo hi illorum ſe imperio ſubjecerunt. Sub-
lata autem lege divina, quæ vis, quæ efficacia, quæ obligatio pa-
ctorum erit? Nonne extremæ ſtultitiæ eſt, pacta cum homini-
bus inire, qui putant, ſe ad ea ſervanda non eſſe obſtrictos? Ergo
ipſum omnis ſocietatis civilis fundamentum corruere neceſſe
eſt: nec utilitatis rationem hoc præſtare poſſe, ut homines pa-
354. cta ſervent, ex jam ſupra dictis patet. E contrario ſocietatem ex
veris Chriſtianis compoſitam quam optime conſiſtere poſſe,
contra Bælium Autor oſtendit: quicquid enim Bælius ogganni-
at, nullam ſocietatem ſine bellis, quibus vim ſibi illatam repel-
lat,

Digitized by Google

lat, ſe conſervare poſſe; bella autem & quæ cum iis conjuncta
ſunt, cum moribus verorum Chriſtianorum conciliari non poſ-
ſe: ſua ſponte tamen hæc omnia corruere, ſi obſervemus, Chri-
ſtianam charitatem, abnegationem ſui, pravarumque cupidita-
tum coercitionem, cum officio magiſtratus bene conſiſtere poſ-
ſe. Et licet vindicta privata a moribus Chriſtianorum merito
aliena ſit, neutiquam tamen illis defenſio, ſuis limitibus circum-
ſcripta, præſertim ſi a magiſtratu ex cauſis juſtis & neceſſariis
ſuſcipiatur, repugnat. Quare nec bella gerere Chriſtianis nefas
fuerit, aut ea agere, quæ ad bella gerenda neceſſaria ſunt; mo-
do, quæ in hiſce omnibus, legibus divinis contraria, occurrunt,
eo, quo par eſt, ſtudio evitentur.

In ipſa exiſtentia Numinis probanda, quod præcipuum
cauſæ momentum eſt, cui cap. V deſtinatum, ita verſatus eſt Au-
tor, ut argumentis non inuſitatis quidem, ſolidis tamen, per-
ſpicuis & ad omnium captum accommodatis uteretur, quando-
quidem ii, qui ingenii oſtentandi cauſa a via recepta diſcedunt,
hoc demum obtineant, ut cauſam optimam peſſime agentes,
Atheis vel inviti, ſi modo non interdum data opera, victoriam
tradant. Argumenta vero, quibus Deum eſſe demonſtratur, de-
ſumuntur tum a notitia Dei inſita omniumque cordibus inſcri- p. 360.
pta, quam contra eandem negantes Autor ſtrenue propugnat,
ſiquidem ipſa experientia doceat, inclinationem quandam effi-
caciſſimam & propenſionem omnium hominum mentibus inſi-
tam eſſe, qua ad aſſenſum propoſitioni, quæ Deum eſſe, eumque
eſſe colendum affirmat, præbendum vel inviti trahantur, id 362.
quod liquidiſſime conſtet ex teſtimonio conſcientiæ, ob impro-
be facta homines de Deo ceteroquin non cogitantes, ipſos, etiam
Atheos, damnantis & metum hinc atque terrorem incutientis,
unde quoque Paulus confirmet, notitiam legis & per conſe-
quens vi relatorum, quorum unum ſine altero eſſe nequit, noti-
tiam legiſlatoris, qui transgreſſores punire poteſt, cordibus ho-
minum eſſe inſculptam. Quo accedat univerſalis gentium toti-
us orbis, Deum eſſe agnoſcentium, conſenſus, quem inprimis
contra Bælium defendit ejusque argumenta diluit; hujus au- 365.
tem univerſalis conſenſus non aliam cauſam eſſe poſſe, quam

naturalem illam & a Deo omnium mentibus inſitam propenſionem, qua omnes ad veritatem hanc admittendam natura feruntur. Etenim impoſſibile eſſe, hunc univerſalem conſenſum
p. 366. vel ab educatione vel ab alio quodam inſtituto humano ortum trahere potuiſſe, quod fuſe deducit Autor non ſolum in hoc verum
366. etiam ſequenti capite, ubi eos refellit, qui religionem adeoque
531. & opinionem de exiſtentia & cultu Numinis inter callidiorum hominum commenta politica referunt, ad continendam eo facilius in obſequio plebem comparatam. Argumenta ad acquiſitam Dei notitiam pertinentia Autor ad tres claſſes revo-
372. cat, quarum prima metaphyſica, altera phyſica, tertia hiſtorica complectitur, quæ profecto ita comparata ſunt, ut non poſſint non quemlibet in veritatis conſenſum pertrahere, niſi ad neganda manifeſtiſſima quæque animum obfirmaverit.

Abſoluta Atheiſmi refutatione Autor progreditur ad
655. doctrinam de ſuperſtitione, ſiquidem Atheiſmum evitaturi haud raro in ſuperſtitionem ceu alterum extremum prolabantur, Deumque equidem & credant & colant, ſed perverſe admodum, nec ea, qua hoc fieri debebat, ratione, atque hinc quantopere vera religio & ſuperſtitio a ſe invicem differant, patere, illam non alium quam verum Deum & ea quidem ratione, qua coli vult ac debet, colere, hanc aut aliud quid, quam verum Deum, aut alio ſaltem modo aliaque ratione colere. Illam immotis certisque niti veritatibus, quas ſanæ mentis homo repudiare negat, hanc affectibus pravis, figmentis, commentisque ſubinde ludicris, quæ ſanæ mentis homo nunquam admiſerit, quod religionis & ſuperſtitionis diſcrimen eo diligentius obſervandum, quo ſolennius Atheis, hæc inter ſe commiſcere & ſuperſtitionis nomine etiam religionem refutare atque traducere. Cum tamen ſuperſtitio itidem noxia ſit, immo pro quadam animorum peſte habenda, in ea æque ac impietate eradicanda & ex animis mortalium evellenda cordatis Eccleſiæ Doctoribus ex Autoris noſtri ſententia elaborandum erit.

ELEMENTS OF POLICY CIVIL AND ECCLEſiaſtical.

h. e.

ELE-

Digitized by Google

ELEMENTA POLITICES CIVILIS ET ECcleſiaſticæ; *Methodo Mathematica propoſita a M. E.* Londini, apud Joh. Morphew, 1716, 8. Plag. dimid. 12.

CUm notiſſima ſint nomina factionum, quæ ſtatum politicum & eccleſiaſticum Anglicanum noſtris temporibus dividunt, Autor, quem Matthiam Earbery vocari tradunt, in hoc libello velut in compendio rationes eorum expreſſit, qui rigidioribus partibus addicti dicuntur, & paſſivam obedientiam Regibus præſtandam usque urgent. Totusque eſt adeo in prima parte ejus, ut oſtendat: ſupremam poteſtatem non eſſe a conſenſu populi, Regesque ipſos Angliæ gaudere ſuprema autoritate ſupra parliamenta; in altera vero pro conſtitutione Eccleſiæ Anglicanæ, & regimine ejus Epiſcopali omnibus viribus pugnat. Cumque illud facere allaboraverit methodo Mathematica, ſententiæ ſuæ nervos in perſpicuas & ſuccinctas propoſitiones colligens, illud ſaltem effecit, ut eo facilior eſſet ponderis argumentorum ejus diſcuſſio his, qui id negotii voluerint ſuſcipere. Initio ergo in priori parte Definitiones præmittit ex parte Def. 1.
ſatis generales, *poteſtatis*, quod ſit aptitudo quædam ſive facultas ad obtinendum certum finem requiſita, quæ ipſa ſit vel na- 2 & 3.
turalis, conſiſtens in corporis mentisque robore, vel acquiſita,
& in hominem aliunde derivata; *Juris*, quod vocat prætenſi- 4.
onem vel titulum, quem quis habet ad poſſeſſionem alicujus
boni; *Legis*, quæ eſt ipſi canon vel regula, ad quam homines 7.
actiones & cogitationes ſuas conformare teneantur, quamque
dividit in divinam & humanam; *Supremæ poteſtatis*, quæ ſola 11.
facultatem ad obtinendum certum aliquem finem ab eo habere
dicitur, quamque aliis verbis definit *poteſtatem in ſocietate*,
quæ nullam aliam in iſta ſocietate ſuperiorem agnoſcat, *ſocieta*- 13.
te ſumta pro collectione hominum, quorum actiones externæ a poteſtate quadam ſuperiori in eadem exiſtente limitentur & reſtringantur.

His ſubnectit axiomata, quorum præcipua ſunt: I quod nullum jus vel poteſtatis exercitium poſſit transferri in alium, niſi

niſi ab eo qui idem jus prius habuerit. II Nemo etiam jus habeat poteſtatem aliquam exercendi, niſi ſibi connatum aut in in ipſum translatum. III Duas poteſtates æquales eundem finem reſpicientes eſſe æquales. IX Eas Poteſtates, quæ limites ſibi invicem ponere poſſunt, ſibi eſſe invicem æquales, adeoque independentes. X Itemque duas poteſtates fore independentes, cum neutra habeat poteſtatem coercitivam, cui alterutra ſit ſubjecta. XI Duas autem ſupremas poteſtates in eadem ſocietate non poſſe conſiſtere. XII Sublata autem ſuprema, nullam aliam poteſtatem in ea ſocietate locum obtinere.

P. 1. Deinde ad rem ipſam accedens Prop. I evincere conatur, quod ſi poteſtas omnis imperantium ſit a conſenſu populi in ſtatu naturali, quem ſibi quidam, interque eos nominatim Hookerus, finxiſſent, inde conſecuturum eſſe, ut Princeps non habeat plus poteſtatis quam quodvis membrum ſocietatis poſſederit ante illud pactum mutuum initum, neque adeo ipſe habiturus ſit jus vitæ & necis.
2. Porro admiſſo ſtatu aliquo naturali in quo homines omnes liberi exiſtant, ſequi credit, eſſe poteſtatem Principis tantum mutuatam, adeoque quodvis individuum poſſe poteſtatem ſuam repetere. Imo cum Principis autoritas ſit tantum repræſentativa juris, quod eſt in populo; jus vitæ & necis, quod Principem habere deprehendimus, etiam in quovis
3 alio homine reſidere. Ulterius in ſtatu ejusmodi naturali neminem liberos ſuos nondum natos, ſed cum omnimoda libertate naſcituros, obligare poſſe ad agnoſcendum alterius imperium, liberumque adeo cuilibet futurum eſſe reſpuere omnem aggregationem ad ſocietates civiles, martyrumque fore loco cenſendos qui in uſu connatæ ſibi libertatis latrocinia exercentes ſupplicio afficerentur.

4. Quæ cum omnia abſurda exiſtant, potius concluden-
5. dum, homines nec in ſtatu ejusmodi naturali natos, & jus parentum in liberos eſſe in ipſa natura humana fundatum. Idque non ſolum comprobari ex eo, quod obedientia parentibus præſtanda in Scriptura S. mandetur, unde facile & recte colligatur, quod ipſa pars ſit moralitatis, neque fundata ſolummodo in conſenſu voluntario & revocabili, ſed præſertim inde, quod altera illa aſ-
ſertio

Digitized by Google

ſertio inſignem etiam aliam abſurditatem ſecum ferat, nempe quod parentes, qui jus aliquod in liberos exercere voluerint, expectare teneantur, donec ii ad annos diſcretionis perveniſſent.

Quoniam vero poteſtas patria & civilis commune quiddam habeant, ideo hanc ſimul cum illa exiſtere cœpiſſe prop. VI innuit, ulteriusque confirmat ex eo, quod niſi poteſtas imperantium eſſet mundo coæva, & diluvio ſuperior, Scriptura S. originem ejus ſine dubio fuiſſet indicatura, cum inventionem rerum minoris longe momenti accurate annotaverit. Ergo juxta eum Adamus judiciali forma ſententia contra fratricidam Cainum lata poteſtatem regiam exercuit, & benedictiones Noachi & reliquorum Patriarcharum nil aliud quam ſucceſſoris in regimine declarationem continebant. P. 6.

Propoſitione adeo VII tandem probat, poteſtatem imperantium eſſe juris divini, ita: ſicuti patria poteſtas ex eo habeatur juris divini, quod obedientia ipſi præſtanda lege Dei in Scriptura Sacra injungitur, ita exinde, quod ad parem obedientiam Principibus exhibendam in Scriptura commonemur, illa etiam divini juris habenda eſt. Neque diverſam rationem deſignandi Principis apud diverſas gentes receptam naturam hujus autoritatis mutare dicit, aut efficere, quo minus ea ſit a Deo derivanda, quia Scriptura S. Regibus, qui modis etiam diverſis ad imperium perveniſſent, parere præcepiſſet. 7. 8.

Propius deinde ſe ad conſtitutionem politicam regni Anglicani convertens, quoniam frequentibus Parliamenti declarationibus Rex Angliæ ſoli Deo ſubditus pronuncietur, evidens ait eſſe, quod Anglia Monarchica ratione gubernetur, nec vocari reſpublica poſſit: planeque abſonum eſſe dicere, ſummum imperium in ſtatibus regni reſidere, quæ fuerit Bezæ ſententia, quem propterea æterni rebellis convitio notat. Quod ipſum ut magis appareat, oſtendit ſupremam poteſtatem ita debere eſſe comparatam, ut, quoties opus ſit, vi exerceri queat. Atqui conventus procerum & populi ſive parliamentum poſſe a Rege vel convocari vel diſſolvi, adeoque exercitium poteſtatis eorum tolli; unde conſequatur nec eos ſuprema poteſtate gaudere. 10. 11, 12.

Digitized by Google

Poteſtati ſupremæ nullatenus reſiſti poſſe, ex definitio-
P. 9. ne ejus clarum eſſe judicat. Omne imperium eſſe abſolutum di-
13. cit, eo ſenſu, quod contineat in ſe unam aliquam ſupremam poteſtatem, a qua nulla detur appellatio; duas enim poteſta-
14. tes a ſe invicem independentes æquales locum non habere. Neque tamen legibus, quæ prærogativis regalibus limites præſcribunt, & libertati ſubditorum cavent, poteſtatem Principis im-
16, 17. minui credit. At cum Regi a quibusdam executio ſaltem legum concedatur, legislatoria poteſtate aliis transſcripta, oſtendit, eo caſu Regem non ſupremam poteſtatem ſed repræſentativam habiturum, ſupremam autem habituros, qui leges darent, veluti proceres, quibus tamen hæc poteſtas inconcinne admodum tribuatur, cum ipſi juramentum ſuprematus & fidelitatis Regi præſtare teneantur.

18. Concludit tandem ſupremam poteſtatem eſſe unum quoddam & puncti inſtar indiviſum, multisque modis eſſe contradictorium aſſerere, diſtributam eam eſſe inter aliquot membra, quæ mutuo rationem factorum exigere, & coercitivam poteſtatem in ſe invicem exercere poſſint.

Parte ſecunda, quæ de Eccleſiaſtica poteſtate agit, præmiſſa definitione *Eccleſiæ*, quæ ipſi vocatur: Societas unitatem colens propterea ut Chriſtiana fides conſervetur & æterna felicitas hominum promoveatur; & *Eccleſiaſticæ poteſtatis*, quam
1. appellat facultatem obtinendis hiſce finibus aptam. Primo monſtrat non eſſe contradictorium, ut duæ a ſe invicem independentes poteſtates jus quæque ſuum exerceant in idem ſubjectum, modo functiones ejus diverſos reſpiciant fines, & imprimis ſi media, quibus unaquæque ad obtinendum finem ſuum utatur, non obſint mediis, quibus inſtruitur altera; adeoque Eccleſiaſticam & politicam poteſtatem in eadem ſocietate hominum
2, 4. conſiſtere poſſe. Eſſe vero Eccleſiam vel potius Eccleſiaſticam poteſtatem a ſtatu politico independentem ex eo unice probat, quod diverſos fines reſpiciant; ex quo quidem nil aliud ſequi videtur, quam quod ſint diverſæ naturæ. Magiſtratum adeo civilem nullam ſibi poteſtatem arrogare poſſe in Eccleſiaſticum, ſicuti nec qui eccleſiaſtica gaudent poteſtate, in eos, qui temporali ornantur

Utraque

Digitized by Google

Utraque autem poteſtate inſtrui unum aliquem non eſſe contradictorium; quis vero a Deo tali poteſtate inſtructus ſit, in politicis quidem ex legibus & conſtitu tionibus regionum dignoſci, in Eccleſiaſticis vero e Scriptura S. novi Teſt. innuit; niſi quis forte peculiarem revelationem habeat. Neſcit adeo Autor, quo lumine colluſtratus Henricus VIII ſupramatum in ſpiritualibus ſibi vindicaverit. Illud interim ex ipſius ſententia, quod omnes Reges ſint Epiſcopi, ſequi debere putat, quod pariter omnes Epiſcopi ſint Reges. Nullo vero modo Eccleſiaſticam poteſtatem partem civilis eſſe ſtatuendam, cum prono alveo inde deriventur inſignia abſurda, veluti: quod eo caſu Ethnici Principes Chriſtianæ religionis capita eſſe poſſint: item, quod Princeps idem jus ſtatuendi habeat in Eccleſiaſticis, quod in civilibus, adeoque credenda ab eo non minus præſcribi poſſint ac leges, atque ita Coranum ipſum Scripturæ loco ſubditis regulam fidei præſcribere licite valeat; ulterius quod Chriſtianiſmus in tot ſocietates ſit diſperſus, quot ſunt ſummi imperantes; confeſſioque illa, qua Catholicam Eccleſiam in ſymbolo profitemur, lepidum hunc ſenſum ſit habitura: Credo ſanctam Catholicam Eccleſiam, cujus fines pace Ryswicenſi vel Ultrajectina per legatos Principum & Belgicos deſcripti. Præterea inde fluere omnem poteſtatem Eccleſiaſticam, ſive potius poteſtatis Eccleſiaſticæ partes, quæ ab ipſo enumerantur ſequentes, poteſtas prædicandi Evangelium, excommunicationis, abſolutionis a peccatis, conſecrandi euchariſtiam, injungendi pœnitentias, confirmandi adultos, eſſe non niſi delegatas a Principe, adeoque in ipſo primario reſidere: ut adeo habeat poteſtatem adminiſtrandi Sacramenta, quod tamen multis modis abſonum, & ab ipſa Regina Eliſabetha improbatum.

P. 3.
5.
6.
18.
10, 11.
12, 13, 15, 16.

Cum vero e contrario lege divina hujusmodi poteſtates, quæ a civili magiſtratu conferri haud poſſint, demandatæ ſint perſonis particularibus, inde apparere, quod hæ poteſtates ſint independentes, niſi quis dicere voluerit, quod Apoſtolis tradita eſſet pars poteſtatis ſecularis. Unde adeo infert, magiſtratui civili non competere denominationem ſubjectorum ad exercitium

8, 9.
18.

Digitized by Google

um harum poteſtatum. Abſonum enim eſſe dicere, a Principe perſonas denominari ad exercitium juris, quod habeant ipſæ naturali jure. Eque ipſa hac ita probata exemtione eccleſiaſticorum a denominatione Principis omnium maxime ſequi judicat independentiam Eccleſiæ a ſtatu politico; taxatque adeo acriter formulam, ſive clauſulam in Anglia legis loco receptam, quod Rex ſit ſupremus Gubernator in omnibus Eccleſiaſticis & civilibus cauſis, tanquam imprudenter, & ſine attentione ad conſequentias inde manantes aſſumtam, cuique articulis fidei Anglicanæ Eccleſiæ diſerte contradicatur, utpote quibus Principi poteſtas adminiſtrandi ſacramenta denegetur.

p. 19. Totum ergo illud quod Principi competat in Eccleſia, ei non ut perſonæ Eccleſiaſticæ, ſed ut magiſtratui civili competere; hoc enim jus pridem a Deo eum habuiſſe, nullum autem
20. in N. T. eidem ſuperadditum. Nullaque adeo in re Eccleſiam Principi ſubjectam niſi in determinatione indifferentium rerum.

21, 24. Quod ſi tandem hæ poteſtates confundantur in Eccleſia, oriri inde Schiſma: ſchiſmaticos autem eſſe etiam eos, qui non ſunt in communione cum ſuis Epiſcopis reſpectivis. Nam
22. ſecundum Noſtrum Epiſcoporum autoritas tanta eſt, ut pertineant ad eſſentiam Chriſtianiſmi, quod ſufficienter dudum probatum credit hoc ipſo, quod conſtituti ſint jure divino cum autoritate in Presbyteros & Diaconos. Imo cum nullus ſit ordo iis ſuperior in orbe, quemvis Epiſcopum in ſua diœceſi ſupremum, neminique niſi Chriſto capiti ſubordinatum facit. Objectioni, quam fieri ſibi poſſe prævidet, quod nempe hoc modo in una ſocietate plura futura ſint capita, ita ſatisfieri poſſe ſibi perſuadet, dicendo: Epiſcopum eſſe ſummam poteſtatem in terris, ſed non abſolute ſupremam in omnibus eccleſiaſticis cau-
23. ſis. Qui porro a ſuprema poteſtate civili in exercitio autoritatis ſuæ poſſit limitari vel reſtringi, cum ſupremus ipſe exiſtens æqualem in Eccleſiaſticis non agnoſcat.

25, 26. Absque Epiſcopi autoritate vero nihil in Eccleſia regulariter fieri poſſe, poſtremo infert, omniaque eſſe invalida, præcipue baptiſmum. Admittere enim aliquem in ſocietatem Chriſtianam,

ſtianam, (quod fiat in baptiſmo) illud competere ſoli rectori ſocietatis, vel ab illo delegatis, pari ratione, qua ipſi ſoli competat excommunicatio ſive excluſio e ſocietate.

Hæc cum ad mentem ſuæ partis diſſeruiſſet, ultima propoſitione poteſtatem Papæ ſupremam impugnat, ex eo præſertim capite, quod nullam aliam niſi Epiſcopalem ordinationem receperit, adeoque non poſſit eſſe potior quam alius Epiſcopus; plura deinde abſurda nectit, quæ ex ſuppoſito ſuprematu Papæ fluant. p. 27.

Concluſionis loco ea, quæ utraque libelli parte propoſuerat, conjungens, adverſariis objicit aliquot abſurda, quæ cogantur vel inviti admittere, cum ſemel dixerint omnem poteſtatem eſſe a populo, eccleſiam vero inſuper ſtatui politico ſubjectam. Nam eos ait quemvis privatum ſtatuere ornatum omni Eccleſiaſtica poteſtate, judicemque ſui ipſius, & clavium cœlorum, ut vocant, arbitrum.

JO. JAC. LEHMANNI, ORDIN. PHILOSOphorum in Acad. Jen. Adjuncti, Trutina vulgo Bilanx Europæ norma belli pacisque hactenus a ſummis imperantibus habita &c. Acceſſit præfatio de juſtitia belli ab Auguſtisſimo noſtro Imperatore Turcis inferendi.

Jenæ, ap. Jo. Bernhard. Hartungium, 1716, 8.
Plag. 13.

CUm Cl. Autor cognoverit, duo maxime perficere jus naturale atque gentium, præcepta genuino evidentique fundamento ſuperſtructa & applicationem horum ad exempla tam præterita, quam cumprimis præſentia; ideo non modo in illis rite inveſtigandis, ſed etiam in his accurate annotandis hactenus occupatus fuit. Hujus laboris varia edidit ſpecimina, ad quæ referenda quoque eſt præſens *de bilance Europæ* conſcripta commentatio. Præmiſit huic præfationem, *de juſtitia belli ab Imperatore noſtro Turcis inferendi*, in qua non rejectis aliis *cauſis*, ut vocantur, *juſtificis*, præſertim *bilancis Europææ cuſtodiam* urget.

Digitized by Google

Ipſam vero commentationem in tria diviſit capita, quorum *primum* hiſtoricum eſt, in quo exempla tradit tum eorum qui juſto majora aliquando affectarunt, tum illorum qui obicem eis poſuere; *ſecundum* normam actionum ſummi Principis, aut Reipublicæ evolvit, & bilancem ad inſtituta gentium refert; *tertium* tandem leges & regulas prudentiæ proponit, quæ circa æquilibrium obſervandæ ſunt. Hæc ut apte ſatis diſcutiuntur ab Autore, ita ex ipſo fonte cognoſci malumus, præſertim cum ejus generis libelli politici ab inſtituto noſtro alieniores videantur.

INDEX AUTORUM,

quorum Libri aut Inventa hoc volumine recenſentur.

I. Libri Theologici & ad Hiſtoriam Eccleſiaſticam ſpectantes.

Acta cauſæ rituum ſeu ceremoniarum Sinenſium. 58
Anonymi Hiſtoria Eccleſiæ Lutheranæ &c. 15
Epiſtola ad Autorem Hiſtoriæ Eccl. Lutheranæ. 16
Exacta deſcriptio religionis Georgii R. Angl. 16
Hiſtoria originis & incrementorum Schiſmatis in Europa ſubſiſtentis. 61
Collectio Diſſertationum Critic. ad difficiliora S. Scripturæ loca. 337
Baluzii (*Stephani*) *Miſcellaneorum liber VII.* 145
Bennet (*Sch.*) *Introductio in ſtudium Theologiæ Syſtematicæ & XXXIX. Articulorum Eccl. Angl.* 206
Tentamen in XXXIX articulos Eccl. Angl. 491
Bernhardi (*Jac.*) *Tr. de excellentia religionis.* 20
Bingham (*Joſ.*) *Origines Eccleſiaſticæ. Tomus IV.* 474
Brett (*Thomæ*) *Reviſio principiorum Lutheranorum.* 16

Buddei

INDEX AUTORUM.

Buddei (*Jo. Franc.*) *Theſes Theologicæ de Atheiſmo & Superſtitione variis obſervationibus illuſtratæ.* 549

Burneti (*Gilb.*) *Hiſtoria reformationis Eccleſiæ Anglicanæ. Volumen III.* 241

Calmeti (*Auguſtini*) *Commentarius literalis in Evangelium Matthæi.* 202

Derham (*Wilhelmi*) *Theologia Phyſica, ſeu demonſtratio Dei ex creatione.* 106

Theologia Aſtronomica, ſeu demonſtratio Dei ex contemplatione cœlorum. 160

Eckhardi (*Tobiæ*) *Technica ſacra.* 73

Engelſchall (*Car. Godofredi*) *Sæculi moderni præjudicia nonnulla de Capitibus fidei.* 259

Geddes (*Mich.*) *Varii Tractatus contra Papatum.* 246

Gramlichii (*Jo. Andr.*) *Tract. de fœderibus divinis in genere.* 503

Hanſchii (*Mich. Gottlieb*) *Diatriba de Enthuſiaſmo Platonico.* 434

Haſæi (*Theod.*) *de ὀνολατρεία, ſeu calumnia cultus aſini a Gentilibus Judæis & Chriſtianis impacta, Diatriba.* 341

Henry (*Matthæi*) *Expoſitio librorum hiſtoricorum Novi Teſtamenti.* 489

Hiltebrandi (*Jodoci Andr.*) *Schediaſma de vocatione interna.* 129

S. Hippolyti *Opera, Græce & Latine, cura Jo Alb. Fabricii.* 441

Van den Honert (*T. H.*) *Theologia naturalis & revelata per aphoriſmos.* 59

Joncurtii *Epiſtola critica de præcipuis aliquot locis Scripturæ S.* 443

Langii (*Joh. Mich.*) *Tr. de nuptiis & divortiis.* 76

Neumanni (*Jo. Georgii*) *Primitiæ Diſſertationum Academicarum.* 432

Pezii (*Bernhardi*) *Epiſtolæ apologeticæ pro ordine S. Benedicti.* 401

Conſpectus Bibliothecæ Benedictinæ generalis. 403

Acta & mirabilis Vita Wilburgis Virginis. 436

Pycroft (*Sam.*) *de tranquillitate & oblectatione animi.* 115

Richardi (*J.*) *Sententiæ Eraſmi Roter. conformes ſententiis Eccl. Catholicæ.* 430

Rogerii

Digitized by Google

Rogerii (*Ludov.*) *Diſſertationes duæ Critico-Theologicæ.* 161
Poiret (*Petri*) *vera & cognita omnium prima.* 35
Tgilde (*Abrah.*) *in Zachariæ Caput XIV Lucubrationes.* 471
Thameri (*Jo. Henr.*) *Schediaſma de origine & dignitate Pericoparum.* 506
Turner (*Roberti*) *Diſſertatio de Conſtitutionibus Apoſtolicis adverſus G. Whiſtonum.* 495
Whiſtoni (*Gul.*) *Apologia contra articulos ipſi in cauſa Hæreſeos objectos.* 29

II. Libri Juridici.

ALpini (*M. Tatii*) *Diſſ. de furto per lancem & licium concepto.* 35
Averanii (*Joſephi*) *Interpretationum Juris Libri II.* 214
A Coſta (*Jani*) *Comm. in Inſtitutiones.* 35
Cragii (*Thomæ*) *Jus Feudale, cum Præf. Luderi Menckenii.* 381
Gribneri (*Mich. Henr.*) *Principiorum Jurisprudentiæ naturalis Libri IV.* 536
Inſtitutionum Juſtiniani Libri IV cum Comm. Jani a Coſta, ex rec. Jo. van de Water. 35
Langii (*Jo. Mich.*) *Tract. de nuptiis & divortiis.* 76
Menckenii (*Luderi*) *Theoria & Praxis Pandectarum. Partes II.* 192
Relandi (*Petri*) *Faſti conſulares ad illuſtrationem Codicis Juſtinianei & Theodoſiani digeſti.* 211
Trier (*Joh. Wolffg.*) *Animadverſiones in Sam. Strykii Examen Juris Feudalis.* 383
Van de Water (*Joh.*) *Editio Inſtitutionum Juſtiniani nova.* 35
E Wæchtleri (*Chriſtfridi*) *Literis excerpta, occaſione Joſ. Averanii Interpretationum Juris.* 261

III. Libri Medici & Phyſici.

BIanchi (*Jo. Bapt.*) *Ductus lacrymales novi.* 480
Brownell (*Joh.*) *Inſtitutiones Medicæ.* 270

A Brunn

Digitized by Google

A Brunn (*Jo. Conradi*) *Glandulæ duodeni, ſeu Pancreas ſecundarium detectum.* 39
Derham (*Wilh.*) *Theologia Phyſica, ſeu demonſtratio Dei ex operibus creationis.* 106
Douglas (*Jacobi*) *Bibliographiæ Anatomicæ Specimen.* 83
Funccii (*Joh. Caſp.*) *liber de Coloribus cœli.* 425
Genlelii (*Jo. Adami*) *obſervatio de procidentia uteri totali quoad fundum cum febri maligna.* 224
Heiſteri (*Laurentii*) *de Catharacta, Glaucomate & Amauroſi Tractatio.* 526
Hiſtoria Academiæ Regiæ Scientiarum Anni 1712, cum Comm. Mathem. & Phyſicis. 97
Kennedy (*P.*) *Tentamen circa remedia externa.* 188
Mangoldi (*Jo. Caſp.*) *Materiæ Medicæ Idea nova tripartita.* 190
Rudigeri (*Andreæ*) *Phyſica divina.* 345
Senguerdii (*Wolferdi*) *rationis atque experientiæ connubium.* 273
Severi Sancti, *id eſt,* Endeleichii *de mortibus boum Carmen.* 80
Slare (*Frid.*) *Experimenta & Obſervationes circa lapidem Bezoardicum.* 139
Torti (*Franc.*) *Therapevtia ſpecialis ad febres, una China China, peculiari methodo miniſtrata, ſanabiles.* 220
Variorum Obſervationes Phænomeni luminoſi, quod d. 17 Mart. A. 1716 in multis Germaniæ locis obſervatum eſt. 357, 392
Wolfii (*Chriſt.*) *Explicatio Phænomeni inſoliti, quod d. 17 Mart. A. 1716 Halæ obſervatum eſt.* 365

IV. Libri Mathematici.

ANonymi *Problema: data ſerie linearum per rectæ in eadem linea conſtantis variationem prodeunte invenire aliam ſeriem linearum, quarum quævis priores omnes ad angulos rectos ſecet.* 216
Epiſtola pro eminente Mathematico Jo. Bernoullio contra quendam ex Anglia Antagoniſtam ſcripta. 296
Beccadelli (*Achicis*) *Obſervatio Eclipſis Solaris A. 1715 d. 3 Maj.* 19

Digitized by Google

Bernoullii (*Joh.*) *Barometrum novum communi multo accuratius.* 10
Demonſtratio principii hydraulici de æqualitate velocitatis &c. 370
Derham (*W.*) *Theologia Aſtronomica.* 160
Earbery (*Matthiæ*) *Elementa Politices methodo Mathematica propoſita.* 559
Euclidis *Elementorum Libri priores ſex ex verſ. Fred. Commandini.* 57
Funccii (*Joh. Caſp.*) *Liber de coloribus cœli.* 425
Oratio de Deo Mathematicorum Principe. 425
Com. Ab Herberſtein (*Ferd. Ern.*) *Cyclodiatomia.* 428
Problemata Arithmetico-Geometrica. 284
Hermanni (*Jacobi*) *Phoronomia ſeu de viribus & motibus corporum ſolidorum & fluidorum Libri 2.* 1
De Vibrationibus chordarum tenſarum Diſquiſitio. 370
Hertelii (*Christiani Gottlieb*) *Introductio ad Technicam dioptricam.* 278
Hiſtoria Academiæ Regiæ Scientiarum Anni 1712, cum Comm. Mathem. & Phyſicis. 97
Hoffmanni (*Jo. Henr.*) *Obſervatio eclipſis Solaris A. 1715, 3 Maj.* 18
De Koesfeld (*Lotharii Zumbach*) *Jovilabium.* 290
Poſt (*Petri*) *Opera Architecturæ.* 289
Schmiederi *Obſervatio Eclipſis Solaris A. 1715, d. 3 Maj.* 18
Taylor (*Brook*) *Methodus incrementorum directa & inverſa.* 292
Vallerii (*Joh.*) *Obſervatio Eclipſeos Solaris quæ Upſaliæ contigit totalis A. 1715 d. 22 Apr. horis antemeridianis.* 14
Vingboon (*Philippi*) *nova Opera Architecturæ.* 290
Vols (*Erneſti*) *Inſtitutionum Mathematicarum Libri tres.* 281
Wilſon (*Henr.*) *Navigatio in novam formam redacta.* 164
Wolfii (*Chriſtiani*) *Elementa Matheſeos univerſæ. Tomus II.* 49
Zumbach *vide* Koesfeld.

V. Libri

Digitized by Google

V. Libri Hiſtorici, Geographici &c.

ACta Cauſæ rituum ſeu ceremoniarum Sinenſium. 58

Anonymi Elogium Gilberti Burneti. 46

Jacobi Perizonii. 95

Nicolai Malebranchii. 232

Gotfridi Olearii. 235

Prudentia retroſpiciendi. 159

Commentarii Hiſtorici Scotiæ. 209

de vita & legationibus Wilh. Templii. 318

Hiſtoria Cardinalis Martinuſii. 438

Brokesby (*Franc.*) *Vita Henrici Dodwelli.* 248

Carpzovii (*Jo. Bened.*) *Analecta Faſtorum Zittavienſium.* 414

Charitii (*Andr.*) *Commentatio hiſt. literaria de Viris eruditis Gedani ortis.* 88

Douglas (*Jac.*) *Bibliogrophiæ Anatomicæ ſpecimen.* 83

Dawnſon (*Thomæ*) *Commentaris de vita S. Georgii.* 329

Egenolfi (*Jo. Auguſtini*) *Hiſtoria linguæ Germanicæ.* 327

Grævii (*Jo. Ge.*) *Cohors Muſarum, ſive Hiſtoria rei Literariæ.* 522

Gueudevillii *Atlantis Hiſtorici Tomus IV.* 148

Gundlingii (*Jac. Pauli*) *Vita Friderici I El. Brand.* 92

Hechtii (*Godefridi*) *Comm. de Henrici Guelfi inſignibus gentilitiis.* 90

Herodoti *Hiſtoriarum Libri IX, induſtria Jac. Gronovii.* 193

Krauſe (*Theodori*) *Miſcellanea Gentis Schaffgotſchiæ Hiſtorico Genealogica.* 157

(*Joh. Gottlieb*) *Nova Anni 1715 de rebus ad eruditionem ſpectantibus.* 333

Leuckfeldii (*Jo. Ge.*) *Hiſtoria Heshuſiana, ſeu de vita & ſcriptis Tilemanni Heshuſii.* 535

Lilienthalii (*Mich.*) *Selecta hiſtorica & literaria.* 45

Lunigii (*Jo. Chriſtiani*) *Archivi Imperii Germanici Spicilegium Eccleſ. Tomi IV.* 518

Firmiſſima Statuum Europæ Jura. Tomi II. 537

Menagiana. *Tomus III & IV.* 151

Pachelbl a Gehag (*Wolffg. Gabr.*) *Demonſtrationes de Statu Imperii Germ. ejusque Electoribus &c.* 330
Pezii (*Bernardi*) *conſpectus Bibliothecæ Benedictinæ Generalis edendæ.* 403
Relandi (*Petri*) *Faſti Conſulares.* 211
Roth (*Georgii*) *Res Stadenſes, ſive antiqua Stadæ facies.* 89
Rymer (*Thomæ*) *Fœdera, Conventiones, Literæ &c. Tomus XII.* 315
Sibbern (*Nic. Petri*) *Bibliotheca Hiſtorica Dano-Norvegica.* 545
Simonii (*Maturini*) *de literis pereuntibus libellus.* 85
Speneri (*Jac. Car.*) *Hiſtoria Germaniæ univerſalis & pragmatica. Tomus I.* 531
Teiſſerii (*Ant.*) *Additamenta ad Elogia Thuanæa. Tomi IV.* 513
Tenzelii (*Wilh. Ern.*) *Supplementa reliqua Hiſtoriæ Gothanæ ab A. 1440 ad 1700.* 155
Thoresby (*Radulphi*) *Topographia urbis & parochiæ Leodienſis in Comitatu Eboracenſi.* 393
Muſæum ſeu Index Antiquitatum. 397
Thucelii (*Caſſandri*) *S. Rom. Imperii Acta publica Seculi XVIII. Tomus II.* 520
Vignolii (*J*) *Diſſertatio apologetica de anno primo Imperii Severi Alexandri Aug.* 120
Walchii (*Jo. Ge.*) *Hiſtoria critica Latinæ Linguæ.* 409

VI. Libri Miſcellanei.

Ackeri (*Jo. Henr.*) *de Monarchomachis & Antimonarchomachis Commentatio.* 439
Anonymi prudentia retroſpiciendi. 159
Rerum per Europam geſtarum a Pace Pyrenæa ad Ultrajectenſem &c. Synopſis. 390
Catalogus Bibliothecæ Lugduno Batavæ. 540
Bacheti *Dn.* Meziriaci (*Caſp.*) *Commentarii in Epiſtolas Ovidii.* 447
Baluzii (*Steph.*) *Miſcellaneorum Liber VII.* 145
Bergleri (*Stephani*) *Animadverſio in novam Editionem Herodoti a Cl. Gronovio curatam.* 377, 417

Boivini

Digitized by Google

Boivini *Apologia Homeri & clypei Achillis.* 182
Borrichii (*Olai*) *Diſſertationes ſeu Orationes Academicæ, cum Præf. Severini Lintrupii.* 134
Brockes (*Bartholdi Henr.*) *Infanticidium Bethlehemiticum Marini Germanice verſum.* 385
Collierii *Cenſura Scenæ Anglicanæ.* 322
Daceriæ (*Annæ*) *de cauſis perverſi de artibus ac ſcientiis judicii Liber.* 178
Deſmarais *vide* Mareſius.
Doria (*Pauli Matthiæ*) *de vita civili & educatione Principis Liber.* 126
Earbery (*Matthiæ*) *Elementa Politices civilis & eccl. methodo Mathematica propoſita.* 559
Gacon *Homerus vindicatus.* 187
Hanſchii (*Mich. Gottlieb*) *Diatriba de Enthuſiaſmo Platonico.* 434
Heræi (*Car. Guſtavi*) *Miſcellanea.* 386
Calculus ſiſtens utraque ſigna cœleſtia, quæ Ser. Leopoldi Aſturiæ Princ. natalitium diem menſemque notant, &c. 388
Heumanni (*C. A.*) *Sapientia ſcenæ Romanæ, cum Annotationibus.* 325
Retractatio & correctio duarum emendationum minus feliciter ſuſceptarum in Epiſtolis Ovidianis. 456
Acta Philoſophorum. Pars I, II, III, IV, V, VI. 483
Jonſii (*Joh.*) *de Scriptoribus Hiſtor. Philoſ. Libri IV.* 391
Krameri (*Matthiæ*) *vere completum Dictionarium Regium Gallico-Germanicum & Germanico Gallicum.* 84
Lehmanni (*Jo. Jac.*) *Trutina vulgo Bilanx Europæ.* 565
Lilienthalii (*Mich.*) *Selecta hiſtorica & Litteraria.* 45
Mareſii (*Regneri*) *Poemata Gallica.* 230
Menagiana. *Tomus III & IV.* 151
Meziriac *vide* Bachetus.
Miſcellanea Lipſienſia ad incrementum rei literariæ edita. Tomus I & II. 405
De la Motte *Ilias Gallice verſa.* 116
Diſſertatio Critica de Homero. 116
Cogitationes de Arte Critica. 182

Digitized by Google

Pezii (*Bernardi*) *Epiſtola apologetica pro Ordine S.Benedicti.* 401
Plexiaci *Lexicon Philoſophicum.* 460
Pycroft (*Sam.*) *de tranquillitate & oblectatione animi.* 115
De Rohr (*Jul. Bern.*) *Introductio ad prudentiam vivendi.* 44
Schmier (*Bened.*) *Philoſophia quadripartita.* 451
Severi Sancti, *id eſt*, Endeleichii *de mortibus boum Carmen.* 80
Simonii (*Maturini*) *de literis pereuntibus libellus, cum notis Jo. Herm. ab Elſwich.* 85
Terraſſonii *Diſſertatio Critica in Iliadem Homeri.* 515
Thoresby (*Radulphi*) *Muſæum ſeu Index antiquitatum rerumque artis & naturæ rariorum.* 397
Trapp (*Joſephi*) *Prælectiones Poeticæ. Volumen II.* 168
Walchii (*Joh. Georgii*) *Hiſtoria Critica Latinæ Linguæ.* 409
Weiſii (*Chriſtiani*) *Epiſtolæ ſelectiores.* 42
Werenfelſii (*Sam.*) *Diſſertationum Volumina II.* 508

INDEX RERUM.

Abbas *Sodomiæ crimine convictus.* 146
Abbreviatorum *Societas Romana.* 407
Abſtentionis *beneficium Pratorium.* 218, 219, 266
Achilles Tatius *quando vixerit?* 153
Acidum *ſanguini animantium ineſt.* 100
præternaturale corrigentia quæ? 142
Actionum *moralium fons.* 22
Acus *magneticæ declinatio ut obſervetur?* 166. 167
in diverſis Galliæ locis. 98
declinationis inventor quis? 98
Adamus *num penitus perſpexerit indolem animantium?* 511
Ædificiorum *ichnographia & orthographia.* 56
magnificorum ichnographia & orthographia. 289
privatorum ichnographia & orthographia. 290
Æquilibrium *fluidorum.* 6
Æquilibrii *doctrina profundius pertractata.* 2
regula Archimedea directe demonſtrata. 2
Aer *atmoſphæricus quid ſit?* 351
cur ſit elaſticus? 351
elementaris qualis? 345. 348
eſt ramoſus & rigidus. 274
mutatus in aerem. 356
non eſt gravis. 351

Aer

Digitized by Google

Aer *ut in productione ſoni agitetur?* 90
frigidior in caverna æſtate quam hieme. 98
Aeris *altitudo & denſitas verſus polum creſcit.* 97
vis in corpus humanum unde? 271
evacuatio ope antliæ quot modis fiat? 273
pondus. 275
proprietates. 273, 274
reſiſtentia paſſiva. 275
Aerometriæ *elementa Wolfiana commendata.* 163
Æſopum *unquam exſtitiſſe negatur.* 469
Æſtus *inſoliti cauſa.* 111
Maris phænomena. 97
ut computetur? 97, 167
maximus quando contingat? 97, 111
Æther *quid ſit?* 345, 348
Aggerum *furentibus aquis expoſitorum deſcriptio.* 289
Ainwicus *quis?* 437
אל *nomen Dei quid ſignificet?* 340
Alcorani *cultus & dignitas apud Arabes.* 543
Ad Alcorani *auditum quidam mortui.* 543
Altimetrica *problemata per umbras objectorum ſoluta.* 50
Alvari de Luna *vita.* 248
Amavroſis. 526, 531
quid ſit? 531
ſalivatione curata. 531
Ambitio *præcipua Atheiſmi cauſa.* 555
Amoris *divini criterium.* 22
Analyſeos *Diophanteæ uſus in deſcriptione curvarum.* 101
Anatomica *Bibliographia.* 83
inventa. 83
Anatomici *libri.* 83
Anatomicorum *Vitæ & elogia.* 83
Anevriſmatis *indoles.* 98, 99
Angeli *quid ſint?* 350
Angelorum *negatio dogma Atheum.* 553
De Angelis *figmentum in Alcorano.* 151
Angli *Oratoriæ ſacræ magis quam Romanæ dediti.* 135
Angliæ *Rex num habeat imperium abſolutum?* 561
Anglicæ *Eccleſiæ cum Lutherana de S. Cœna conſenſus.* 28 ſeq.
Articuli XXXIX. ad normam Scripturæ examinandi. 32
Vide Articuli.
Anglicanorum *motuum deſcriptio.* 159, 160
Anglorum *plagia notantur.* 307
Angulus *deviationis quinam?* 9
directionis tormenti ut in dato caſu inveniatur? 429

Ani-

Anima *quid ſit?* 349
format fœtum. 346, 359
mundi movet partes ſolidas in corpore humano. 271
humana num corpore antiquior? 436
Animæ *eſſentia.* 345
exiſtentia probata. 349
immortalitas probata. 512
Animalia *an aliquot annis ſomnum continuare poſſint?* 137
Animalium *in aere rarefacto ſymptomata.* 275
ſingularia. 109
e diverſis ſpeciebus generatio ut fiat? 350
Annæ, *Reginæ Angliæ nomen affectantis, fraudes.* 156
Annorum *variæ formæ.* 56
Annulus *Saturni quid ſit?* 354
Antimonarchomachorum *catalogus.* 440
Antipodes *aſſerti.* 55
negati. 283
Antliæ *Cteſibianæ theoria mathematica.* 6
pnevmaticæ hiſtoria & examen. 273
phænomena unde? 351
Antœci. 55
Antoninus *Pius Imp. num dictus etiam Hadrianus?* 213
Apoplexia *per topica ut curanda?* 190
Apoſtoli *num omnes Græce ſcripſerint?* 74
Apparatus *ad obſervandas eclipſes Solis deſcriptus.* 14. 15
Apum *hiſtoria.* 77
Aqua *in aerem mutatur.* 356
unde oriatur? 352
Aquæ *pluvialis A. 1711 quantitas.* 98
per foramen ex vaſis erumpentis velocitas. 375
marinæ lentius deſcendunt quam aſcendunt. 97
eo magis deſcendunt, quo magis aſcenderant. 97
Aquarum *in Jove & Luna exiſtentia.* 163
Aræometria *deſcripta.* 6
Arborum *multiplicandarum modum quis invenerit?* 287
Arcani *diſciplina apud veteres Chriſtianos quando cœperit?* 477
qualis fuerit? 477
Archeus *quid ſit?* 349
Architecturæ *civilis elementa.* 56
militaris elementa. 56
Ariſtophanes *an Atheus?* 324
Arithmetica *logarithmorum.* 57
Arnoldus (*Gottfr.*) *notatus.* 88
Arthritis *ut per topica curanda?* 190
Articuli *XXXIX Eccleſ. Angl. ad nor-*

Digitized by Google

ad normam Scripturæ examinandi. 32
Articulorum *XXXIX Eccl. Angl. editiones examinatæ.* 491 ſq.
Articulis *XXXIX qui ſubſcribere poſſint?* 495
Ex Articulis *XXXIX nonnulli ab ipſis Anglis deſerti.* 32, 33
Artis *muniendi regulæ fundamentales.* 56
graphicæ origo. 468
Aſini *cultus quare Chriſtianis & Judæis tributus?* 341 ſq.
Aſtrolabiorum *ſtructura.* 283
Aſtronomiæ *elementa Wolſiana commendata.* 54
Aſtronomica *inventa Caſſini.* 105
Athanaſianum *ſymbolum a quibusdam impugnatum.* 31, 32
Athei *num dentur?* 550
num virtutem exercere poſſint? 555 ſq.
Atheiſmus *quid & quotuplex?* 552
unde refutetur? 346
num rectæ rationi conformis? 555
num fœdior ſuperſtitione? 556
Atheiſmi *cauſæ.* 555
claſſes diverſæ. 550
552
De Atheiſmo *Tractatus.* 550 ſq.
Atmoſphæra *quid ſit?* 107
conſilio facta eſt. 107
Athmosphæræ *uſus.* 107
Atrophia *a ſacharo non oritur.* 142
Luſitanorum aceti abuſu fovetur. 142
Attributa *Dei per opera creationis demonſtrata.* 106
ex contemplatione cœlorum oſtenſa. 160
Aves *in aere compreſſo moriuntur.* 110
Aurea Bulla, *Cap. VII* §. *3 & 4 explicata.* 384
Auri *ſoluti odor roſmarinus.* 140
Auris *talparum anatomia.* 112
Aurora *borealis.* 359
Auſtriæ *Archi-Ducum hiſtoria promiſſa.* 390
De Avtodidactis *quid ſentiendum?* 137
Avtomaton *motus ſatellitum Jovis repræſentans.* 291
Autorum, *qui res naturales illuſtrant, notitia.* 107

BAcheti *Dn.* Meziriaci (*Claud. Caſp.*) *Vita.* 448
Scripta edita & inedita. 448
Bælius (*Petr.*) *Atheiſmi patronus.* 72, 555
refutatus. 556 ſq.
In Bælii *effigiem epigramma.* 153
Baptiſmus *infantum probatus.* 478
Baptiſmi *ſynoyma, materia, forma in veteri Eccl.* 477 ſq.

Ante Baptiſmum *mortuis ſepultura ſolennitas olim negata.* 476
Baptizandi *in veteri Eccleſia requiſita quænam?* 479
S. Barnabæ *evangelium ubi reperiatur?* 155
Barometra *quid indicent?* 352
Barometri *conſtructio, phænomena, rationes.* 276.
novi deſcriptio. 11 ſq.
phænomena num ab aeris gravitate dependeant? 352
Barometricæ *obſervationes.* 97
Barones *in Scotia quinam dicantur?* 383
Barratria *in Anglia & Scotia quid?* 383
Barrovvius (*Iſaacus*) *a Keilio notatus.* 58
Beckerus (*Balth.*) *refutatus.* 74
Beckeri (*Balth.*) *vita & ſcripta.* 45
Mundi faſcinati hiſtoria promiſſa. 45
Bedæ *ſylva ubi?* 397
Bellum *num Chriſtiano homini conveniat?* 557
Benzoniana *Bibliotheca Hafniæ commendata.* 549
Bergeri (*Claudii*) *elogium.* 103
Bernoullius (*Joh.*) *vindicatus.* 296 ſq.
Bezoardicus *lapis eſt factitius.* 141. *non eſt factitius.* 99. *laudatus & culpatus.* 140 ſq.
Bezoardici *lapidis ortus.* 99, 141
Circa Bezoardicum *lapidem Experimenta & Obſervationes.* 139
Biblia *cur non integra in templa afferant Moſci.* 150
Bibliorum *Vinarienſium Autores quinam?* 156
Bibliographia *Anatomica.* 83
Bibliotaphi *quinam?* 46
Bibliothecæ *Benedictinæ generalis Conſpectus.* 403 ſq.
Lugd. Batavæ Catalogus novus. 54
incrementa. 541 ſq. 544
Hafnienſes commendatæ. 549
Bilanx *Europæ, norma belli paciſque.* 565 ſq.
Bleskenii (*Dithm.*) *libri* Islandia *fatum.* 547
Boilavii *Operum nova editio promiſſa.* 239
Le Bon, *Artis cogitandi Autor.* 155
Bonitatis *divinæ veſtigia in natura.* 109
Borrichii (*Ol.*) *Orationes collectæ.* 134 ſſ.
Opera Philologica promiſſa. 139
In Borrichii (*Olai*) *obitum epigramma.* 43
oratio parentalis. 139

Le

Le Boſſu *notatus.* 515
Boylius (*Rob.*) *quid mutaverit in Antlia pnevmatica?* 273
Bruni (*Jordani*) *character.* 469
libri. 469
Bryoniæ *virtus purgans.* 100
Bubones *per topica ut tollendi?* 190
Buntingii *Itinerarium S. promiſſum.* 536
Burggravii *Noribergenſes inter Electorales olim numerati.* 331
Epiſcopis multis prælati. 332
Burggraviorum *Norib. officium.* 331
dignitas. 332
jura. 332
Burneti (*Gilb.*) *elogium & vita.* 46 ſſ.
Burridge (*Rich.*) *vita & fata.* 62 ſq.
ſcripta promiſſa. 64

CAbbaliſtæ *exploſi.* 465
Calcis *viva aqua ſaccharum acre non reddit.* 144
quas virtutes habeat. 144
Calculus *per topica ut curandus?* 190
differentialis ut a Leibnitio repertus? 293
Calculus *differentialis a quibus excultus?* 293
cur in Geometria commodior quam in Arithmetica? 293
Calculi *differentialis & integralis hiſtoria.* 296, 297
Calendarii *deſcriptio.* 283
Judaici explicatio. 56
Mahumedani ratio. 56
Calendariorum *Chriſtianorum explicatio.* 56
Calor *quid ſit?* 352
Corporis humani ut variet? 111
Caloris *proportio definitur.* 10
Camerarum *obſcurarum varia genera.* 32, 280
Caminorum *ratio & deſcriptiones.* 299
Cancer *penis per topica ut curandus?* 190
Cancrorum *pedes renaſcuntur.* 99, 353
Capræ *ſaltantes phænomenon unde?* 356
Cardinalis *pileo carens ad electionem Pontificis non admiſſus.* 148
Cardinales *quando capellos rubeos acceperint?* 147
Carpiones *pinguefaciendi modus.* 110
Carteſius (*Ren.*) *caſtigatus.* 346

Digitized by Google

Caſſini (*Joh. Dominici*) *elogium & vita.* 103
Caſſiodori *nomen integrum.* 213
Cataracta. 526
ut a glaucomate diſtinguatur? 530
num medicamentis curari queat? 530
quid ſit? 528
Cataractæ *cauſa.* 527
diagnoſis. 530
prognoſis. 530
depoſitio ut inſtituenda? 530
Cataractarum *armatarum deſcriptio.* 289
Catarrhi *per topica curandi.* 190
Catechumeni *quo ritu facti?* 475
gradatim in Chriſtiana fide inſtituti. 475
De Catechumenis *varia.* 475 ſq.
Catenaria *qualis curva?* 296
novo modo reperta. 3
Catini *politorii ut fiant?* 278
Cavernarum *ſubterranearum uſus.* 108
Celeritas *navis determinata.* 9
Centrum *oſcillationis.* 296
percuſſionis. 296
Centri *gravitatis demonſtratio.* 10
Cerebri *defectus in fœtu 21 horas ſuperſtite.* 100
Ceruminis *uſus.* 112, 113
Characteres *chronologici.* 56
Cheynæus *notatus.* 307
Chinæ Chinæ *uſus rectus.* 221 ſq.
Cholera *per topica ut curanda?* 190
Chordæ *externæ longitudines parvæ ſunt viribus tendentibus proportionales.* 371
Chordarum *æqualiter tenſarum vibrationes in qua ratione exiſtant?* 375
Choroides *præcipuum viſus organum.* 99
Chriſtus *num ante mortem cœnæ Paſchali interfuerit?* 204
Chronologiæ *elementa.* 56
Chylus *a villis inteſtinorum percolatur.* 41
etiam a venis meſaraicis reſorbetur. 41
Chylificatio *ut perficiatur?* 41
Circulus *parabolam in puncto dato & tangentem per verticem ductam una tangens.* 101
Circuli *ſymptomata ſingularia.* 428
oſculatoris indoles clarius demonſtrata. 101
Ciſtula *microſcopica ſingularis.* 279
Civitas *quid?* 394
Civitatum *fœdera quando admodum frequentia?* 415
Clavius (*Chriſtoph.*) *notatus.* 58
Climatum *doctrina.* 55

Clypeus

Clypeus *Achillis delineatus & deſcriptus.* 184 ſq.
Codex ſacer *num duplici olim charactere deſcriptus fuerit?* 339
Cœlum *flammis ardere viſum.* 361
In S. Cœna *conſenſus Eccleſiæ Angl. cum Lutheranis.* 28 ſq.
Colica *per topica ut curanda?* 190
Collinus (*Ant.*) *Atheus.* 551
De Colloquio *Quedlinburgenſi Relationis vindiciæ.* 407
Colores *unde oriantur?* 425, 426
papilionum ſunt pennæ. 114
Colorum *cauſæ.* 425
cœli phænomena. 425
uſus theologici & morales. 428
Mercurii in ſpiritu nitri ſoluti & per alcali præcipitati ratio. 100
theoria Newtoniana rejecta. 427
probata & vindicata. 50
Cometæ *motus prædicti.* 104. 105
qualia ſint corpora? 103, 283, 354
per Zenith tranſitus. 103
Cometæ *quid?* 354
Cometarum *theoria.* 55, 283
Comitum *Palatinorum & Raugrafiorum origo & officia.* 407
Comœdiæ *Anglorum improbatæ.* 323 ſq.
veteribus num poſtponendæ? 323 ſq.
Terentii num Plautinis præferendæ? 323
Comœdiarum *Plauti & Terentii lectio num pueris ſuadenda?* 325
De Comœdiis *Drydeni judicium.* 324 ſq.
Compoſitio *tendentiarum a Leibnitio reperta.* 2
Computus *Judaicus.* 56
Computi *eccleſiaſtici forma.* 283
Conchyliorum *quorundam motus progreſſivus.* 97
Concilium *Barcinonenſe.* 145
Romanum. 146
Condenſationis *in aere quantitas ad numeros revocata.* 274
Coni *vitrei ut poliantur?* 279
Conjugium *cum defunctæ uxoris ſorore an prohibitum?* 79
De Conjugio *Patriarcharum quid ſentiendum?* 78, 79
Conjugia *ut diſſolvi debeant?* 79, 80
Conſtantini M. *donatio Sylveſtro Papæ facta num ſpuria?* 246
Conſtitutiones Apoſtolicæ *examinatæ.* 495 ſq.
Conſtructiones *æquationum per combinationem locorum vindicatæ.* 101

De Conſulibus, *quorum in Pandectis ſit mentio, Epiſtola.* 212
Conſulares *Faſti, vide* Faſti.
Cor *ſine pericardio.* 99
Cordis *ſtatus præternaturalis.* 99
Corpus *animatum & inanimatum unde componatur?* 345
nullum grave eſt, nullum leve. 351
occiſi cur ſanguinem fundat præſente occiſore? 350
Corporum *partialium varietas unde?* 108
principia, mercurius, aqua, ſal & ſulphur. 352
Copernicanum *ſyſtema commendatum.* 283
Cranmeri *(Th.) Catechiſmus e Lutheri Catechiſmo minore depromtus.* 28
Craſis *corporum ut fiat?* 351
Crepuſcula. 54
Criticorum *dierum fundamentum.* 357
Cruciarius *num ſubito ex ſcelerato piiſſimus factus?* 443
Cruentatio *occiſorum unde?* 350
Cuniculi *ſubterranei.* 56
Curtius *illuſtratus.* 326
Curvæ *projectione gravium ortæ.* 3
Cyclus *Lunæ ſolaris Caſſini.* 105
Cycli. 56
Daceriæ (*Annæ*) *cum Hovardo de la Mothe lites.* 116 ſ. 178 ſ.
Dæmones *quinam ſint?* 350
Danici *Hiſtorici recenſiti.* 545 ſq.
Danicorum *Scriptorum ineditorum Collectio promiſſa.* 549
Dechales (*Claud. Fr. Milliet*) *notatus.* 58
Declinationis *acus magneticæ phænomena, hiſtoria, obſervandæ modus, uſus.* 98, 114, 166, 167, 283
Defenſoris fidei *titulus num ſit antiquior?* 91
Ad Deificationem *conſequendam media Platonica.* 436
Denſitas *atmoſphæræ.* 296
Denſitatum *aeris proportio.* 7
Derhami (*Wilh.*) *Theologia Phyſica commendata.* 105
Des Hayes (*Car.*) *notatus.* 307 308
Deus *amoris & voluptatis objectum.* 20
incomprehenſibilis quo ſenſu dicatur? 554
Dei *exiſtentia num ex idea de illo probanda?* 511
demonſtrata. 557 ſ.
ideam num habeamus? 553 ſ.
ſapientia, pulchritudo, majeſtas, potentia, amor, timor, e coloribus cœli cognoſcenda. 428
Deorum *gentilium vitia.* 518
allegoria vana. 518
Διάβολος *quid ſignificet?* 74

Diar-

Diarrhœa *per topica ut curanda?* 190
Dierum *criticorum fundamentum.* 357
Differentiarum *in ſummandis ſeriebus uſus.* 293
Dionis *librorum fragmentum in Bibl. Vaticana.* 125
Caſſii pater num fuerit Conſul? 213
Diſciplina arcani *quando cœperit & qualis fuerit?* 477
Diſtantiæ *ut menſurandæ?* 50
planetarum a Sole. 55
Dodwelli (*Henr.*) *vita & ſcripta.* 249 ſq.
ſententia de anima 258
liber de Cyclis examinatus. 258, 259
Dogmatum *religionis diſtinctio.* 21
Dracocephali *Americani Breynii phænomenon ſingulare.* 101
Dracones *volantes quid?* 356
Drydenii (*Joh.*) *tranſitus ad religionem Papiſticam.* 325
Ductuum *lacrymalium obſtructio quid?* 448
Duodeni *glandula.* 39
Dyſenteria *per topica ut curanda?* 190

Ecleſia *quid?* 562
Eclypſis *Lunaris A. 1712 d. 23 Jan. obſervatio.* 102
Solis totalis obſervatio. 14 ſq.
Eclipſium *calculus ad captum tyronum expoſitus.* 55, 283
doctrina. 55
Effectus *antliæ pnevmaticæ ad calculum revocati.* 7
elaſticitatis aeris. 275
integri menſura. 5
Elagabalus (*Ant.*) *quonam menſe Romam venerit?* 121, 122
Elagabalo (*Antonino*) *quot anni Imperii aſſignandi?* 120 ſq.
Elaſticitatis *aeris effectus.* 275
indicia. 274
ratio. 6
Elegia *quid ſit?* 173
unde derivetur? 173
Elementa *rerum naturalium duo.* 345, 348
Elementares *moleculæ viribus differunt.* 349
Elementorum *Euclidis editio nova.* 57
editores notati. 50
Enthuſiaſmus *Platonicus quid ſit?* 436
quas hæreſes introduxerit? 435
Oratorius & practicus num detur? 435
Epicurei *Athei primi ordinis.* 550
Epigrammatum *origo.* 172
Epilepſia *per topica ut curanda?* 190
Epiſcoporum *autoritas defenſa.* 564

Epiſto-

Digitized by Google

Epiſtolarum *Cl. Virorum Collectio.* 288
Lutheri nova editio promiſſa. 288
Epochæ *variarum gentium.* 56
Eraſmus *num Lutheranis addictus?* 430 ſq.
Eraſmi *librarius ob hæreſin carceri mancipatus.* 146
Eruditorum *Gedanenſium hiſtoria.* 88
Experientiæ & *rationis connubium.* 273
Extractio *ut fiat?* 351
Euclides *vindicatus.* 57
Euclidis *Elementorum Editores notati.* 540
De Exorciſmo *literario quinam egerint?* 45
Experimenta *hydroſtatica.* 277
phyſica & mechanica. 273

F Aſti *Conſulares Græci num Theoni adſcribendi?* 212
Latini ex MSpto nunc demum editi. 212
Fauſtus *ubi magicas artes exercuerit?* 433
Febres *per topica ut curandæ?* 190
pernitioſæ China China ſanabiles. 220
Febrium *hiſtoria.* 220
Feneſtrarum *regulæ architectonicæ.* 56
Fermentatio *ut fiat?* 351
Ferrarii (*Oct.*) *Proluſio de cauſis pereuntium literarum recuſa.* 88
Feudum *Solare & Allodium ut differant?* 384
Feuda *in Germania unde orta?* 384
Regalia unde derivanda? 384
Ficus *ſtructura interna.* 100
Figura *fornicis.* 296
laminæ elaſticæ. 296
lintei expanſi. 3, 296
nervi tenſi. 296
terræ. 9
cur ſphærica? 107
vitri ſphærica ut examinetur? 278
Figuræ *algebraicæ per quotlibet data puncta deſcriptio.* 10
lapidibus inſculptæ ut vitro colorato imprimantur? 100
Finales *cauſæ rerum naturalium.* 110
Fiſtula *lacrymalis quid?* 484
Fiſtulam *lacrymalem curandi ratio nova.* 481, 485
Fixæ *unde componantur?* 354
Fixarum *a Sole diſtantia.* 161
periodus quanta? 162
Florus *explicatus.* 341
Fluida *quot modis premant?* 177
Fluidorum *in antliis & ſiphonibus aſcenſus unde?* 276

Fluido-

Digitized by Google

Fluidorum *in ſolida impingentium vis.* 7
Fluor *albus per topica ut curandus?* 190
Focorum *exſtruendorum regulæ.* 56
Fœderalis *doctrinæ Hiſtoria promiſſa.* 404
Fœderum *divinorum doctrina generalis.* 503 ſq.
De Fœderibus *divinis opus prolixum promiſſum.* 503
Fœnum *madidum flamma corripitur.* 368
Fœtus *vivus ſine cerebro & medulla ſpinali.* 100
formatio ab anima perficitur. 356
Formula Concordiæ *quanti conſtiterit Electori Sax. & Duci Brunſuicenſi?* 536
Fornacum *exſtruendorum regulæ.* 56
Fornicum *figuræ.* 296
exſtruendorum regulæ. 56
Friderici I *El. Brand. vita & res geſtæ.* 92 ſq.
Frigus *quid ſit?* 352, 353
Friſius (*Jo. Jac.*) *notatus.* 470
Fructus *ſingularis.* 100
Fucus *plantarum.* 100
Fulguris *imperfecti phænomena.* 368
Furor *poeticus quid ſit?* 137, 138
Furtum *per lancem & licium conceptum.* 38

GAlaxiæ *candor unde?* 161
Gallorum *jura contra ſedem Rom. vindicata.* 148
Gedanum *a quonam fundatum?* 150
Gedanenſium *eruditorum hiſtoria.* 88
Genealogia *familiarum illuſtrium promiſſa.* 390
Generatio *æquivoca ab Ægyptiis cur conficta?* 114
Geographiæ *elementa demonſtrata.* 55
S. Georgii, *Anglorum patroni, vita.* 329 ſq.
Germani *unde orti?* 328
Germanica *hiſtoria nova.* 532
Glacies *æſtate concreſcens & hieme in aquam abiens.* 98
Glandula *pituitaria.* 43
Glandulæ *a topicis maxime afficiuntur.* 189
Glandularum *ſtructura.* 99
Glaucoma *quid ſit?* 527
immedicabile eſt. 530
Gleditſchii (*Jo. Fr.*) *obitus.* 240
Globus *artificialis cœleſtis,* 54, 283
terreſtris. 55, 483
Globi *e tormento exploſi celeritas.* 111

Digitized by Google

Globulorum *vitreorum cavorum in aqua ſingularia phænomena.* 275
Gnomon *Caſſinianus ingens.* 103
Gnomonicæ *elementa.* 56
Godefridus *Abbas L motivorum Antonii Ulrici Autor.* 403
Gonorrhæa *per topica ut curanda?* 190
virulenta intempeſtive ſuppreſſa denati viri anatome. 190
Gothanorum *clarorum vitæ promiſſa.* 157
S. Gothardi *vita & miracula.* 157
Græcis *num omnem eruditionem debeamus?* 179, 516
Grammaticæ *Latinæ natura & autoritas.* 411, 412
Grammaticorum *nugæ & bella.* 406
Le Grand *cum Burneto reconciliatus.* 242
Gravia *non gravitant in proprio loco.* 351
Gravium *deſcenſus ad examen revocatus.* 111, 112
projectorum ſemitæ. 3
deſcendentium & aſcendentium theoria generalis. 3
Gravitas *aeris ut probetur?* 274
ſpecifica aeris ad aquam. 275
Gravitas *ſpecifica metallorum.* 277
fluidorum ut inveſtiganda? 277
Gravitatis *cauſa.* 348
uſus. 163, 107
planetæ ad vim centri-fugam ratio ut computetur? 163, 164
Gregorius (*David*) *notatus.* 8
Gronovius (*Jac.*) *notatus.* 379 ſq. 417 ſq.
Gronovii (*Jac.*) *faſtus notatus.* 194 ſq.
Guarinus *cur una nocte canus factus?* 152 ſq.
Gubernaculi *vis æſtimata.* 7
HÆretici *moderni ab antiquis diverſi.* 30
Hafnia *a quonam fundata?* 150
Von der Hardt (*Herm.*) *ſententia de vocatis ab Adamo animalibus refutata.* 46
Harmer (*Ant.*) *eſt Henr. Wharton.* 241
Harmonia *inter trigonometriam planam & ſpharicam a Wolfio reperta.* 54
De Hattone *a muribus corroſo fabula exploſa.* 46
Hebræorum *Philoſophia.* 467 ſ.
Helioſcopium. 53
Helladius (*Alex.*) *notatus.* 408
Helveti *cur Germanis ululare magis quam loqui videantur?* 327

Hemi-

Hemiſphæriorum *Magdeburgicorum experimentum.* 276
Henrici VIII *R. A. circa religionis negotium conſilia.* 244
teſtamentum. 245
De Henrici VIII *literis amatoriis ad Annam Bolenam quid ſentiendum?* 243
Henry (*Matthæi*) *mors.* 489
De Herma *conjectura.* 497
Herodianus *emendatus.* 123
Herodotus *emendatus.* 379. ſq. 417 ſq.
Herodoti *Interpretes.* 193, 198 ſq.
a Gronovio graviter notati. 197 ſq
De Herodoti *Interpretibus judicium.* 378
Heros *in poemate Epico qualis eſſe debeat?* 517
Heshuſii (*Tilem.*) *vita.* 535
Hevelianæ *Bibliothecæ incendium prædictum.* 89
Hildeberti *Ep. Canom. parentes.* 147
Hirundines *ubi hieme commorentur?* 114
Hiſtoriæ *fides.* 467
veræ & falſæ criteria 467
literariæ materia. 57
An. MDCCXV apparatus. 333
Hobbeſii (*Thomæ*) *Atheiſmus qualis?* 554
Homerus *num ſub Hectoris nomine lateat?* 119
Homeri *Iliadis verſio Gallica.* 116 ſq.
argumentum. 117 ſq. 179 ſq.
defenſores. 183, 187
verſio Gallica emendata. 232
Hominum *diſcrepantia quoad conſtitutionem in quo conſiſtat?* 272
Van den Honert (*T. H.*) *num Carteſium & Coccejum ſequatur?* 60, 61
Hornius (*Georg.*) *notatus.* 470
Horologia *Lunaria & ſiderea.* 56
Solaria. 283
Horologiorum *Solariorum varietas.* 56
Huetius (*Dan.*) *notatus.* 471
Humoris *cryſtallini ſtructura.* 112
Hydrographiæ *elementa.* 55, 283
Hydrophobia *a cane valido demorſorum unde?* 350
Hydrometri *uſus.* 277
Hydroſtatica *experimenta.* 277
Hyperbolæ *a trajectoria ad angulum rectum ſecta?* 229
Hypochondriaca *paſſio per topica ut curanda?* 190
Hyſterica *paſſio per topica ut curanda?* 190
Hyſtricis *lapis quid?* 141

Digitized by Google

Ianuarum *exſtruendarum regula.* 56
Janus (*Joh. Guil.*) *Animadverſiones Millii in Hippolytum ſervat.* 441
Ideæ *rerum poſſibilium num in Deo dentur?* 65 ſq.
ab origine æterna ut procedant? 71
Identitas *centri oſcillationis & percuſſionis demonſtrata.* 5
Ignis *quid?* 352
excitandi varii modi. 138
Ignes *bellici.* 56
feſtivi. 56
Iliaca *paſſio per topica ut curanda?* 190
Ilias *Homeri examinata.* 516 ſq.
Imaginum *vitrearum cavarum in aqua ſingularia phænomena.* 275
Imperatorum *Rom. Electionis origo.* 332
Imperium *merum cur olim mandari non potuerit?* 214, 261
Imperii *Germanici ſtatus unde derivandus?* 332
De Impoſtoribus tribus *liber an exſtet?* 155
Inæqualitas *phyſica in motu Solis deprehenſa.* 102
Inclinatio *magnetis.* 114, 283
quarti ſatellitis ad orbitam Jovis. 102
Incolarum *Jovis ſtatura.* 55
Indices *horologiorum in vacuo celerius moventur.* 276
Inertia *materiæ a Keplero detecta.* 2
Ingenium *quid?* 169 ſq.
Ingenia *quotuplicia?* 466
Philoſophica primæ & ſecundæ magnitudinis. 466 ſ.
Inimici *cur diligendi?* 23
Inimicorum *diſtinctio.* 23
Innocentii II *Papæ vita.* 147
Inſcriptionum *veterum corpus promiſſum.* 213
Inſecta *quid ſint?* 350
in ventriculo ut naſcantur? 350
Inſignia *gentilitia Henrici Leonis.* 90 ſq.
Inſtrumentorum *Aſtronomicorum deſcriptio.* 54
Intelligere *quid ſit?* 349
Intenſitas *luminis æſtimata.* 50
Inteſtina *perficiunt alimentorum ſolutionem.* 42
De Joanna *Papiſſa teſtimonium.* 400
Jonſius (*Jo.*) *notatus.* 470
Jovilabii *deſcriptio.* 290 ſq.
Jovis *incolarum ſtatura.* 55
Iter *navis determinatum.* 9
Itineris *Helvetici relatio.* 101
maritimi æſtimatio. 55
Judex *num pater eſſe poſſit in cauſa filii & vi e v rsa?* 215, 262, 263
Jurisdictio & *mixtum imperium*

um ut differant? 214, 215, 262
Jus *quid ſit?* 559
parentelæ quid involvat? 77
legis ferendæ cuinam competat? 216. 263, 264
bonorum poſſeſſionis a quo introductum? 217, 218, 264 ſ.
Juſtini *Martyris Operum nova editio promiſſa.* 237

KEill (*Joh.*) *notatus.* 300, 310, 313
Königius *notatus.* 88
Krameri (*Matth.*) *Dictionarium Gallicum laudatum.* 85

LAcrymales *ductus novi.* 480
Lapis *Bezoardicus quid ſit?* 99
Lapides *figurati quid ſint?* 356
Laquearia *ut exſtruenda?* 56
Laterna *magica.* 53, 280
Latitudo *Circumjovialium maxima quanta?* 163
maris ut obſervanda? 167
Lauretanæ *domus B. Mariæ hiſtoria & miracula qua fide nitantur?* 247
Leedes *urbis nomen unde?* 394 ſ.
deſcriptio. 394 ſ.
In Legum *A.C. 200 datarum inſcriptionibus errores.* 213
Lentes *hyperbolicæ atque ellipticæ rejectæ.* 52
Levitas *in proprio loco non datur.* 351
Levitatis *cauſa.* 348
Lex *quid?* 559
Lexicorum *Latinorum* [illegible]*a & editiones.* 412
De Libris *in Ana ſpicilegium.* 46
Linea *meridiana in templo S. Petronii Bononienſi.* 103
ope ſcalæ in 1000 partes facile dividenda. 429
projectionis qualis? 429
ſinuum in angulo recto inſcribenda. 429
Lineæ *longitudinis dierum ut ſciateriis inſcribantur?* 56
Lingua *Græcorum modernorum num Barbaro-Græca vocanda?* 408
Linguæ *Germanicæ hiſtoria.* 327, 328
Latinæ hiſtoria & cultura. 410 ſq.
Linguarum *origo unde petenda?* 327
Κριτήρια *antiquitatis.* 328
Lipſius *carminis,* pervigilium Veneris *inſcripti, autor.* 152
Literæ *humaniores num ad veram eruditionem pertineant?* 413 ſq.
Literarum *pereuntium cauſæ.* 86, 87
in Hiſpania inſtauratio. 238

De Literarum *elegantiorum in Germania origine & progreſſu opus promiſſum.* 92
Lockhartus (*Georg.*) *Commentariorum hiſtor. Scotiæ autor.* 209
Locus *imaginis in ſpeculis.* 51
Logarithmorum *natura.* 57
Longitudo *locorum ut ſupputetur?* 55, 283
maris ut inveniatur? 55, 67
Longitudines *locorum ex Solis eclipſibus ut definiendæ?* 105, 106
Loxodromia. 55, 283
Lucretius *notatus.* 175
Lugdunum *nomen unde?* 449
Lugduno-Batavæ *Bibliothecæ catalogus novus.* 540
incrementa. 541 ſq. 544
Lumen *boreale,* 366
coloratum ut per conum duplicem amplietur? 279
in Zodiaco a Caſſino obſervatum? 105
valde intenſum ut propagetur? 279
Luminis *celeritas quanta?* 111
intenſitas ut æſtimanda? 50
Solaris diſperſio per lentes cavas. 280
terreſtris in Luna quantitas ut æſtimetur? 280
uſus. 107
Lunæ *natura.* 54
incrementum & decrementum. 97
retardatio diurna qualis? 97
Lutheranæ *eccleſiæ cum Anglicа in art. de S. Cœna conſenſus.* 28 ſq.
Lutherani *variorum errorum ab Anglis inſimulati.* 25 ſq.
Lutheri *verſio Bibliorum emendata.* 79
tumulus num adhuc inviolatus? 433

Machinæ *ad polienda vitra neceſſariæ.* 278
Maculæ *Solis num ſint planetæ?* 162
unde oriantur? 354
Magi *ex Oriente quinam?* 204
Magiſtratui *civili num in eccleſiaſticum poteſtas competat, & viciſſim?* 562
Magnetis *phænomena quas habeant cauſas?* 355
Magnitudo *univerſi.* 161
Magnitudines *planetarum.* 55
Magnitudinum *ſpecies.* 282
Malebranchii (*Nic.*) *vita & elogium.* 232 ſq.
Manlii *Luſatiæ Hiſtoria promiſſa.* 415
Mantuanus (*Baptiſta*) *num ſpurius?* 153

Mappæ

Digitized by Google

Mappæ *Geographicæ.* 55, 283
Hydrographicæ. 55, 167
Mareſius (*Regnerus*) αὐτοβιόγραφος. 231
Mareſii (*Regn.*) *vita.* 231 ſq.
poemata auctiora. 230
De Mariæ, *Angliæ Reginæ, puerperio memorabilia.* 245
Marini (*Jo. Bapt.*) *vita.* 385 ſq.
poema in verſus Germanicos translatum. 385
Maris *æſtus maximus & minimus quando contingat?* 97
Maritatio *in Anglia & Scotia quid?* 383
Martialis *explicatus.* 341
Martinuſii (*Georg.*) *Cardinalis vita & fata.* 438 ſq.
Martyrii *falſi a vero differentia.* 23
Maſſa *farinacea in vacuo expanditur.* 275
Materia *elementorum qualis?* 349
Mathematicæ *inſtitutiones.* 281
Mathematicorum *Princeps Deus.* 425, 428
Mathematum *progreſſus.* 57
Matheſeos *objectum & natura.* 282
elementa Wolfii commendata. 49
Matrimonia *Principum ad morganaticam an commendanda?* 384
Matthæus *an Evangelium Hebraice ſcripſerit?* 203
an ad textum Hebræum in allegatis ex V. T. propius accedat? 204
Mechanicorum *vitia in ratiocinando.* 345
Mechaniſmus *phyſicus a mathematico ut differat?* 346, 347
Medica *principia ut ſe habeant?* 270
Medicæ *Inſtitutiones.* 270
Mediceæ *Bibliothecæ codicum rariſſimorum Catalogus.* 46
Medicorum *Societatis Genevenſis conamina.* 288
Mediorum *reſiſtentia profundius explicata.* 9
Meibomius *Junior Bononiæ deceptus.* 153
Menagianorum *continuatio num Menagio adſcribenda?* 152
Mendacii *definitio.* 23
Mendacium *nullum licitum.* 23
Meniſcorum *uſus inſignis in microſcopiis.* 280
Mens *brutalis qualis?* 350
humana qualis? 350
Mentis *eſſentia.* 345
Mercurii *ſpecies.* 352
in barometro ſuſpenſio unde? 274
variatio quanta A. 1711 fuerit? 98

Meri-

Meridiana *Pariſiorum a Caſſino producta.* 105
Meridianorum *Pariſini & Noribergenſis differentia.* 102
Metalla *quid ſint?* 356
Metalli *impuritas ut detegatur?* 277
Meteora *orationis quænam?* 508 ſq.
Meteoron *ab Aſtrologo prædictum.* – 361
ignitum ſingulare. 357 ſq. 365, 392
Meteororum *ignitorum cauſa.* 356
Methodus *incrementorum.* 292
mathematica in phyſicis periculoſa. 347, 348
Methodi *Geometrarum defectus.* 282
Metri *genus novum in carmine Germanico adhibitum.* 387
Microſcopium *multiplicatorium.* 279
Microſcopia *compoſita ſingularia.* 280
Microſcopica *ciſtula ſingularis.* 279
Microſcopicæ *ſphærulæ ut fiant?* 279
Microſcopiorum *in amplificandis objectis vires.* 53
varia genera. 53, 279
Mineralia *quid ſint?* 356
Miraculis *in explicandis naturæ phænomenis locus nullus.* 5
Mixtio *ut fiat?* 351
Molarum *alatarum theoria geometrica.* 7
Monarchomachorum *catalogus.* 439 ſq.
Monſtra *ex Sodomia ut naſcantur?* 350
Montes *Lunares.* 163
Montium *uſus.* 108
Morbus *in quo conſiſtat?* 272
Mors *in quo conſiſtat?* 271
Mortalitatis *recordatio.* 428
Mortariorum *deſcriptio & uſus.* 56
Moſci *cur organa non tolerent in templis?* 151
quid obſervent circa Sacramentum Cœnæ? 151
ut in duellis ſe gerant? 151
ut typographiam acceperint? 151
Motus *quid ſit?* 353
abſidum in orbibus mobilibus explicatus. 4
gravium. 3
in colliſione ſolidorum regulæ. 5
iſochronus. 4
aquarum. 7
projectorum in medio reſiſtente. 9
menſura. 428
fluidorum. 6
circularis. 9
inteſtinus. 10

Motus

Motus *fluidorum per ſiphones.* 267
animalium ad trutinam expenſus. 109
definitio & ſpecies. 353
idealis. 354
mechanicus. 353
phyſicus. 354
mathematicus. 354
librationis Lunæ ut explicandus? 106
planetarum cauſa. 354
ope inſtrumenti ut ſupputetur? 291
progreſſivus conchyliorum. 97
vertiginis Jovis. 104
Martis. 104, 162
Siderum triplex. 283
Satellitum Jovis per inſtrumentum determinandus. 291
principium omnium actionum in corpore humano. 270
Motuum *rectilineorum compoſitio.* 429
Satellitum Jovis tabulæ. 105
Solis tabulæ Caſſinianæ. 104
Telluris uſus. 107
Maggletoniani *dicti Athei a quonam?* 62
Mulieres *in Lapponia ſteriles.* 150
cur imberbes? 155
Mundus *ut igne periturus?* 352
Mundi *infinitas Carteſiana refutata.* 512
Muniendi *formæ diverſæ.* 56
Mutatio *omnis a cauſa externa non procedit.* 347
Myſteria *quænam ſint?* 21

NAturæ *liber ſe ipſum explicat.* 428
In Naturæ *libro explicando ratio cum experientia eſt conjungenda.* 428
Navigatio *in novam formam redacta.* 164, 165
Navigationum *ſpecies.* 55
Navium *vento impulſarum motus.* 9
Negri *(Salomon) commendatus.* 543
Nelſoni *(Rob.) Opera poſthuma.* 238
Nervi *optici origo & ſtructura.* 99
tenſi figura. 296
Neumannus *(Caſp.) notatus.* 340
Neumanni *(Jo. Ge.) vita & ſcripta.* 433 ſq.
Newtonus *(Iſ.) num cognoverit veram methodum differentiandi differentialia?* 301
notatus. 427
Newtoni *(Iſ.) error notatus.* 10
Nierembergius *refutatus.* 138
Nitroſa *terra glaciem concreſcere facit æſtate.* 98

Ffff Norve-

Norvegici *hiſtorici recenſiti.* 545 ſq.
Notiones *corporeorum nil niſi motus & figuras exhibent.* 281
Novi Teſtamenti *Scriptores an novas phraſes effinxerint?* 75
canon quando obſignatus? 202, 203
verſio Gothica a quo confecta? 203
In Novo Teſtamento *num occurrant voces ex Platone vel Philone?* 74
Nubium *uſus.* 107
Numeri *irrationales pro veris a veteribus non habiti.* 101
Marium ad numerum Fœminarum ratio. 114
Numiſma *in nativitatem Leopoldi Aſturiæ Principis.* 388 ſ.
Numi *Elagabali & Corneliæ Paullæ explicati.* 122, 123
tribunitiam poteſtatem & conſulatum Elagabali deſignantes illuſtrati. 124 ſq.
Hebræorum veri ut a falſis diſcernendi? 337 ſ. 398
Herodis I explicati. 340
Nūmorum *cuſorum origo & antiquitas.* 339
Nūmos *Britannicos quis primus cudi curaverit?* 398
In Numis *Samaritanis num Hebræorum character appareat?* 337
In Numis *Regum Angliæ memorabilia.* 398, 399
Nuptiæ *filiorum Adami an juri naturæ contrariæ?* 77
quænam jure naturæ & divino prohibitæ? 78
Ocularia *plano-convexa præſtant in tubis utrinque convexis.* 280
Oculi *felis phænomenon.* 102
fines. 108, 109
talparum anatome. 112
nervus opticus a cerebro oritur. 99
non eſt congeries filamentorum nerveorum. 99
retina oritur a cerebro. 99
non eſt membrana nervea. 99
tunica choroidea oritur a pia matre. 99
cornea oritur a dura matre. 99
Oculorum *avium & piſcium ſtructura diverſa.* 112
De Odis *quid ſentiendum?* 176 ſ.
Odoris *definitio.* 355
ſingularis productio. 100
Odorum *differentia Medicinæ utilis.* 191
Officia *erga hoſtes.* 23
Officiales *in Regnis quando innotuerint?* 331
quando Electorum officio fungi cœperint? 331

Olearii

Digitized by Google

Olearii (*Gottfridi*) *elogium & vita.* 235 ſq.
Opera *hoſtium campeſtria.* 56
naturæ qualia? 110
Opiliones *an ad opificium admittendi?* 192
Oracula *antiquorum.* 137
Oratorum *recentiorum catalogus.* 135
Pro Ordine *S. Benedicti Epiſtola apologetica.* 401 ſq.
De Ordine *Equitum Periſcelidis memorabilia.* 330
Ordinum *architectonicorum varietas ut reperiatur?* 57
Organorum *ſenſoriorum fines.* 109
Oſcillatio *pendulorum univerſaliter determinata.* 4
Othniel *num fratris filiam Achſam duxerit?* 79
De Ovidio *judicium.* 170 ſq.

PÆdobaptiſmus *probatus.* 478
Palearius (*Aonius*) *ut combuſtus?* 153
Pancirollus (*Guido*) *notatus.* 138 ſq.
Pancreas *ſecundarium.* 39
ad vitam non eſt neceſſarium. 42
Papaveris *erratici capita quales præbeant effectus?* 101
Parabola *eſt linea projectionis.* 429
Parallaxis *fixarum.* 54
Parallaxis *Solis quanta?* 104 ſq.
Parallaxin *Lunæ inveſtigandi nova methodus.* 291 ſq.
Parallaxes *Solis & Planetarum.* 55
Paralyſis *per topica ut curanda?* 190
Parens *notatus.* 6
Parliamentorum *origo.* 150
Partes *naſcentes & evaneſcentes non ſunt in natura.* 294
Partium *ſolidarum motus in corpore humano unde?* 271
Pedum *magnitudines variæ.* 281
Pericoparum *origo & dignitas.* 506 ſq.
Periœci. 55
Perizonii (*Jac.*) *elogium & vita.* 95 ſq.
Perſpectivæ *elementa Wolfii commendata.* 50
Perſpicillorum *uſus.* 279
Peſtis *cauſa.* 352
Phænomenon *luminoſum ſingulare.* 357, 365 ſq.
Phænomena *cæleſtia obſervandi modus.* 283
luminoſa borealia quid ſignificent? 368 ſq.
ſingula naturæ aliquid futuri portendunt. 369
Philoſophia *Hebræorum.* 467
Ariſtotelica ad ſuperſtitionem ducit. 345
mechanica ad Atheiſmum ducit. 345

Phi-

Philoſophia *num recte dicenda ſapientia ſecularis?* 464
falſa ut ab adulterina differat? 465
Philoſophiæ *Platonicæ hiſtoria promiſſa.* 434
origo, adjumenta & impedimenta. 466
Philoſophicæ *Latinitatis Lexicon.* 460
Philoſophorum *Acta nova.* 464
Phlegma *unde oriatur?* 352
Phlegmatis *ſpecies.* 352
Phoronomia. 1
Phoſphorus *in vacuo lucet.* 276
Phoſphori *novi rationes phyſica.* 100
Phthiſis *per topica ut curanda?* 190
Phyſica *e libro naturæ diſcenda.* 428
Phyſicæ *definitio.* 347
Phyſicorum *ſuperſtitio exploſa.* 510
Pilarum *craſſities ad fornices ferendos neceſſaria ut determinetur?* 102
Piſces *num in diluvio omnes perierint?* 64
Planetæ *ſunt totidem tellures* 55
Planetarum *natura.* 54
Planetolabium. 91
Planta *paraſita in fuco detecta.* 100
Plantæ *animam habent.* 356
Plantæ *quædam ſponte naſcuntur.* 356
Plantæ *ut a ſe invicem dignoſcendæ?* 135
Plantarum *venenatarum Index promiſſus.* 408
Plato *vindicatus.* 436
num quid ab Hebræis didicerit? 435 ſq.
num communionem uxorum in Remp. introduci voluerit? 469
Plautus *illuſtratus.* 326
Pleuritis *per topica ut curanda?* 190
De Plotino *judicium.* 468
De Plutarchi *verſione Gallica ab Amioto facta judicium.* 154
Pluviæ *uſus.* 107
Pluvialis & *nivalis aquæ quantitas.* 98
Poemata *Echo referentia num priſcis Poetis innotuerint?* 154
Poematum *Bucolicorum origo.* 273 ſq.
Didacticorum varia genera. 175
Lyricorum origo & indoles. 175 ſq.
Polemoſcopium. 53
Poliendorum *vitrorum præcepta?* 83, 278
Polioptrum. 53
Politices *Elementa methodo Mathematica propoſita.* 559

Digitized by Google

Poloniæ *Regum genealogia.* 149
Polyedrum *pyramidale ſingularium effectuum.* 299
Polyedrorum *uſus.* 280
Pomponatii *numus explicatus.* 469
Pontificum *Romanorum cum Ethnicis comparatio.* 247
De Pontificum *Bullis obſervata.* 247
Porphyrius *Tyrius an Apoſtata?* 407 ſq.
mendacii poſtulatus. 468
De Porphyrio *judicium.* 468
Portenta *cœli apud hiſtoricos obvia qualia ſint phænomena?* 366
Potamonis *Philoſophi ætas vera.* 469
Poteſtas *quid?* 559
Eccleſiaſtica quid? 562
ſuprema quid? 562
num ſit a conſenſu populi? 559 ſq.
Præcepta *religionis ſunt conſilia nobis ſalutaria.* 21
Præcipitatio *ut fiat?* 351
Preſſio *fluidorum.* 6
Primogeniti *in Britannia cur in totum feudum ſuccedant?* 382
Princeps *juventutis ut educandus?* 127 ſq.
Principes *fœminæ quid tempore geſtationis obſervare debeant?* 127
Principia *corporum quænam & qualia?* 352 ſq.
Principia *Phyſicæ probabilia.* 347
divina. 347
Priſmata *annularia ut expoliantur?* 279
Problema *Geometricum ad exercendum calculum differentialem propoſitum.* 226 ſq.
Problemata *altimetrica per umbras objectorum ſoluta.* 50
arithmetico-geometrica. 285 ſq.
Geometriæ nondum ſoluta. 282
nautica variis modis ſoluta. 165
numerica cur in rationalibus ſolverit Diophantus? 101
Procopii *Hiſtoria Arcana ſuppleta.* 154
Progreſſio *arithmetica.* 429
Projectorum *theoria generalis.* 4
Propertius *notatus.* 173
Prudentiæ *definitio.* 23
De Prudentia *vivendi quinam ſcripſerint?* 44
Puella *ſex annorum ſtuprata.* 192
Pufendorfianæ *Philoſophiæ fata.* 43 ſq.
Pullus *ſtrangulatus ut ad vitam revocetur?* 114
Pulvis *Gaſconicus ſeu de chelis cancrorum acidum non corrigit.* 142
Pulveris *pyrii præparatio.* 56
Purgantia *externa.* 109
Pyrotechniæ *elementa.* 56
Pyxis *nautica.* 55

Digitized by Google

Quadrans *univerſalis Torricellii.* 429
Quadrati *geometrici theoria perfecta.* 50

Radius *lucidus caudam cometæ æmulans.* 360
circuli ut indagetur? 296
Radii *in atmoſphæra curvatura.* 96
Radiorum *Solarium vires unde æſtimandæ?* 162 ſq.
Rarefactionis *in aere quantitas.* 274
Ratiocinandi *vitia a Philoſophis mechanicis admiſſa.* 345
Ratiocinatio *mathematica ut a Philoſophica differat?* 346
Rationis & *experientiæ connubium.* 273
Rationum *doctrina.* 282
Raugrafiorum *Comitum origo & officia.* 407
Reformatio *Eccleſiæ Anglicanæ carmine traducta.* 242
Refractio *ex aere in vitrum & aquam quanta?* 52
fixarum. 54
lucis in atmoſphæra. 296
Refractionis *leges demonſtratæ* 51
Refractiones *Solis usque ad Zenith extenduntur.* 104
Regulæ *prudentiæ ubi reperiantur?* 44
Regulator *ad æſtimandum fluminis curſum.* 7
Reineſii *(Thomæ) vita.* 156
Relandus (*Hadr.*) *vindicatur.* 338
Religio *ob hominis commodum a Deo data.* 21
Chriſtiana eſt amabilis. 20
non eſt jugum. 20
veritates rationis probat iisque utitur. 21
Religionis *Chriſtianæ in Lapponia initia.* 150
Reſiſtentia *corporum curvas datas deſcribentium a quo optime determinata?* 309
figurarum in fluidis motarum. 7
mediorum profundius explicata. 9
ſectionum conicarum in fluido. 8
tuborum. 6
Reſpirationis *modus.* 276
utilitas. 109
Reſuſcitati *a Chriſto num denuo mortem fuerint paſſi?* 406
Rhevmatiſmus *per topica ut curandus?* 109
Rœmerus (*Olaus*) *notatus.* 6
Roſianum *collegium figmentum.* 471
Ryeri *verſio Thuani notata.* 514

Sacchari *vindiciæ.* 135 ſq.

Saliva-

Digitized by Google

Salivatione *curata amaurosis.* 531
Salium *ſpecies.* 352
De Salmaſii *uxore memorabilia.* 154
Sanguis *ut elaboretur?* 356
animalium acidum continet. 100
Sanguinis *motus unde?* 270
circulationis utilitas. 271
transfuſio. 137
Sanguini *animantium acidum ineſt.* 100
Sanitas *in quo conſiſtat?* 271
Sapientiæ *divinæ veſtigia in natura humana.* 109
Saporis *definitio.* 355
Saporum *differentia medicinæ utilis.* 191
In Sarpium (*Paul.*) *epigramma.* 154
Satellitum *Jovis ephemerides.* 105
natura. 54
Satyrarum *etymon, origo & natura.* 177 *ſq.*
Scalarum *conſtruendarum regulæ.* 56
Scaldorum *Poetarum veterum præſtantia.* 546
Scaliger (*Joſ.*) *notatus.* 154
Scarificandi *methodus nova.* 276
Schaffgotſchiæ *gentis fata & facta.* 157 *ſq.*
Scharſchmidius (*Car.*) *Diſſ. de Rep. monſtroſa contra Pufendorſium ſcriptæ autor.* 43
שֵׁבֶט *quid denotet?* 445
Schelhammerus *notatus.* 113
Schiſmatici *quinam?* 564
Scholiaſtarum *Bibliotheca Univerſalis adornanda.* 408 *ſq.*
Schrevelius *notatus.* 413
Scorbutus *a ſaccharo non oritur.* 142
per topica ut curandus? 190
Scoti *libertatis & ſacrorum Proteſtantium propugnatores.* 209 *ſq.*
Scribendi *uſus ut apud Septentrionales invaluerit?* 545
Scriptorum *Mathematicorum recenſio.* 57
Scripturæ *S. Loca explicata:*
Gen. *II, 25.* 406
XX, 12. 78
XLIX, 10. 445
Lev. *XVIII, 6.* 76
18. 79
Deut. *XXXIII, 25.* 75
Joſ. *XV, 17.* 79
Jud. *I, 13.* 79
1 Reg. *XVIII.* 406
Job. *XXII, 2, 3, 4.* 20
Pſalm. *L, 1.* 473
LVIII, 5, 6. 447
CXIX, 167. 473
Eccleſ. *XII, 1.* 72
Jeſ. *VII, 14.* 131 *ſq.*
Hoſ. *XIII, 14.* 339
Zach. *XIV.* 471 *ſq.*
Matth. *I, 1.* 74, 204
II, 15. 205
IV, 1. 74
9. 205
V, 32. 80
VII, 6. 205
XII, 27. 206
XIX, 19. 80
XXIII, 35. 206
XXIV, 28. 206
XXVI, 19. 206
Act. *XXI, 38.* 444
Rom. *VII. 14.* 447
VIII, 19. 447
IX, 1, 2, 3. 447
1 Cor. *VII, 15.* 80
1 Job. *V, 7.* 131 *ſq.* 400
Apoc. *I, 15.* 75
II, 18. 75
Scrophulæ *per topica ut tollendæ?* 190
Seculi *XVIII Acta publica collecta.* 520 *ſq.*
Senſuum *uſus.* 108
Septentrionales *hiſtorici recenſiti.* 545 *ſ.*
Sepulturæ *ſolennitas ante baptiſmum mortuis olim negata.* 476
Series *numerorum ut examinentur?* 292

Serierum *uſus exiguus calculo differentiali reperto.* 308
convergentium doctrinam promovit Bernoullius. 308
De Serpente *Evam decipiente quid ſentiendum?* 138
Severus Sanctus *eſt Endelechius.* 80
Sexus *diverſitas in animantibus unde?* 350
Signa *quotuplicia ſint?* 369
Zodiaci horologiis ut inſcribenda? 56
Simonius (*Maturinus*) *quis?* 85
Simplicius Verinus *eſt Claudius Salmaſius.* 26
Siphonum *ſugentium ratio.* 6
Situs *ſtellarum rationes finales.* 10
Smith (*Thomæ*) *Opera poſthuma.* 238
Societatis *Eruditorum Lugdunenſis Protector quis?* 239
Hamburgenſis membra. 385
Socrates *num ab oraculo ſapientiſſimus pronuntiatus?* 468
Soli *diverſitatis uſus.* 108
Solicitatio *quid ſit?* 2
Solicitationes *centrales quænam?* 3
Solidum *minimæ reſiſtentiæ.* 8
Solis *diſtantia a terra.* 161
parallaxis. 161
natura. 54
vertigo. 162
Solœciſmus *literarius quid?* 46
Solutio *ut fiat?* 351
Sonus *in aere compreſſo intenditur.* 113
quid ſit & ut percipiatur? 355
qua celeritate propagetur? 10
Soni *adverſo vento propagati celeritas minuitur.* 113
Soni *omnes eadem celeritate propagantur.* 114
Sonorum *quanta celeritas?* 114
Spatii *definitio & ſpecies.* 353
Specillorum *introductio in ductus lacrymales obſtructos.* 484
Spectra *quid ſint & ut fugentur?* 350
Speculum *cauſticum Newtonianum.* 164
Specula *cauſtica præſtantiora.* 51, 164
Archimedis & Procli fictitia. 51
Speculorum *cavorum præparatio.* 51
ſymptomata. 51
Sphæræ *projectio orthographica.* 167
Sphæricorum *elementa nova.* 53, 282
Spinoza (*Bened.*) *exploſus.* 553
Spirales *motum planetarum in tellure viſum repræſentantes.* 106
Spiritus *duplex datur.* 345
quid ſit? 345
ardens unde oriatur? 352
acidus unde oriatur? 352
De Sponſoribus *in baptiſmo tractatio.* 479
שדי *quid ſit?* 340
Stadæ *urbis hiſtoria.* 89
antiquitas. 90
Stadenſium *Comitum proſapia quando exſtincta?* 90
Stamina *futuræ plantæ non latent in ſemine.* 340
Statica *nova, in qua affrictus ratio habetur.* 102
Stellæ *cadentes quid ſint?* 356
fixæ quid ſint? 161 ſq. 354
in eclipſi Solis viſæ. 16
novæ ſunt planetæ. 161
quales ſint? 55, 354
motum vertiginis a Deo habent. 354
Stellarum *maculæ unde?* 354
In Strykii (*Sam.*) *Examen Juris Feudalis Animadverſiones.* 383 ſq.
Sublimia *in oratione quæ ſint?* 509
Sulphuris *ſpecies.* 353
Superſtitio *num fœdior Atheiſmo?* 556
Superſtitionis *& veræ religionis diſcrimen.* 558
Surda *ad tympani ſonitum audiens.* 113
Surenhuſius (*Guil.*) *notatus.* 340
Symboli *vox unde?* 476
Synagogarum *antiquitas adſtructa.* 205

Syſtema

Digitized by Google

Syſtema *Copernicanum commendatum.* 55, 161, 283
Vindicatum. 55
mundi novum. 161

TAcquetus (*Andr.*) *notatus.* 58
Taciti *Germania verſio Hiſpanica a Philippo Vadornata.* 238
Tactus *definitio.* 355
Tarantulæ *deſcriptio.* 277
Taylor (*Brock*) *notatus.* 307, 371
De Technicis *vocabulis quid ſtatuendum?* 73 ſq.
Technologia *S. Vet. Teſt. deſiderata.* 75 ſq.
Teleſcopium *catoptrico-dioptricum.* 52
Teleſcopii *inventor.* 52
Teleſcopiorum *deſcriptio.* 52
Telluri *in Luna quantum ſit lumen?* 280
rotunditas aſſerta. 285
Temperamentorum *ortus.* 349
Tempeſtates *vagæ.* 55
Temple (*Wilh.*) *vita & ſcripta.* 319
Temporis *definitio Ariſtotelica rejecta.* 512
Tennifonii (*Th*) *obitus.* 237
Tenzelii (*VVilh. Ern.*) *MSiorum Catalogus.* 156
Terentius *illuſtratus.* 326
Terminos *intermedios ex æquatione tollendi methodus generalis non proſtat.* 295
Terra *eſt planeta.* 354
num in centro univerſi quieſcat? 285
Terræ *figura & magnitudo.* 55
Sub Theodiceæ *nomine latens Autor notatus.* 72
Theologia *aſtronomica.* 160
phyſica. 106, 110
De Theologiæ *ſtudio rite inſtituendo conſilium.* 207 ſq.
Theologicorum *præjudiciorum excuſſio.* 259
Theophilus *notatus.* 216
excuſatus. 263 ſq.
emendatus. 340
Theoriæ *planetarum explicatæ.* 55
Therapevtæ *Philonis quinam?* 496
Thermometrorum *ſpecies, ſtructura, phænomena, uſus, rationes.* 277
Thuanus *notatus.* 156
Tibullus *notatus.* 173
Tolandus (*Jo.*) *Atheus impudentiſſimus.* 551
Tonitru *unde oriatur?* 356
Topicorum *in Medicina uſus multiplex.* 190
Tormentum *infititium.* 56
Tormentorum *deſcriptio & uſus.* 56
Tractricis *proprietates demonſtratæ.* 102
Tranquillitas *animi ut obtineatur?* 115 ſq.
Transſubſtantiatio *Lutheranis imputata.* 26, 27
Trigonometria *explicata.* 57, 283
Trigonometriæ *planæ problemata ſine canone ſinuum & tangentium ſoluta.* 165 ſq.
ſphæricæ regula catholica. 53
Trinitatis *veſtigia naturalia num in homine appareant?* 72
Tubi *binoculi effectus.* 280
ſtentoreophonici inventor. 113
Tuborum *genera varia.* 279 ſq.
Tubulorum *capillarium phænomena unde?* 276
Tuiſco *cum Imperatore Rom. comparatus.* 301
Turcarum *teſtamentum in or... num.*
Tutela *teſtam... num admi...*

VAcui ...
Ad ...
in Bib...
Vapores

Digitized by Google

Variationis *declinationis magneticæ obſervator primus.* 114
Varietas *corporum partialium cur ſit?* 108
Variolæ *per topica ut curandæ?* 190
ut per traducem communicentur? 190
Vas *hydromanticum.* 53
Ubiquitatis *dogma Lutheranis imputatum.* 26
Vegetabilium *uſus.* 110
Vegetatio *in vacuo num fiat?* 111
Velaria *novo methodo determinata.* 3
Velariæ *cum catenaria identitas demonſtratu haud facilis.* 8
Velocitas *aquæ per foramen erumpentis demonſtrata.* 10
Venæ *portio in aqua tepida aſcendens.* 275
Ventus *quid & unde?* 356
& gravitas diſſimiliter agunt. 8
Venti. 55
Ventorum *uſus.* 107
Venus *halone cincta.* 360
Verſio *LXX viralis notata.* 339
Veterum *in literas merita num ſint præclara?* 516
Vibrationes *chordæ ſunt iſochronæ.* 375
chordarum tenſarum geometrice determinatæ. 370 ſq.
Virgilius *a Criticis nonnullis vindicatus.* 153
De Virgilio *judicium.* 170 ſq.
Virium *centralium theoria generalis.* 3
quantitas eadem conſervatur. 5
Virunculi *metallici & domeſtici* quid? 250
Vitra *cauſtica.* 279
conica ut poliantur? 278
formandi ac poliendi praxis. 278
ſphærica majora ut poliantur? 278
Vitrorum *politorum in metaphyſicis uſus.* 280, 281
in ſcientia naturali amplianda uſus. 280
Umbrarum *conſideratio Geographica.* 55
Unio *corpuſculorum in quo conſiſtat?* 351
Vocatio *interna quid ſit?* 129 ſq.
Vomitus *ut per topica movendus?* 190
Vopiſcus *illuſtratus.* 406
Vorticum *theoria geometrica.* 102
Uteri *procidentia an detur?* 224
cum ſanguinis profuſione non conjungitur. 225
totalis cum febre maligna. 224
Vulcanorum *uſus.* 108
Vulva *nimis arcta poſt 11 annos ſponte dilatata.* 99
WAlkerus *notatus.* 398
Weiſius (*Chriſt.*) *Papebrochio quoad lineamenta externa ſimi*[illegible]. 43
Relationis Lipſienſis aut[illegible] 43
Weiſii (*Eliæ*) *vita.* 43
(*Chriſtiani*) *Epiſtolæ.* 43 ſq.
Whiſtonus (*Gul.*) *in Anglia ad S. Euchariſtiam non admittitur.* 34
ad judicium politicum tractus. 29
VVhiſtoni (*Gul.*) *ſcripta.* 35
B. VVilburgis *Virginis acta & vita.* 436 ſq.
VVilliſius *vindicatus.* 113
laudatus. 113
VVittenius *notatus.* 88
XIphilinus *emendatus.* 124
ZErinius (*Nic.*) *Comes quo mortis genere obierit?* 390
Zittaviæ *urbis origo, incrementa & fata.* 415 ſq.
hiſtoria eccleſiaſtica. 416 ſq.

* * *
* *

Digitized by Google

Österreichische Nationalbibliothek
+Z171842405
Digitized by Google

Digitized by Google

Di zed by Go

Digitized by Google